

Yesu Isɔɔ Gɛsun Wɔrase

Yesu Gi Kyingi Mɔ, O Nyiile Mɔ-Isɔɔ Ilaa Ibono I Kaabore Me' Wɔra Mɔ

¹ Tiyo filo dense, me-ɔwole gyangbarase mɔ dɔ mɔ, ne tɔge ilaa ibono Yesu gi wɔra de ilaa ibono o nyiile asa kyu lii gese de gese kyu kpaa fo gɛke gɛbono Wurubuaare gi puru mɔ kyu dii kpe mɔ ase mɔ.

² Pɛi ne Wurubuaare laa puru mɔ dii kpe mɔ ase genen mɔ, ɔ tɔge ilaa sa mɔ-isɔɔ mɔ ɔ lɛɛ mɔ. Kyu naa de Wurubuaare Oduduu mɔ ɔlon dɔ mɔ, ɔ tɔge mɔmɔ ilaa ibono i kaabore me' wɔra mɔ.

³ Yesu awɔrɔfɔɔ lɛwu gemara mɔ, o kii kyingi. O kyingi mɔ, nke ikue-inyɔ dɔ mɔ, ɔ lɛɛ mɔ-nyoro gɛwi nyiile mɔ-isɔɔ mɔ yɛɛ ɔ tɛ de ansi ibono in bo akyɔɔɛ. ɔ tɔge ilaa sa mɔmɔ kyu naa de Wurubuaare gɛwuragyi dɔ akyenabi mɔ so.

Yesu Yɛɛ Mɔ-Adɛ Mɔ Me' Kyena Gyoo Wurubuaare Oduduu

⁴ Genen nke ikue-inyɔ nbono dɔ mɔ, imɔ gɛke gɛde mɔ, Yesu mɔ-rɛ mɔ-isɔɔ mɔ mɛ koola mɛ tɛ mɔ, ɔ tɔge sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ mɛn sa fɛ' lii Gyɛrusalem ɔsowole baare so kpe gɛtɛɛko. Fɛ' kyena gɛrɛ gyoo ilaa ibono me-sɛ Wurubuaare yɛɛ ɔ laa kyu baa kyɛɛ fɛye mɔ. Fɛ ti nu me ne tɔge genen ilaa ibono so ilaa sa fɛye baa kyon.

⁵ Ne tɔge fɛye yɛɛ Gyɔn gi kyu daa nkyu kyu gyere asa Wurubuaare sagyere. Fɛye berɛ, nke

kalese nde do mo, Wurubuaare laa kyu mo-Oduduu mo daa kyu gyere feye Wurubuaare sagyere.”

⁶ Geke gede me kii me te dabole mo, me taase mo yee, “Aye-Wura, ide kon owi mo gi fo ibono fo laa soge aye Isirale awura mo gewuragi mo kiiri wɔra aye-abaa do?”

⁷ Me taase Yesu genen mo, o lee geno sa momo yee, “Owi obono ilaa ide i laa ba mo i men gye ibono i kaabore fe' bii. Me-se Wurubuaare ne n kya yela imo-abere mo-gibaa so.

⁸ Fe' nu yee Wurubuaare Oduduu mo laa ba feye so de fe' nye olon. Fe laa naa fe kya toge melaa ibono fe wu de ansi mo sa asa Gyerusalem osowole so de Gyudiya de Samariya nsinkpan pewu so de gesinkpan geten kamaase so.”

Wurubuaare Gi Puru Yesu Kyu Dii Kpe Mo Ase

⁹ Yesu gi toge genen ta mo, i puru mo dii i kya kpe soso yeye me yele me kere mo kaabore o muule Wurubuaare awole do.

¹⁰ Yesu isoo mo me kpe san me yele ma-a kere soso yiridididi mo, ayaa abono so mo, me baa kere mo, anyen anyo ako ne n yele momo ase. Me suu ilaa fufuli.

¹¹ Anyen mo me taase Yesu isoo mo yee, “Galeli awura, mene n wɔra ne fe yele fe kya kere soso yiridididi genen? Genen Yesu obono Wurubuaare gi puru dii kpe mo ase taa feye yeye faa laa kii ba fee genobono fe wu mo o kya kyon Wurubuaare do mo.”

¹² Anyen anyo mo me toge momo genen ta mo, Yesu isoo mo me naa lii gibii gibono me kya tere gimɔ yee Nfo Oyii Gibii mo so nno kii kyon kpe

Gyerusalem ɔsowole mɔ so. Lii gibii mɔ so nno kyu kpe ɔsowole mɔ so mɔ i men bo geta; i laa wɔra daa fɛɛ gikpaaten kolon.

Matiyase Gi Yii Gyudase Giyaa

¹³ Yesu isɔɔ mɔ me loo ɔsowole mɔ so mɔ, me naa kpe abansoro nfono me kya kyena sogɛ mɔ, ne me dii loo soso-lɛɛ obu mɔ dɔ. Genen Yesu isɔɔ ibono anyen ne n gye Piita, Gyɔn, Gyeemesi, Andiru, Filipino, Tomaase, Batolomiyu, Matiyu de Gyeemesi, Alefayo mɔ-bi. Mɔmɔ ako ne n gye Simon ɔbono ɔn kya kyule mɔ-ɔsowole so mɔ de Gyudase, Gyeemesi mɔ-bi.

¹⁴ Mɔmɔ asa ade pewu de akyii ako de Mariya Yesu mɔ-nyi de Yesu mɔ-tedɛana me kpe me de gedalaa dɔ de genɔ kolon.

¹⁵ Genen nke nbono dɔ mɔ, imɔ gɛkɛ gɛdɛ mɔ, Yesu asonbo ade ako me gyan'. Mɔmɔ pewu gɛgyɔnɔ gɛ gye fɛɛ asa ikue-isee. Ne Piita gi koso yeɛ ne ɔ tonge sa mɔmɔ yeɛ,

¹⁶ "Me-nanboana, Wurubuaare Oduduu mɔ gi naa de aye-naana Wura Deefidi so tɔge Gyudase nyoro so ilaa, ne me nmarase imɔ yela Wurubuaare agyebi dɔ. Imɔso i kaabore i' ba gɛsintin. Gyudase baare ne n gye ɔbono ɔ gyangbara sa abono me kpaa keda Yesu mɔ.

¹⁷ Nkana ɔ bo aye-gikpen gidɛ dɔ. Aye-rɛ mɔ ne Wurubuaare gi sa genen gɛsun gɛdɛ."

¹⁸ Ilaa nyenyɛn ibono Gyudase gi wɔra ne me nye Yesu mɔ, me ka mɔ imɔ so gikɔ, o kyu genen aterɛnbi abono kpaa sɔɔ gɛsinkpan. Imɔ gemara mɔ, Gyudase gi tɔrɔ paade, ne mɔ-ɔtɔ dɔ ilaa pewu i lii.

19 Asa abono pɛwu mɛ tɛ Gyɛrusalem ɔsowolɛ so mɔ mɛ nu Gyudasɛ ilaa idɛ so. Lii genen so mɔ, mɛ yela gɛsinkpan gɛbono ginyen mɔmɔ-gɛdɛ dɔ yɛɛ Akɛledama. (Imɔ gɛsɛ ne n gyɛ yɛɛ Nkalan Gɛsinkpan.)

20 Piita gɛtɔngɛ mɔ dɔ mɔ, ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Wurubuaarɛ agyɛbi dɔ nfono mɛ kya tɛrɛ yɛɛ Ilon Ɔwolɛ mɔ, mɛ nmarasɛ Gyudasɛ nyoro so ilaa yela yɛɛ,

‘Mɔ-ɔkyenaten i' bingiri akyanfon.

Ɔko ɔŋ' sa ɔ' kyena nno.’

I kii tɔgɛ kee yɛɛ,

‘Ɔko kpɛi ne o' kyu mɔ-gɛsun wɔrasɛ wɔra.’

21-22 “Imɔso, me-nanboana, i kaaborɛ a' laarɛ ɔko kyu bɔla aye so de aye-rɛ mɔ pɛwu a' nyɛ a kya tɔgɛ Wura Yesu giwukyingi mɔ so ilaa a kya sa asa. I kaaborɛ kaasɛ ɔ' wɔra nyamesɛ ɔbono aye-rɛ mɔ a naa owi ɔbono pɛwu aye-rɛ aye-Wura Yesu a naa a kya kingi, kpɛ kyu lii abɛrɛ abono Gyɔn kya gyere asa Wurubuaarɛ sagyere mɔ kyu baa fo genen gɛkɛ gɛbono Wurubuaarɛ gi puru Yesu dii kyon Wurubuaarɛ dɔ taa aye yɛgɛ mɔ.”

23 Piita gi tɔgɛ genen ta mɔ, mɛ lɛɛ asa anyɔ yɛɛ mɛ' kerɛ mɔmɔ anyɔ dɔ de mɛ' lɛɛ ɔko. Genen asa anyɔ abono anyen ne n gyɛ Gyosɛfo de Matiyasɛ. Gyosɛfo baarɛ anyen ako ne n gyɛ Basabase abɛɛ Gyusetisɛ.

24 Mɛ lɛɛ Gyosɛfo de Matiyasɛ genen mɔ, mɛ dalaa yɛɛ, “Aye-Wura Wurubuaarɛ, fo ne n nyi nyamesɛ kamaasɛ gisen dɔ. Genen asa anyɔ abono a lɛɛ faa mɔ, fo ne nan nyiile aye ɔkolon ɔbono fo lɛɛ

25 de ɔ' baa wɔra Yesu ɔsɔɔ fɛɛ aye de ɔ' wɔra genen gɛsun gɛbono Gyudase gi wu' taa yege kyon kpe nfono i kaabore mɔ mɔ.”

26 Mɛ dalaa genen ta mɔ, nfono mɔ, mɛ too ilaa iko kere ne i kpaa yii de Matiyase ne mɛ kyu mɔ kyu bɔla mɔmɔ Yesu isɔɔ gudu ɔko abono mɛ san mɔ so.

2

Wurubuaare Gi Yege Mɔ-Oduduu Mɔ Gi Suude Yesu Asonbo Mɔ

1 Gɛke gede mɔ, Gyuda awura mɛ kya gyi mɔmɔ-agyudo ako akɛbibere gɛsi. Mɛ kya tere genen gɛsi mɔ yeɛ Pentekosi. Genen gɛsi gɛbono dɔ mɔ, Yesu asonbo pɛwu mɛ kpaa gyan' geten kolon.

2 Mɛ bo nno mɔ, mɛ nu ɔlanba ɔko gi tɔrɔ! ɔlanba mɔ gi lii Wurubuaare dɔ fɛɛ afuu bele ako ne n kya da a kya ba, ne ɔlanba mɔ gi kpaa bɔla geten gɛbono dɔ mɛ gyan' mɔ pɛwu.

3 Mɛ baa kere mɔ, ilaa iko ne n baa ye gyan'gyan mɔmɔ ɔkamaase so fɛɛ ɔgya ɔbono ɔ kya de mɔ.

4 Nfono mɔ, Wurubuaare Oduduu mɔ gi suu de Yesu asonbo mɔ, mɛ san ma-a bugi nno ma-a tɔnge ndɛ kpɛi-kpɛi nbono mɛn wolaa ma-a tɔge mɔ. Mɛ kya tɔge genɔɔbono ɔkara Oduduu mɔ gi sa ɔmɔ yeɛ mɛ' tɔge mɔ.

5 Genen owi ɔbono mɔ, asa mɛ nyaakyo Gyerusalem ɔsowole mɔ so. I lii fɛɛ mɔmɔ-nanboana Gyuda awura abono mɛ sele Wurubuaare mɔ ako kee mɛ ba bɔla mɔmɔ so mɛ kya son Wurubuaare. Mɛ lii nten kpɛi-kpɛi mɛ

kya tɔgɛ ndɛ nbono asa mɛ kya tɔgɛ gɛsinkpan pɛwu so mɔ.

⁶ Ɖlanba ɔbono ɔ wɔra gɛten mɔ dɔ so mɔ, sakpii belɛ gi kpaɔ gyan' nno. Yesu asonbo mɔ mɛ kya tɔngɛ mɔ, i wɔra sakpii mɔ giyan. I kya nyiile yɛɛ mɔmɔ ɔkamaasɛ kya nu mɔmɔ-ilaa tɔngɛsɛ de mɔmɔ gbaa-gbaa ndɛ dɔ.

⁷ I de mɔmɔ-gɛnɔ, mɛn baa mɛ nyi gibono dɔ mɛ de mɔ. Mɛ san mɛ kya taasɛ yɛɛ, “Genen anyen abono mɛ kya tɔngɛ faa mɔmɔ pɛwu mɛ mɛn gye Galeli awura daa?”

⁸ Ne i wonɛ so ne mɛ kya taalɛ mɛ kya tɔngɛ de aye ɔkamaasɛ ndɛ genen?

⁹ A lii isowolɛ kpɛi-kpɛi so. Kerɛ, aye dɔ ako mɛ gye Paatiya awura. Ako mɔ mɛ gye Miidi awura. Elamiti awura mɛ bo aye dɔ. Ako mɔ mɛ tɛ Mesopotemiya. Ako mɛ gye Gyudiyɔ awura, Kapadosiyɔ awura, Pontusɛ awura, Esiya awura,

¹⁰ Firigyiyɔ awura, Panfiliya awura, Igyipiti awura, ne ako mɛ lii Libiya gibaafon gibono gi sindi Siirin ɔsowolɛ so mɔ. Aye dɔ ako mɛ gye asafo kpan-n abono mɛ lii Rom ɔsowolɛ so. Genen asafo adɛ ako mɛ gye Gyuda awura gbaa-gbaa ne ako mɛ loo daa Gyuda awura ɔson mɔ dɔ.

¹¹ Aye ako mɛ gye Keriiti awura ne ako mɛ gye Arabiyɔ awura. Aye genen asa adɛ ɔkamaasɛ kya nu ilaa belɛ-belɛ ibono Wurubuaarɛ gi wɔra ne mɛ kya tɔgɛ imɔ so ilaa faa aye-ndɛ dɔ.”

¹² Sakpii mɔ ɔkamaasɛ kya nu ilaa ibono mɛ kya tɔgɛ mɔ gɛsɛ de mɔmɔ-ndɛ dɔ mɔ, i de mɔmɔ pɛwu gɛnɔ ne i wɔra mɔmɔ giyan. Mɛ san mɛ

kya taase abara daa yɛɛ, “Mene ilaa ne a laa wu gɛsinkpan so faa?”

¹³ Sakpii mɔ dɔ asa ako bere me kya nmasɛ Yesu asonbo mɔ yɛɛ, “Nmaawo, me menj boo daa?”

Piita Gi Lɛɛ Gɛɛ Sa Sakpii Mɔ

¹⁴ Ibono me kya nmasɛ Yesu asonbo mɔ genen mɔ, Piita mɔ-rɛ mɔ-nanboana Yesu isɔɔ gudu ɔko mɔ me koso yelɛ, ne Piita gi bugi genɔ tɔgɛ kenken sa sakpii mɔ yɛɛ, “Me-nanboana Gyudiya awura de fɛye asa abono pɛwu fɛ tɛ Gyerusalem gɛrɛ mɔ, fɛ' yela giso de fɛ' nu dɔɔdan.

¹⁵ Aye genen anyen abono fɛ kya wu aye faa, a menj kya boo fɛɛ genɔɔbono fɛye-nwɔnsa gɛ kya nyiile fɛye mɔ. I san i gye nyenyengɛ gikyɔ de giboo. Nperɛ ibono a yelɛ faa, i laa wɔra daa fɛɛ iwi sango.

¹⁶ “To, ilaa ibono i ba aye so faa mɔ ilaa ne me wolaa nmarasɛ yela Wurubuaarɛ agyɛbi dɔ mɔ. Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo ɔbono me kya tere mɔ yɛɛ Gyoweɛ mɔ ne n nmarasɛ imɔ yela. ɔ nmarasɛ yɛɛ,

¹⁷ ‘Wurubuaarɛ gi tɔgɛ yɛɛ,

“Gɛsinkpan so gɛkyena nke laalaalogɛ mɔ dɔ mɔ,

i laa ba yɛɛ me Wurubuaarɛ nan kyɛɛgɛ me-Oduduu bun anyamesɛ so.

Genen asa abono, anyen de akyii

me laa tɔngɛ me Wurubuaarɛ ilaa sa asa.

Abelensɛ de adega me laa wu me-ilaa fɛɛ ideri yɛgɛ me kerɛ,

ne me laa kuu me ilaa wɔrasɛ so ideri kee.

¹⁸ Abono me gye me-adɛ mɔ,

nan kyεεge me-Oduduu bun mɔmɔ-rε
 mɔmɔ-anyen de akyii so
 genen nke nbono dɔ
 de mε' tɔnge me Wurubuaare ilaa sa asa.

19 Nan lεε ilaa nyiile asa Wurubuaare awolε dɔ
 fεε nkalan, ɔgya, de igyεsii.

Nan wɔra adεgenɔ ilaa gεsinkpan so.

20 Pεi de me Wura Wurubuaare nyisigyι gεkε
 gbaa' mɔ
 gε lɔɔ baa fo mɔ,
 owi laa kisee bingiri obibiri de bose mɔ ɔ'
 pεere fεε nkalan.

21 I laa ba yεε ɔkamaase ɔbono ɔ saawo tere
 Wura Wurubuaare mɔ,
 ɔ laa mɔlegε mɔ." '

22 "Me-nanboana Isirale awura, fε' nu ilaa
 ide. Wurubuaare gi nyiile fεye yεε Yesu,
 Nasaretenyen mɔ, ne n gye ɔbono mɔ Wu-
 rubuaare gi sun mɔ. Ilaa ibono Wurubuaare
 gi wɔra fεye-ansi so ne i lεε nyiile genen mɔ
 ne n gye nsun boduduuse kpεi-kpεi nbono Yesu
 gi wɔra abere abono ɔ bo gεsinkpan so mɔ. ɔ
 wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono nkana nyamesε man
 taale wɔra mɔ-gibaa so mɔ, de ilaa ibono i lεε
 Wurubuaare nyisigyι nyiile asa mɔ. Fεye gbaa-
 gbaa fε nyi imɔ so.

23 Wurubuaare gi wolaa tɔge yela ne ɔ wolaa
 o nyi yεε anyamesε mε laa nye Yesu baare mɔɔ.
 Imɔso ne i ba yεε fε yεge ilaa nyenyen awɔrabo
 mε da mɔ aɲanbi oyii so, ne o wu'.

24 Imɔ-rε imɔ genen gbaa mɔ, Wurubuaare gi
 kii kyingi mɔ. ɔ lεε mɔ lii lewu anyanyan dɔ. I
 kya nyiile yεε in bo no yεε ɔ laa wu' sii ise dɔ.

25 “Aye-naana Deefidi gi wolaa wu Yesu gisen dɔ ilaa, ne ɔ ηmarasε imɔ yela Wurubuaare agyebi dɔ yεε,

‘Owi kamaasε dɔ mɔ n kya wu me-Wura Wurubuaare sindi me. Imɔso i maη ηmaa me-gisen.

26 Imɔso i bo me-gisen dɔ ɔkon. N kya lεε mɔ-ginyen.

Ne me-ansi a gyan yεε sei maη taasε me-nyoro gibi so.

27 I kya nyiile yεε fo Wurubuaare, fo maη yεge me-oduduu mɔ
ɔ' kpa sii ibuni dɔ.

Ne kyu me-nyoro fue sa fo. Fo maη yεge me n' gyɔ sii isε dɔ.

28 Fo ne n nyiile me ikpa ibono so nyamesε laa naa
de ɔ' nye ɔkyenaten dεnsε fo asε.

N bo fo asε mɔ, i laa tansi wɔra me ɔkon gikyo.’
”

29 Ne Piita gi lεε gεsε yεε, “Me-nanboana, nan tɔge tigi feye yεε aye-naana Deefidi ɔbono ɔ tɔge genen ilaa idε mɔ gi wu' ne mε pule mɔ. Mɔ-gεkyan gε dε aye asε gere kyu baa lii de ndε.

30 ɔ wɔra daa Wurubuaare ikalan ɔtɔgebo. Wurubuaare gi ka sa mɔ yεε ɔ' kerε fεε mɔ Wurubuaare gbaa-gbaa, ɔ laa kyu mɔ Deefidi mɔ-naanaana dɔ ɔko kyu yii gεwura mɔ Deefidi giyaa dɔ gεkaako mɔ-lεwu gεmara.

31 Wurubuaare gi lεε nyiile mɔ genen mɔ, ɔ bii yεε genen mɔ-ɔnaanabi ɔbono ne nan gyi gεwura Wurubuaare adε so mɔ. Ne o wu yεε Wurubuaare laa kyingi mɔ lii ibuni dɔ. Genen

so mɔ, ɔ tɔgɛ imɔ so ilaa yela yɛɛ, ‘Wurubuaare maŋ yɛgɛ mɔ de o' wu' sii asa abono mɛ wu' mɔ dɔ, ne mɔ-nyoro inun i maŋ nyɛ gyɔ gɛkyan dɔ kpa-a.’

³² Gɛsintin mɔ, Yesu baare gi wu' mɔ, Wurubuaare gi kyingi mɔ lii ibuni dɔ. Aye adɛ pɛwu a wu imɔ de ansi.

³³ “Wurubuaare gi diire mɔ kpe mɔ ase, kyu mɔ yela mɔ-gyisɛ gibaa so, ne o kyu mɔ-Wurubuaare Oduduu mɔ sa mɔ fɛɛ gɛnɔɔbono ɔ wolaa ka yela sa mɔ mɔ. Imɔso ilaa ibono fɛ kya wu de ansi ne fɛ kya nu de aso faa, Yesu ne n kyu imɔ kyu kyɛɛgɛ bun aye so.

³⁴ Aye-naana Deefidi berɛ, i mɛŋ diire mɔ kpe Wurubuaare dɔ. Deefidi gbaa-gbaa gi wu tɔgɛ yɛɛ,

‘Wura Wurubuaare gi tɔgɛ sa me-Wura yɛɛ,

“Baa kyena me-gyisɛ gibaa so de me-rɛ fo a' gyi gɛwura

³⁵ de n' yɛgɛ fo' kyisɛ fo-akyobo de fo-ayaa.”

³⁶ “Imɔso me-nanboana Isirale awura pɛwu, fɛ' bii yɛɛ in bo akyɔɔlɛ yɛɛ Yesu ne n gyɛ Wura. Mɔ ne Wurubuaare gi lɛɛ yɛɛ o' gyi gɛwura mɔ Wurubuaare adɛ so mɔ. Ne mɔ mɔ ne fɛ yɛgɛ mɛ da mɔ aŋanbi oyii so mɔɔ mɔ.”

Asa Sakyɔ Mɛ Sɔɔ Gyi Ne Mɛ Gyere Ɔmɔ Wurubuaare Sagyere

³⁷ Asa mɛ nu ilaa ibono Piita gi tɔgɛ faa mɔ, i selɛ mɔmɔ-nyoro nyer-r. Nfono ne mɛ taase Piita de mɔ-nanboana Yesu isɔɔ sense mɔ yɛɛ, “Ansaana, nne ne a laa wɔra ne?”

38 Asa mɔ mɛ taase genen mɔ, Piita gi lɛɛ genɔ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛye ɔkamaase o' nu mɔ-nyoro gɛsɛ yɛɛ ɔ gyɛ ilaa nyenyɛn ɔwɔrabo de fɛ' kyɛɛgɛ de mɛ' gyere fɛye Wurubuaare sagyere Yesu Kirisito ginyɛn dɔ de Wurubuaare o' kyu fɛye-ilaa nyenyɛn kyɛɛ fɛye. Fɛ wɔra genen mɔ, Wurubuaare laa kyu mɔ-Oduduu mɔ kyɛɛ fɛye.

39 I kya nyiile yɛɛ ilaa ibono aye-Wura Wurubuaare yɛɛ ɔ laa kyu kyɛɛ asa mɔ, fɛye ne ɔ dare yɛɛ ɔ laa kyɛɛ mɔ. Ɔ ka yela sa fɛye-rɛ fɛye-biana de fɛye-naanaana de asa abono mɛ bo gɛta-gɛta mɔ pɛwu. Ɔ ka yela sa daa nyamesɛ kamaase ɔbono Wurubuaare laa tɔgɛ mɔ yɛɛ o' kyu mɔ-nyoro kyu sa mɔ Wurubuaare mɔ.”

40 Piita gi tɔgɛ ilaa sakyɔ sa asa mɔ gensipɛɛɛ so. Ɔ tɔgɛ wɔra mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' mɔlɛgɛ fɛye-nyoro lii abono mɛ mɛn bo gɛsintin mɔ dɔ de fɛn sa fɛ' loo mɔmɔ-gisobiide mɔ dɔ.”

41 Piita gi tɔngɛ sa mɔmɔ genen mɔ, asa sakyɔ mɛ nu gɛsɛ, ne mɛ gyere mɔmɔ Wurubuaare sagyere. Asa abono mɛ baa bɔla Yesu asonbo so genen gɛkɛ gɛbono wolɛ mɔ mɛ laa wɔra fɛɛ asa nwe oko de saalaa.

Yesu Asonbo Mɔ Gikyenabi

42 Yesu asonbo mɔ mɛ kpɛ mɛ kya kase Yesu isɔɔ mɔ ilaa nyiilese mɔ, ne mɛ kpɛ mɛ bo abara dɔ. Mɛ kya kpaa gyan' dabɔlɛ, mɛ kya gyi agyudɔ abono a kya nyiile yɛɛ mɛ gyɛ nyamesɛ kolon mɔ, ne mɛ kya dabɔlɛ dalaa.

43 Yesu isɔɔ mɔ mɛ kya wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono nkana nyamesɛ maŋ taalɛ wɔra mɔ-gibaa

so mɔ ne i kya lɛɛ Wurubuaare ɔlon mɔ nyiile. Imɔso i yege gifuu gi keda ɔkamaase.

⁴⁴ Asa abono pewu me kyu ɔmɔ-nyoro too Yesu so mɔ me kyena fee nyamese kolon. ɔkamaase ilaa i gye mɔ-nanbo ilaa.

⁴⁵ I bo no i bo no mɔ, me kya fe mɔmɔ-ilaa ibono me bo mɔ de me' ye imɔ-aterenbi mɔ sa abara genɔɔbono ɔkara i tiri ɔmɔ mɔ.

⁴⁶ Geke kamaase me kya kpaa gyan' Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ daboɛ. Me kya gyan' mɔmɔ-nten-ana dɔ kee, me kya gyi agyudɔ abono a kya lɛɛ mɔmɔ-ginyamese kolon nyiile mɔ. Me kya gyi amɔ de ɔkon lii mɔmɔ-asen dɔ.

⁴⁷ Me kya yen Wurubuaare, ne me kya gyi asa sense ginsi. Geke kamaase Wurubuaare kya kyu asa pobɔɔ abono ɔ kya mɔlege mɔmɔ lii mɔmɔ-ilaa nyenyen giwɔra dɔ mɔ baa bola mɔmɔ so.

3

Piita Mɔ-re Gyɔn Me Kye ɔtegeɛ ɔko

¹ Geke gedɛ owi gbaase ibono mɔmɔ Isirale awura me kya kpaa gyan' dalaa mɔ, Piita mɔ-re mɔ-nanbo Gyɔn me koso me kya kpe Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ de me' kpaa dalaa.

² Me kpaa fo Wurubuaare ɔson obu mɔ gebunono gebono me kya tere gemɔ yee ɔdan Gebunono mɔ ase mɔ, me baa kere mɔ, ɔnyen ɔko ne. ɔnyen baare gye daa ɔtegeɛ. Genen ne i kyu koroge mɔ ne. Geke kamaase mɔ, asa me kya sola mɔ kyu baa yela genen gebunono gebono ase de ɔ' kyena kole asa abono me kya kpaa dalaa Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ mɔ aterenbi.

³ ɔnyen mɔ gi wu Piita mɔ-rɛ Gyɔn mɛ kya laare de mɛ' loo ɔson obu mɔ dɔ mɔ, ɔ kole mɔmɔ yɛɛ mɛ' sa mɔ aterenbi.

⁴ Nfono mɔ, Piita mɔ-rɛ Gyɔn mɛ kerɛ mɔ yiridididi, ne mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, "Kerɛ aye gerɛ."

⁵ Gesintin mɔ, ɔnyen mɔ gi kerɛ mɔmɔ mɔ, ɔ nyi yɛɛ ɔ laa nyɛ ilaa iko lii mɔmɔ ase daa.

⁶ Nfono mɔ, Piita gi tɔgɛ sa ɔnyen mɔ yɛɛ, "Aterenbi berɛ, mɛɲ bo. Ilaa ibono n bo ne nan kyu sa fo mɔ ne n gyɛ yɛɛ kyu lii Yesu Kirisito, Nasaretɛnyen mɔ-ginyen dɔ mɔ, koso yeɛ de fo' naa."

⁷ Piita gi tɔgɛ genen sa ɔnyen mɔ mɔ, ɔ keda mɔ-gibaa gyise dɔ, ne ɔ puru mɔ koso yeɛ mɔ-ayaa so. Ayaa abono so mɔ, ɔnyen mɔ-ayaa dɔ de mɔ-aɲmeli dɔ pɛwu i wɔra mɔ ɔlon.

⁸ ɔ koso tin, ne ɔ naa buu mɔmɔ loo Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ. ɔ naa ɔ kya tin ɔ-ɔ tin ne ɔ kya faala Wurubuaare ɔ kya yen mɔ.

⁹ Asa abono mɛ bo nfono mɔ pɛwu mɛ wu ɔnyen mɔ naa ɔ kya yen Wurubuaare mɔ,

¹⁰ mɔmɔ pɛwu mɛ wu mɔ bii yɛɛ nkana mɔ ne n kya kyena ɔdan Gebunono mɔ ase kole aterenbi Wurubuaare ɔson obu mɔ ase mɔ. Genɔɔbono i wɔra ne ɔnyen mɔ gi nyɛ alanfiya mɔ, i wɔra asa mɔ giyan, mɛɲ baa mɛ nyi imɔ-atɔgɛbi.

¹¹ Piita mɔ-rɛ Gyɔn mɛ naa kpe mɛ yeɛ Solomon gikpalan mɔ dɔ mɔ, ɔnyen mɔ mili mɔmɔ. Ibono asa mɛ wu ɔnyen mɔ gi taale ɔ naa mɔ, i de mɔmɔ-genɔ, ne mɔmɔ kee mɛ sele kpe mɔmɔ ase nno.

*Piita Gi Tɔge Genɔɔbono I Ba Ne ɔ Taale Kye
ɔnyen Mɔ*

¹² Piita gi wu yɛɛ i de asa genɔ mɔ, ɔ taase mɔmɔ yɛɛ, “Me-nanboana, Isirale awura, menɛ n wɔra ne imɔ ide i kya de fɛye-genɔ gikyo genen? Menɛ n wɔra ne fɛ kya kere aye ɲaa-a genen? Fɛ nyi yɛɛ aye ne n nye ɔlon aye-gibaa so abɛɛ aye ne n kya gyi Wurubuaare ginsi so ne ɔnyen baare gi taale ɔ naa faa?

¹³ Wurubuaare ɔbono aye-naanaana, Aberaham, Ayisiki, de Gyeekɔpo, de aye-adedabo sense mɔ mɛ son mɔ ne n kyu nyisigyi kyu sa Yesu, Wurubuaare Gesun ɔwɔrabo mɔ. Fɛye berɛ, fɛ kyu genen Yesu baare kyu wɔra nbele dɔ, ne fɛ kine mɔ ɔbelense Pilato ansi dɔ, yɛge nkana Pilato gi laare fɛɛ ɔ' taa mɔ yɛge de ɔ' naa.

¹⁴ Fɛ kine Gesintin de Gisen Fufuli Wura mɔ, ne asa ɔmɔɔbo berɛ ne fɛ kole Pilato yɛɛ o' tigi sa fɛye de ɔ' naa.

¹⁵ ɔbono ɔ kya sa Wurubuaare ase gekeyena mɔ ne fɛ yɛge mɛ' kyu mɔɔ. Wurubuaare, mɔ, gi kyingi mɔ lii ibuni dɔ. Aye a wu imɔ de ansi ne a kya tɔge fɛye faa.

¹⁶ “Fɛ kya wu ɔtegeɛ baare ne fɛ wolaa fɛ nyi mɔ. Yesu ginyen mɔ dɔ ne mɔ-ayaa a kyaga faa. Genɔɔbono a sɔɔ Yesu gyi mɔ so ne ɔ nye alanfiya fɛye pɛwu ansi dɔ gere faa.

¹⁷ “Me-nanboana, Isirale awura, ne wu yɛɛ ilaa ibono fɛye-rɛ fɛye-abelense mɔ fɛ kyu wɔra Yesu mɔ, fɛ mɛɲ nyi daa.

¹⁸ I mɛɲ ba genen giyan. I gye daa ilaa ibono Wurubuaare gi wolaa naa de mɔ-ikalan atɔgebo mɔ pɛwu so tɔge yela yɛɛ ɔbono ɔ laa

sun de ɔ' baa mɔlɛgɛ asa mɔ laa wu awɔrɔfɔɔ. Wurubuaare gi yɛgɛ i ba genen gesintin.

¹⁹ Imɔso fɛ' nu fɛye-nyoro gɛsɛ de fɛ' kyɛɛgɛ de Wurubuaare ɔ' kpaare fɛye ilaa nyɛnyɛn ibono fɛ kya wɔra mɔ fue sa fɛye.

²⁰ Fɛ wɔra genen mɔ, i bo no i bo no mɔ, ɔ laa kpɛ ɔ kya kpaɛ fɛye de fɛye-nyoro gi' tɔrɔ fɛye. Imɔ gɛmara mɔ, ɔ laa yɛgɛ Yesu o' kii ba gɛsinkpan so. Mɔ ne ɔ wolaa lɛɛ yɛɛ ɔ' baa mɔlɛgɛ fɛye mɔ.

²¹ “Wurubuaare laa yɛgɛ o' sii kyena Wurubuaare dɔ kpaɛ fo owi ɔbono mɔ Wurubuaare laa lɔrɔ ilaa kamaase mɔ. Lii ko-o dedaa mɔ, ɔ wolaa tɔgɛ ilaa ide yela kyu naa de asa abono ɔ lɔrɔ yela yɛɛ mɛ' tɔgɛ mɔ-ikalan mɔ so.

²² Aye-naana Mosisi gbaa kee gi wolaa tɔgɛ kyu lii Yesu baare so yela yɛɛ,

‘Wura Wurubuaare laa lɛɛ mɔ-ikalan ɔtɔgɛbo fɛɛ
me, Mosisi
lii fɛye dɔ sa fɛye.

Ilaa kamaase ibono genen Wurubuaare ikalan
ɔtɔgɛbo ɔbono
laa tɔgɛ fɛye mɔ, fɛ' nu mɔ ase.

²³ I laa ba yɛɛ nyamesɛ kamaase ɔbono ɔ manɔ nu genen Wurubuaare ikalan ɔtɔgɛbo ɔbono ase mɔ,

Wurubuaare laa lɛɛ mɔ lii mɔ-ade mɔ dɔ.’

²⁴ “Lii Samuɛlɛ abere kyu ba lii de ndɛ, abono pɛwu mɛ wɔra Wurubuaare ikalan atɔgɛbo mɔ mɛ wu ndɛ nke ndɛ dɔ ilaa tɔgɛ yela kyu lii Yesu so.

²⁵ Fɛye ne Wurubuaare ikalan atɔgɛbo mɔ mɛ tɔgɛ genen ilaa ide yela. Ne fɛye so ne

Wurubuaare gi yegɛ mɔ-rɛ fɛye-naanaana mɛ wɔra genɔ. Wurubuaare gi ka yela sa aye-naana Aberaham yɛɛ, 'Kyu naa de fo-naanaana so ne gɛsinkpan so ɔpaa kamaase asa mɛ laa nye Wurubuaare o' yuule mɔmɔ.'

²⁶ Gɛsintin mɔ, Wurubuaare gi lɛɛ Yesu yɛɛ ɔ' baa wɔra mɔ-Gɛsun Ɔwɔrabo gɛsinkpan so. Ɔ ba mɔ, fɛye ase ne ɔ daa gikpe de ɔ' nye yuule fɛye de fɛye ɔkamaase ɔ' nye kyɛɛge lii mɔ-ilaa nyenyɛn giwɔra dɔ."

4

Mɛ Tii Piita Mɔ-rɛ Gyɔn De Obu

¹ Piita mɔ-rɛ Gyɔn mɛ san mɛ kya tɔngɛ mɛ kya sa asa mɔ mɔ, abelɛnsɛ ako mɛ kpe mɔmɔ ase nno. Mɔmɔ ne n gye Gyuda awura asunbi alɛbo de Wurubuaare ɔson obu mɔ adiibo ɔbelɛnsɛ, de Saadusii awura.

² Genen abelɛnsɛ adɛ mɛ kpaɔ tu mɔmɔ genen mɔ, mɛ wu ibono Piita mɔ-rɛ Gyɔn mɛ kya nyiile asa ilaa yɛɛ Wurubuaare gi kyingi Yesu lii ibuni dɔ. Ibono i kya nyiile yɛɛ nyamesɛ gi wu' mɔ, ɔ bo gɛtɛko ɔ kya kpe. Abelɛnsɛ mɔ mɛ wu genen mɔ, mɛ kyu ginyadon de Piita mɔ-rɛ Gyɔn.

³ Genen so mɔ, abelɛnsɛ mɔ mɛ kya laare mɛ' kyu Piita mɔ-rɛ Gyɔn wɔra nbelɛ dɔ. Owi gi ta so mɔ, mɛ keda mɔmɔ kyu tii de obu kaabore gɛde gɛ kɛ.

⁴ Asa abono mɛ nu Piita mɔ-rɛ Gyɔn gɛtɔngɛ mɔ berɛ, mɔmɔ dɔ sakyɔ mɛ kyu ɔmɔ-nyoro too Yesu so. Mɔmɔ-rɛ abono mɛ ti wolaa kyu ɔmɔ-nyoro too Yesu so mɔ kyu dabɔle mɔ, anyɛn

abono me bo momo do mo gegyɔno ge gye nwe ikue-inyo de saalaa.

⁵ Me keda Piita de Gyɔn kyu tii de obu genen mo, gedɛ ge ke mo, abelense mo me kpaɔ gyan' Gyɛrusalem osowolɛ mo so nno. Me gye abelense abono me kya kere momo Gyuda awura mo so, de Gyuda awura nbele agyibo, de Wurubuaare nbara anmarasebo.

⁶ Abelense mo me kpaɔ gyan' Gyuda awura asunbi alebo gemu obono me kya tere mo yee Anase mo ase. Kayifase, de Gyɔn oko, de Alesanda, de asunbi alebo gemu mo gesu mo do abelense pewu me bo genen gegyan' mo do kee.

Piita Gi Buu Mo-Geno Gyuda Awura Abelense Pewu Ansi Do

⁷ Me tigi Piita mo-re Gyɔn ne me kyu momo kyu baa yele momo-ansi do ne me taase momo yee, "Meneto olon do abee ane ginyen do ne fe kye otɛgesɛ mo daa?"

⁸ Nfono mo, Wurubuaare Oduduu mo gi suu de Piita, ne o toge sa momo yee, "Abelense abono fe kya kere aye Gyuda awura so de osowolɛ so abelense,

⁹ in gye gidense gibono a wɔra sa otɛgesɛ baare faa so ne fe kya taase aye imo so ilaa nde' faa? Nengyene fe kya laare de fe' bii genobono a kyu kye mo bere mo de-e,

¹⁰ n kya laare n' toge tigi feye pewu de Isirale awura pewu de fe' nu yee Yesu Kirisito, Nasaretinyen mo, obono fe yegɛ me da mo anjanbi oyii so moɔ mo ginyen do ne onyen baare

gi nye mɔ-nyoro alanfiya ɔ yele feye-ansi so faa. Wurubuaare, mɔ, gi kyingi mɔ lii ibuni dɔ.

¹¹ Yesu baare ilaa ne me nmarase yela Wurubuaare agyebi mɔ dɔ geteeko mɔ. Me nmarase yee,

Gibui kolon gibono feye ibu apɔɔbo mɔ
fe kyu too gebaamara mɔ
ne n kii baa yegɛ ne obu mɔ gi wɔra ɔlon ɔ
yele faa.

¹² Ɔko men bo no gesinkpan so, ɔ laa taale mɔlegɛ asa lii mɔmɔ-ilaa nyenyɛn giwɔra dɔ de me' nye Wurubuaare ase gekyena. Genen mɔ, Yesu ginyen wole ne Wurubuaare gi sa aye yee a' saawo tere de a' nye genen amɔlegɛ abono."

¹³ Piita mɔ-re Gyɔn me tɔge tigi nbele agyibo mɔ genen mɔ, i de mɔmɔ-geno. Men kii me gye mɔmɔ ɔsowole so abelense, ne me men kii me nyi ɔwole. Ide kon mɔ, abelense mɔ me san baa bii yee ibono nkana mɔmɔ-re Yesu ne n kya naa mɔ so ne me sɔɔ ɔmɔ-nyoro gyi ne me taale tɔge tigi mɔmɔ genen.

¹⁴ Ibono abelense mɔ me wu ɔnyen ɔbono Piita mɔ-re Gyɔn me kye mɔ mɔ yele mɔmɔ ase nfono mɔ, me men baa taale tɔge sei.

Nbele Agyibo Mɔ Me Da Gede Gyoo Piita Mɔ-re Gyɔn

¹⁵ Nbele agyibo mɔ me yegɛ Piitaana me lii taa mɔmɔ yegɛ ne mɔmɔ wole-wole me san me kya taase abara yee,

¹⁶ "Nne ne a laa wɔra genen anyen ade ne? Ilaa gbaa' ibono i ba kyu naa de mɔmɔ so faa in bo nara dɔ. Ɔkamaase ɔbono ɔ te Gyerusalem

ɔsowolɛ baarɛ so mɔ gi nu imɔ. A maɲ taalɛ sɔɔ imɔ so akɔwɔlɛ.

17 Imɔso ilaa ibono a laa wɔra ne genen ilaa ide i maɲ nyɛ gbigi kyon gɛta-gɛta mɔ ne n gɛɛ yɛɛ a laa terɛ ɔmɔ de a' ka sa mɔmɔ yɛɛ gɛkaako-gɛkaako mɛ' mɛɲ baa kii tɔngɛ Yesu ilaa sa ɔko-rɛ ɔko."

18 Mɛ tɔgɛ kyule abara genen mɔ, ne mɛ terɛ Piita mɔ-rɛ Gyɔn kii ba mɔmɔ asɛ ne mɛ da mɔmɔ tii yɛɛ, "Gɛkaako-gɛkaako fɛ mɛɲ' baa tɔgɛ abɛɛ fɛ' nyiile asa ilaa kyu naa de Yesu ginyen dɔ."

19 Mɛ tɔgɛ sa Piita de Gyɔn genen mɔ, mɛ lɛɛ genɔ sa mɔmɔ yɛɛ, "Fɛye gbaa-gbaa fɛ' kerɛ imɔ ide dɔ yɛɛ imɔmɔ ne n boran sa Wurubuaarɛ: A' nu fɛye asɛ abɛɛ a' nu Wurubuaarɛ asɛ daa?"

20 Aye berɛ Yesu ilaa ibono a wu de ansi ne a nu de aso mɔ, a maɲ taalɛ baala aye-nnɔ bun yɛɛ a maɲ tɔgɛ imɔ sa asa."

21 Mɛ tɔgɛ genen mɔ, abelɛnsɛ mɔ mɛ kii lɔrɔ ka sa mɔmɔ ken-ken yɛɛ nengyene mɛ kii wɔra genen mɔ, mɛ laa wu mɔmɔ kyule. Nfono ne mɛ taa mɔmɔ yɛgɛ. Kyu lii asa so mɔ, abelɛnsɛ mɔ mɛ mɛɲ nyɛ ɔkpa ɔbono mɛ laa kyu biide Piita mɔ-rɛ Gyɔn giso mɔ. I kya nyiile yɛɛ asa mɔ pɛwu mɛ kya yen Wurubuaarɛ kyu lii genɔɔbono mɛ taalɛ kɛɛ ɔnyen mɔ mɔ.

22 ɔnyen ɔbono mɛ wɔra genen ilaa gbaa' ide kyu kɛɛ mɔ genen mɔ nsi gi laa don nsi ikue-inyɔ.

Yesu Asonbo Mɔ Mɛ Wɔra Genɔ Kolon Dalaa Sa Wurubuaarɛ

23 Abelɛnsɛ mɔ mɛ taa Piita mɔ-rɛ Gyɔn yɛgɛ genen mɔ, mɛ naa kpe mɔmɔ-nanboana asɛnsɛ

mɔ ase ne me kpaa buu ilaa ibono pewu asunbi alɛbo abelense mɔ de abelense sense mɔ me tɔge sa mɔmɔ mɔ.

²⁴ Mɔmɔ-nanboana mɔ me nu imɔ mɔ, mɔmɔ pewu me dabɔle ne me bugi genɔ dalaa sa Wurubuaare yee, “Wura Wurubuaare, fo ɔbono ilaa kamaase i bo daa fo-gibaa dɔ mɔ, fo ne n lee soso de gesinkpan, apoo, de ilaa kamaase ibono i bo imɔ dɔ mɔ pewu.

²⁵ Fo ne n tɔge ilaa naa de fo-dega, aye-naana Deefidi so. Fo-Oduduu gi yege mɔ ɔ taale lee genɔ taase ilaa, ne me ηmarase imɔ yela Wurubuaare agyebi dɔ yee,

‘Mene n wɔra ne gesinkpan so asa kpɛi-kpɛi me kya kyu ginyadon nyenyɛn, me kya wɔra genɔ Wurubuaare so daa?’

Me kya too owi abui ne.

²⁶ Awura-awura de isowole so abelense me laa gyan' de me' baala
yee me laa kɔ de Wurubuaare mɔ-re ɔbono o sun yee ɔ' baa gyi gewura mɔ Wurubuaare ade so mɔ.' ”

²⁷ Yesu asonbo mɔ me dalaa yee, “Wurubuaare, i gye gesintin yee Gyerusalem ɔsowole baare so mɔ, asa me gyan' yee me laa kɔ de fo-Gesun Ɔwɔrabo, Yesu. Mɔ ne fo lɔrɔ yela ne fo sun yee ɔ' baa gyi gewura fo-ade so mɔ. Wura Herode, Ɔbelense Pontiyuse Pilato, fo-ade Isirale awura, de asa kpɛi-kpɛi me gyan'

²⁸ de me' wɔra ilaa ibono fo wolaa tɔge yela mɔ. Fo ɔlon dɔ de fo-gelaare dɔ ne fo wolaa tɔge yela yee i laa ba genen.

29 “Ide kon berɛ, Wurubuaarɛ, kerɛ ilaa nyenyɛn ibono mɛ tɔgɛ yɛɛ mɛ laa wɔra aye abono a tɛ sa fo mɔ. Sa aye otu de a' taalɛ tɔgɛ fo-agyɛbi mɔ sa asa de a mɛn' seɛ gifuu

30 de fo' tengɛ fo-gibaa gyan' aye so de a' taalɛ kyɛ asa alɔbi. Yɛgɛ de a' taalɛ wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono nkana nyamesɛ maŋ taalɛ wɔra mɔ-gibaa so kyu naa de fo-Gesun Ōwɔrabo Yesu ɔbono fo lɔrɔ yela sa fo-nyoro mɔ ginyɛn dɔ.”

31 Yesu asonbo mɔ mɛ dalaa kolɛ Wurubuaarɛ genɛn mɔ, nfono mɛ bo mɔ i gyigisi. Wurubuaarɛ Oduduu mɔ gi suu de mɔmɔ pɛwu, ne mɛ san da otu mɛ kya tɔngɛ Wurubuaarɛ agyɛbi. Mɛ mɛn' seɛ nyamesɛ gifuu.

Yesu Asonbo Mɔ Gikyenabi

32 Asa abono mɛ ka gyan' Yesu so mɔ pɛwu gɛwɔnsa de mɔmɔ-asen a san wɔra daa gikolon. Ilaa kamaasɛ ibono mɔmɔ ɔkamaasɛ bo mɔ, kaasɛ mɔ mɛn' kya kyu imɔ yɛɛ genɛn ilaa ibono i baa i gyɛ mɔ wolɛ-lɛɛ. Mɛ kya kyu imɔ fɛɛ i gyɛ daa mɔmɔ pɛwu ilaa.

33 Wurubuaarɛ gi sa Yesu isɔɔ mɔ gɛtɔngɛ, ne mɔ-ɔlon dɔ mɔ mɛ kya tansi bii lɛɛ Wura Yesu giwukyingi mɔ so ilaa mɛ kya tɔgɛ mɛ kya sa asa. Wurubuaarɛ tansi ɔ kya kpaa ɔmɔ ne ɔ kya wɔra ilaa sa mɔmɔ pɛwu.

34 Sei mɛn' kya tiri mɔmɔ abono mɛ ka gyan' Yesu so mɔ dɔ ɔko-rɛ ɔko. I kya nyiile yɛɛ mɔmɔ dɔ ɔkamaasɛ ɔbono ɔ bo nsinkpan abɛɛ ibu mɔ, mɛ kya fɛ imɔ ne mɛ kya kyu imɔ-aterɛnbi abono mɛ nyɛ mɔ,

35 kyu baa wɔra Yesu isɔɔ mɔ abaa dɔ. Ne fɛɛ i tiri Yesu asonbo mɔ dɔ ɔko mɔ, Yesu isɔɔ mɔ

mɛ kya yɛ sa mɔmɔ ɔkamaasɛ gɛnɔɔbono ɔkara i tiri mɔ mɔ.

³⁶ Genen owi ɔbono mɔ ɔnyen ɔko bo mɔmɔ dɔ. Mɛ kya tɛrɛ mɔ-ginyen yɛɛ Gyosɛfo. Yesu isɔɔ mɔ mɛ yɛla mɔ ayenbi yɛɛ Banabase. (Banabase gɛsɛ ne n gyɛ yɛɛ ɔbono ɔ kya wɔra ilaa kɛda asa nyoro.) Ɔ gyɛ daa Gyudanyen, ne ɔ lii Lɛfi gɛten dɔ. Ɔ lii Saapurosɛ gɛsinkpan so.

³⁷ Genen Gyosɛfo baarɛ bo ndɔɔ. Ɔ fɛ ndɔɔ mɔ, ne ɔ kyu aterɛnbi abono ɔ nyɛ mɔ kyu baa wɔra Yesu isɔɔ mɔ abaa dɔ.

5

Ananiyasɛ Mɔ-rɛ Mɔ-Ka Mɛ Nyɛ Lɛwu

¹ Ɔnyen ɔko mɔ kee bo Yesu asonbo mɔ dɔ, mɛ kya tɛrɛ mɔ yɛɛ Ananiyasɛ, ne mɔ-ka ginyen ne n gyɛ Safira. Mɔ-rɛ mɔ-ka mɛ bo gɛsinkpan, ne ɔ kpaa fɛ gɛmɔ.

² Ɔ lɛɛ gɛsinkpan mɔ aterɛnbi abono ɔ nyɛ mɔ dɔ ako yɛla, ne ɔ kyu abono a san mɔ kyu kpaa penɛ wɔra Yesu isɔɔ mɔ abaa dɔ yɛɛ ɔ fɛ mɔ-gɛsinkpan gɛko mɔ, aterɛnbi abono ɔ nyɛ mɔ pɛwu ne ɔ dɛ ɔ kya kyɛɛ faa. Ɔ kya wɔra genen pɛwu mɔ, mɔ-ka kee nyi imɔ so.

³ O kyu aterɛnbi mɔ ba genen mɔ, Piita gi tɛrɛ mɔ ne ɔ taasɛ mɔ yɛɛ, “Ananiyasɛ, mɛnɛ n wɔra ne fo yɛgɛ ilaa nyɛnyɛn gɛmu mɔ gi suu de fo ne fo kya penɛ Wurubuaarɛ Oduduu mɔ genen? Mɛnɛ n wɔra ne fo kɛda aterɛnbi abono fo nyɛ lii fo-gɛsinkpan mɔ fo fɛ mɔ dɔ iko kɔɔgɛ yɛla?”

⁴ Nengyɛnɛ gɛsinkpan mɔ gɛ dɛ ne fo mɛɲ fɛ gɛmɔ mɔ, gɛ mɛɲ gyɛ fo-lɛɛ daa? Ne fo kii fɛ gɛmɔ mɔ, i mɛɲ gyɛ fo ne n bo fo-aterɛnbi? Ne

i wonɛ ne fo sa gɛwɔnsa gɛdɛ genen? Fo nyi yɛɛ anyamesɛ ne fo penɛ faa? Wurubuaarɛ ne fo penɛ genen.”

⁵⁻⁶ Ananiyase gi nu ilaa ibono Piita gi taase mɔ genen mɔ, ɔ lii tɔrɔ ne o wu'. Nfono mɔ adegaa abono mɛ bo nno mɔ mɛ koso kyu akuru mili mɔ ne mɛ keda mɔ lii kyu kyon kpaa pule. Ɔkamaase ɔbono o nu genen Ananiyase ilaa idɛ mɔ, gifuu belɛ gi keda mɔ.

⁷ Adegaa mɔ mɛ keda Ananiyase gibuni mɔ kyu kyon mɛ' kpaa pule mɔ, i baa wɔra nmaraa mɔ, mɔ-ka gi baa loo. Ɔ baa loo genen mɔ, ɔ mɛn nyi ilaa ibono i ba mɔ-kuli so mɔ so sɛi.

⁸ Nfono ne Piita gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Tɔgɛ me, imɔso i gye gɛsintin yɛɛ aterenbi gɛgyɔnɔ gɛdɛ ɔkara ne fo-rɛ fo-kuli fɛ nyɛ lii gɛsinkpan gɛbono fɛ fɛ mɔ dɔ?” Piita gi taase mɔ genen mɔ, ɔ lɛɛ genɔ yɛɛ, “En, aterenbi adɛ ɔkara ne a nyɛ.”

⁹ Ɔkyii mɔ gi tɔgɛ sa Piita genen mɔ, Piita gi taase mɔ yɛɛ, “I wonɛ so ne fo-rɛ fo-kuli fɛ tɔgɛ kyule abara ne fɛ ba fɛ kya soo Wurubuaarɛ Oduduu mɔ idoo fɛ kya kerɛ genen? To, asa abono mɛ kyu fo-kuli kpaa pule mɔ, genen asa abono mɛ laa kyu fo kee kyu lii kpe kpaa pule.”

¹⁰ Ɔkyii mɔ gi nu genen mɔ, ayaa abono so mɔ, ɔ lii tɔrɔ Piita ayaa dɔ ne o wu'. Adegaa abono mɛ kpaa pule mɔ-kuli mɔ mɛ baa loo mɔ, ɔkyii mɔ kee gi wu' ɔ dɛ, ne mɛ kyu mɔ lii kyon mɛ' kpaa pule sindi mɔ-kuli.

¹¹ Nfono mɔ gifuu belɛ giko gi keda Yesu asonbo mɔ pɛwu de asa abono mɛ nu genen ilaa idɛ mɔ pɛwu.

Yesu Isɔɔ Mɔ Mɛ Kya Wɔra Ilaa Gbaa'Gbaa

¹² Yesu isɔɔ mɔ mɛ kya wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono i kya lɛɛ nyiile yɛɛ Wurubuaare ɔlon bo mɔmɔ dɔ. Mɔmɔ-rɛ Yesu asonbo sɛnsɛ mɔ pɛwu mɛ kya kyena kpaa gyan' fɛɛ nyamesɛ kolon Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ gibaafon giko nfono mɛ kya tɛɛ yɛɛ Solomon Gikpalan mɔ.

¹³ Asa sɛnsɛ abono mɛ mɛɲ bo mɔmɔ-gikpen mɔ dɔ mɔ mɛɲ kya taale da otu kpaa saare mɔmɔ dɔ. Imɔ genen gbaa faa mɔ, Yesu asonbo mɔ mɛ dabɔle mɛ kya gyi ginsi asa ansi so.

¹⁴ Asa sakyɔ, anyen de akyii, mɛ kya sɔɔ Wura Yesu gyi ne mɛ kpɛ ma-a ba ma-a bɔla mɔ-asonbo mɔ sɔ.

¹⁵ Kyu lii ilaa dɛnsɛ ibono Yesu isɔɔ mɔ mɛ kya wɔra mɔ so mɔ, asa mɛ kya sola alɔbo de mɔmɔ-ideten kyu kpaa diila de ikpa de nengyene Piita kya kyon de nfono so mɔ, ba-a mɔ-gɛyii gbaa gɛ' taa nyɛ ten kyon alɔbo mɔ ako so mɔ de i' kyɛ mɔmɔ.

¹⁶ Asa sakyɔ mɛ kya lii ma-a lii isowolɛ ibono i sindi Gyɛrusalem mɔ mɛ kya sola alɔbo de asa abono ilaa nyɛnyɛn oduduu i tɛ mɔmɔ so i kya nyala mɔmɔ mɔ mɛ kya bara Yesu isɔɔ mɔ, ne mɔmɔ mɔ mɛ kya kyɛ mɔmɔ pɛwu.

Mɛ Tii Yesu Isɔɔ Mɔ De Obu

¹⁷ Nfono mɔ, Gyuda awura asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ mɔ-rɛ mɔ-nanboana pɛwu abono mɛ bo Saadusii gikpen mɔ dɔ mɔ, mɛ wu Yesu isɔɔ mɔ gɛsun wɔrase mɔ, i bo mɔmɔ gelaaloo gikyɔ,

18 imɔso mɛ kpaa keda mɔmɔ, ne mɛ kyu mɔmɔ kpaa tii de obu nfono mɛ kya tii ɔsowolɛ mɔ so ilaa nyenyɛn awɔrabo mɔ.

19 Mɛ keda mɔmɔ kyu tii de obu genen mɔ, imɔ genyɛ mɔ Wurubuaarɛ dɔ ɔsɔɔ gi baa keda obu mɔ tigi ne ɔ kpare mɔmɔ lii, ne ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ,

20 “Fɛ' naa kpe Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so de fɛ' kpaa tɔgɛ gɛkyena pɔbɔɔ gɛbono Yesu kya sa mɔ ilaa pɛwu sa asa.”

21 Yesu isɔɔ mɔ mɛ nu ilaa ibono Wurubuaarɛ dɔ ɔsɔɔ mɔ gi tɔgɛ sa mɔmɔ. Gɛdɛ gɛ kɛ mɔ, mɛ naa kpaa loo Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so, ne mɛ yii gɛɛ mɛ kya nyiile asa ilaa.

Genen owi ɔbono mɔ, Isirale awura asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ mɔ-rɛ mɔ-nanboana mɛ tɛrɛ abelɛnsɛ sɛnsɛ mɔ pɛwu (mɔmɔ ne n gye nbɛlɛ agyibo sa Isirale awura mɔ), ne mɛ baa gyan'. Mɛ baa gyan' mɔ, mɛ sun asogya kpe nfono mɛ kya tii asa de obu mɔ yɛɛ mɛ' kpaa kyu Yesu isɔɔ mɔ ba mɔmɔ-ansi dɔ.

22 Asogya abono mɛ lɛɛ sun genen mɔ mɛ kpe mɔ, mɛ mɛɲ wu Yesu isɔɔ mɔ mɛ keda tii de obu mɔ, ne mɛ kii kpaa buu sa abelɛnsɛ mɔ

23 yɛɛ, “A kpe mɔ, obu mɔ asin mɔ a tii kpem, ne abono mɛ kya dii nno mɔ mɛ yeɛ gɛbunono mɔ asɛ mɛ kya dii. A tigi ne a loo obu mɔ dɔ mɔ, a mɛɲ wu ɔko-rɛ ɔko.”

24 Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ adiibo ɔbelɛnsɛ mɔ de asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ-rɛ mɔ-nanboana mɔ mɛ nu genen mɔ, i wɔra mɔmɔ giyan ne i dɛ mɔmɔ-genɔ mɛ mɛɲ nyi genɔɔbono i wɔra ne i ba genen mɔ.

Yesu Isɔɔ Mɔ Mɛ Buu Mɔmɔ-Genɔ Sa Abelense Mɔ

²⁵ Nfono mɔ, ɔko gi baa buu sa mɔmɔ yɛɛ, “Anyen abono fɛ keda tii de obu mɔ, mɛ yelɛ Wurubuaare ɔson obu gikpaara mɔ so mɛ kya nyiile asa ilaa.”

²⁶ Abelense mɔ mɛ nu genen mɔ, Wurubuaare ɔson obu mɔ adiibo ɔbelense mɔ-rɛ mɔ-asogya mɔ, mɛ lii kyon de mɛ' kpaɛ keda Yesu isɔɔ mɔ ba abelense mɔ ansi dɔ. Asogya mɔ mɛ sele gifuu yɛɛ asa mɛ laa naa da mɔmɔ abui mɔɔ so mɔ, mɛ mɛn kyu Yesu isɔɔ mɔ kiri-kiri.

²⁷ Mɛ kpaɛ kyu Yesu isɔɔ mɔ ba genen mɔ, mɛ yɛɛ mɔmɔ-rɛ nbelɛ agyibo mɔ mɛ baa gyan'. Nfono mɔ, Gyuda awura asunbi alɛbo gemu mɔ gi taase Yesu isɔɔ mɔ ilaa. ɔ taase mɔmɔ yɛɛ,

²⁸ “A mɛn gya fɛye yɛɛ gɛkaako-gɛkaako fɛ' mɛn baa nyiile asa ilaa kyu lii Yesu baare ginyen dɔ? Fɛ' kerɛ genɔɔbono fɛ naa fɛ kya nyiile asa mɔ-ilaa gyan' de Gyɛrusalem pɛwu mɔ. Fɛ kya laare fɛɛ fɛ' kyu mɔ-lɛwu mɔ kyu sola aye ne.”

²⁹ ɔ taase mɔmɔ genen mɔ, Piita mɔ-rɛ Yesu isɔɔ sense mɔ, mɛ lɛɛ genɔ yɛɛ, “Wurubuaare gɛdɛ ne i kaabore a' nu. I mɛn gye nyamesɛ-lɛɛ gɛdɛ.

³⁰ Wurubuaare ɔbono aye-naanaana mɛ son mɔ mɔ gi kii kyingi Yesu ɔbono fɛ da mɔ anjanbi kyɔlɔga oyii so mɔɔ mɔ.

³¹ Wurubuaare gi diire mɔ kpe mɔ ase kyu mɔ kpaɛ yii gɛwura buu de mɔ Wurubuaare. Wurubuaare yɛɛ Yesu ne ɔ' wora ɔgyangbarabo de ɔmɔlɛgɛbo sa asa. I lii fɛɛ genen Yesu

baare laa yee Isirale awura me' nye nu momo-nyoro gese yee me gye ilaa nyenyen aworabo de Wurubuaare o' nye kyu momo-ilaa nyenyen kyee momo.

³² Aye ne n wu Yesu ilaa ide de aye-ansi ne a kya toge imo a kya sa asa faa. Wurubuaare Oduduu mo kee kya lee imo-gesintin nyiile asa. Mo-Oduduu obono ne o kya kyu sa asa abono me kya nu mo-gede mo."

Obelense Gameeliya Gi Gya Nbele Agyibo Mo

Yee Me Mɛɛ' Moɔ Yesu Isɔɔ Mo

³³ Nbele agyibo mo me nu ilaa ibono Yesu isoo mo me toge sa momo genen mo, i kyogede momo-gisen do, ne me laare momo-imooten.

³⁴ Obelense oko bo abelense mo do. Me kya tere mo yee Gameeliya. Asa pewu me kya kyu buubuu sa mo gikyo. O gye daa Farasii gikpen mo do ne o kya nyiile Wurubuaare nbara. Gameeliya baare gi koso toge yee me' kyu Yesu isoo mo kyu lii kpe nkan nmaraa pei.

³⁵ Me liire momo nkan genen mo, o toge sa nbele agyibo mo yee, "Me-nanboana Isirale awura, ilaa ibono fe kya laare de fe' kyu wora genen asa ade faa, fe' kere feye-nyoro so doodan.

³⁶ Nke nko do mo, onyen oko gi koso yee o gye omolegebo, me kya tere mo yee Tiyodase. Asa me laa wora fee asa nwe nnan me kpaa kpane mili mo. Asa ako me moɔ mo. Me moɔ mo genen mo, asa abono pewu me buu mo mo me yaase ne ilaa ibono nkana me kya wora mo pewu i sii giyan.

³⁷ "Mo-gemara mo, owi obono me naa kyena kale asa iko do mo, Gyudase, Galelilyen mo kee

gi koso yele yee ɔ laa kɔ de abeyin. Mɔ kee gi baa nye asa me kpandɛ mili mɔ. Ako me mɔɔ mɔ kee, ne asa abono me mili mɔ genen mɔ pɛwu me yaase giyan-giyan.

³⁸ Imɔso nperɛ-nperɛ ilaa ibono anyen ade me de faa, n' tɔge tigi feye yee feye bere fe' taa mɔmɔ yegɛ. Ɔko ɔŋ' sa o yii mɔmɔ. I kya nyiile yee nengyene ilaa ibono me kya wɔra faa, mɔmɔ-anyamese gbaa-gbaa ne n ŋminde yee me laa wɔra mɔmɔ-gibaa so mɔ, me laa kpon daa.

³⁹ Ne kuaa, ilaa ibono me kya wɔra faa, i lii daa Wurubuaare ase mɔ, nkana fe man taale gyi mɔmɔ so. Laalaalogɛ mɔ, fe laa baa wu daa yee fe kya kɔ de Wurubuaare.”

Gameeliya gi ka abelense mɔ de nbele agyibo mɔ genen mɔ, me nu mɔ ase,

⁴⁰ ne me tere Yesu isɔɔ mɔ kii loo kpe mɔmɔ ase. Me yegɛ me taa mɔmɔ, ne me da ɔmɔ tii yee gɛkaako me' men baa yele Yesu ginyen dɔ tongɛ sa asa. Nfono mɔ nbele agyibo mɔ me taa mɔmɔ yegɛ,

⁴¹ ne me naa lii.

Yesu isɔɔ mɔ me lii genen mɔ, i wɔra mɔmɔ ɔkon feɛ Wurubuaare gi kale ɔmɔ wɔra mɔ-asonbo dɔ yee asa me ka ɔmɔ-ansi kyu lii Yesu so genen.

⁴² Imɔ genen gbaa mɔ, gɛke gɛŋ bo no yee Yesu isɔɔ mɔ me men kpe Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ de nten-ana dɔ kpaa tɔge Wurubuaare ɔkalan konkonse mɔ sa asa yee Yesu ne n gye ɔbono ɔ laa mɔlegɛ asa de me' nye Wurubuaare ase gɛkyena mɔ.

6

Me Lee Asa Sono Yee Me' Kpaa Yesu Isɔɔ Mo

¹ Owi ɔbono Yesu akasebo mo me kya nyaakyo ma-a too mo, i bo Gyuda awura abono me kya toge Geriiki awura gedɛ ne i bo abono me kya toge momo Gyuda awura-lee gedɛ wole mo momo do. Genen owi ɔbono mo, biide oko gi baa toro akpen anyo ade so. Gyuda awura abono me kya toge Geriiki awura gedɛ mo me kya logede yee nengyene geke kamaase Yesu akasebo mo me kya ye agyudo sa ikulaabo mo, me kya ligi momo-lee ikulaabo.

² Nfono mo, Yesu isoo gudu anyo mo me tere Yesu akasebo mo pewu baa gyan' ne me toge sa momo yee, "I men boran yee a' nyaa Wurubuaare agyebi mo gitoge yela nkan de a' nu de agyudo giye sa asa wole.

³ Imoso, ansaana, fe' kere feye do de fe' lee asa sono sa aye de a' kyu gesun gebono wora momo-abaa do. Abono fe laa lee mo, fe' kere yee asa me kya tere momo-ginyen dense ne Wurubuaare Oduduu mo te momo so ne me nyi olaako;

⁴ de aye mo, a' nye aye-nyoro a kya nu daa de gedalaa de Wurubuaare agyebi mo gesun gebono o kyu wora aye-abaa do mo."

⁵ Ilaa ibono Yesu isoo gudu anyo mo me toge genen mo, i wora sakpii mo pewu okon. Nfono ne me lee Sitiifen de asa asee ako. Genen Sitiifen baare kya ka gyan' Yesu so gikyo-gikyo ne Wurubuaare Oduduu mo tansi o te mo so. Asense abono me lee mo anyen ne n gye Filipino, Perokoro, Nikano, Timon, Pamenase, de Nikolase. Genen

Nikolase baare gi lii Antiyoki. Ɔ gye isafo, ne o kyu mɔ-nyoro wɔra Gyuda awura ɔson dɔ.

⁶ Mɛ kyu genen asa sono abono mɛ lɛɛ faa kyu baa yela Yesu isɔɔ gudu anyɔ mɔ ansi dɔ ne mɔmɔ mɔ, mɛ kyu mɔmɔ-abaa gyan' mɔmɔ so dalaa kole Wurubuaare sa mɔmɔ.

⁷ Wurubuaare agyebi mɔ a kya yelege a kya too ne Yesu akasebo mɛ kya ŋan Gyerusalem ɔsowole mɔ so gikyɔ-gikyɔ. Wurubuaare asunbi alɛbo mɔ dɔ sakyɔ kee mɛ nu Wurubuaare gedɛ ne mɛ sɔɔ Yesu ɔkalan mɔ gyi.

Mɛ Keda Sitiifen

⁸ Wurubuaare gibaa gi gyan Sitiifen so ne mɔ-olon bo mɔ dɔ. Imɔso i yege ɔ kya wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono nkana nyamese maŋ taale wɔra mɔ-gibaa so mɔ de ilaa ibono i kya lɛɛ Wurubuaare ɔlon gewi nyiile mɔ.

⁹ Asa ako mɛ lii Gyuda awura gikyangbon giko dɔ. Mɔmɔ dɔ ako mɛ kya sɔɔ akycɔle de Sitiifen. Mɛ kya tere genen gikyangbon mɔ yɛɛ Asa Abono Mɛŋ Baa Mɛ Gye Nbide Mɔ Gikyangbon. Mɔmɔ ako mɛ lii Siirini ɔsowole so de Alesandiriya ɔsowole so, ne ako mɛ lii Silisiya de Esiya nsinkpan so.

¹⁰ Wurubuaare Oduduu mɔ gi sa Sitiifen ɔlaako ginyi giko. Nengyene ɔ kya tɔnge mɔ, asa abono mɛ kya sɔɔ akycɔle de mɔ mɔ mɛ mɛŋ kya taale wɔda.

¹¹ Imɔso genen asa abono mɛ sa anyen ako aterebi ŋara yɛɛ mɛ' ten Sitiifen genɔ yɛɛ mɛ nu ɔ kya saale mɔmɔ-naana Mosisi de Wurubuaare.

¹² Asa adɛ mɛ ten Sitiifen gɛnɔ ne i yɛgɛ Gyuda awura abelɛnsɛ de mɔmɔ-nbara anmarasɛbo de asa sɛnsɛ mɔ mɛ kyu ginyadon wɔra Sitiifen. Nfono mɔ, mɛ kpaa keda mɔ ne mɛ kparɛ mɔ kpe nbɛlɛ agyibo mɔ ansi dɔ.

¹³ Mɛ kyu mɔ kpe nbɛlɛ agyibo mɔ asɛ genen mɔ, mɛ ten mɔ-gɛnɔ yɛɛ, “Owi kamaasɛ dɔ mɔ, genen ɔnyen baarɛ kpe ɔ kya tɔgɛ daa ilaa nyenyɛn kyu lii Wurubuaarɛ ɔson obu baarɛ de aye-naana Mosisi nbara mɔ so.

¹⁴ A nu ɔ kya tɔgɛ yɛɛ Yesu Nasarɛtenyɛn mɔ laa baa nyida Wurubuaarɛ ɔson obu baarɛ de ɔ' kyɛɛgɛ idedaabolaa ibono aye-naana Mosisi gi yela sa aye mɔ.”

¹⁵ Asa abono pɛwu mɛ tɛ nbɛlɛ mɔ ogyiten mɔ mɛ kerɛ Sitiifen yiridididi mɔ, mɔ-ansi dɔ i wɔra fɛɛ Wurubuaarɛ dɔ ɔsɔɔ ansi dɔ ɔnan.

7

Sitiifen Gi Lɛɛ Ilaa Gɛsɛ Sa Nbɛlɛ Agyibo Mɔ

¹ Mɛ bo nbɛlɛ mɔ ogyiten genen mɔ, asunbi alɛɛbo gemu mɔ gi taasɛ Sitiifen yɛɛ, “Ilaa ibono mɛ kya tɔgɛ kyu lii fo so faa i gye gɛsintin?”

² Sitiifen gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Mɛ-sɛana de me-subuana, fɛ' nu me asɛ. Nyisigyɛ Wura Wurubuaarɛ gi lɛɛ mɔ-nyoro nyiile aye-naana Aberaham owi ɔbono ɔ tɛ Mesopotemiya gɛsinkpan so pɛi ne ɔ lɔɔ kpaa kyena Haran ɔsowolɛ so.

³ Owi ɔbono Wurubuaarɛ gi lɛɛ mɔ-nyoro gɛwi nyiile Aberaham genen mɔ, ɔ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, ‘Aberaham, koso fo-gɛsinkpan gɛdɛ so de fo' naa

taa fo-subuana yɛgɛ de fo' kpaa kyena gɛsinkpan gɛbono nan nyiile fo mɔ so.'

⁴ Wurubuaare gi tɔgɛ Aberaham genen mɔ, gɛsintin mɔ Aberaham gi koso lii kyon Kaladiya gɛsinkpan so, ne ɔ kpaa kyena Haran ɔsowolɛ so. Aberaham mɔ-sɛ lɛwu gɛmara ne Wurubuaare gi yɛgɛ ɔ koso lii Haran baa kyena genen gɛsinkpan gɛbono so aye Gyuda awura a tɛ ndɛ faa.

⁵ "Owi ɔbono Wurubuaare gi kyu Aberaham baa kyena gɛsinkpan gɛbono a tɛ faa mɔ, Wurubuaare mɛɲ sa mɔ yɛɛ mɔ-gɛsinkpan ogyiten ne. Baa nyamesɛ giyaa ɔɲmangɛ ɔkara Wurubuaare mɛɲ sa mɔ. Imɔ genen mɔ, Wurubuaare gi ka yela sa Aberaham yɛɛ ɔ laa kyu gɛmɔ kyu kyɛɛ mɔ gɛkaako de gɛ' wɔra mɔ-rɛ mɔ-biana kyu kpaa lii mɔ-naanaana genɔ-genɔ gɛsinkpan gɛkpaa. Owi ɔbono Wurubuaare kya ka ɔ kya sa Aberaham genen mɔ, Aberaham mɛɲ bo ba-a gɛbii.

⁶ Wurubuaare genɔ dɔ agyɛbi abono ɔ tɔgɛ sa Aberaham mɔ ne n gyɛ yɛɛ, 'Aberaham, fo-naanaana oyuduu dɔ pɛwu mɛ laa kpaa gyi gisafo ako gɛsinkpan so. Nten abi mɔ mɛ laa ka mɔmɔ-ansi de mɛ' kyu mɔmɔ wɔra nbide san sa abi san sa anaana nsi nwe nnan.

⁷ Nan biide asa abono fo-oyuduu mɔ mɛ laa son mɔ giso. Imɔ gɛmara mɔ mɛ laa lii nten abi mɔ dɔ de mɛ' kii baa kyena gɛsinkpan gɛbono so fo yɛlɛ faa de mɛ' son me.'

⁸ Wurubuaare gi yela awɔrɛ giten nbara sa Aberaham de i' lɛɛ nyiile yɛɛ Wurubuaare gi yɛgɛ mɔ-rɛ Aberaham mɛ wɔra genɔ kolon. Genen so mɔ, Aberaham gi korogɛ Ayisiki mɔ,

imɔ gɛkɛ kuesɛ mɔ, ɔ ten Ayisiki giwɔrɛ. Ayisiki gi kyu korogɛ Gyeekɔpo mɔ, mɔ kee gi ten mɔ-bi mɔ giwɔrɛ. Gyeekɔpo gi korogɛ ne ɔ ten mɔ-biana gudu anyɔ mɔ awɔrɛ. Genen Gyeekɔpo mɔ-biana gudu anyɔ adɛ ne n yɛgɛ aye-Isirale awura ɔpaa mɔ gi yelegɛ.

⁹ “Aye-naana Gyeekɔpo mɔ-biana adɛ mɔmɔ-gɛnɔɔrɛ asɛ ne n gyɛ Gyosɛfo. Mɔ-ilaa i wɔra mɔ-daana gɛlaaloo gikyɔ. Genen so mɔ, mɛ fɛ mɔ sa asa ako ne mɛ kyu mɔ kpe Igyipiti. Mɛ fɛ Gyosɛfo genen mɔ, Wurubuaarɛ dɛ mɔ ɔ naa.

¹⁰ Imɔso Wurubuaarɛ gi lɛɛ mɔ lii mɔ-awɔrɔfɔɔ kamaasɛ dɔ. Ɔ yɛgɛ Igyipiti wura gi wu mɔ bii yɛɛ o nyi ɔlaako. Imɔso o gyi Igyipiti wura mɔ ginsi ne wura mɔ gi yii mɔ gɛbelɛnsɛ buu de mɔ. Gyosɛfo kee ne n kya kerɛ wura mɔ-gɛten dɔ ilaa kamaasɛ so.

¹¹ Mɛ bo nno genen-n mɔ, owi ɔko dɔ mɔ, akon belɛ ako a tɔrɔ Igyipiti gɛsinkpan pɛwu so de Keena gɛsinkpan so nfono aye-naanaana mɛ tɛ mɔ. Nfono mɔ awɔrɔfɔɔ belɛ a tu mɔmɔ. Aye-naanaana mɛn kya nyɛ agyudɔ de mɛ' gyi.

¹² Ibono aye-naana Gyeekɔpo gi nu yɛɛ Igyipiti berɛ agyudɔ a bo no mɛ kya fɛ mɔ, ɔ keda aye-naanaana kyu sun ne mɛ kpe mɔmɔ-gikpe gyangbarasɛ.

¹³ Ginyɔsɛ mɔ o kii sun mɔmɔ mɔ, idɛ kon ne mɔmɔ-tedɛ Gyosɛfo mɔ gi lɔɔ lɛɛ mɔ-nyoro nyiile mɔmɔ. Nfono ne Igyipiti wura mɔ gi kyu bii gɛsu gɛbono dɔ Gyosɛfo gi lii mɔ.

¹⁴ Gyosɛfo gi sun kpaa kyu mɔ-sɛ Gyeekɔpo mɔ-rɛ mɔ-adɛ pɛwu yɛɛ mɛ' baa kyena mɔ asɛ.

Mɔmɔ pɛwu gɛgyɔnɔ gɛ gyɛ asa ikue-isa de saalaa asa anun.

¹⁵ Gɛsintin mɔ, Gyeekɔpo gi koso mɔ-rɛ mɔ-adɛ mɔ, ne mɛ kpaa kyena Igyipiti gɛsinkpan so. Gyeekɔpo de mɔ-biana, aye-naanaana mɔ, mɛ kyena Igyipiti kaabore mɛ wu' nno.

¹⁶ Mɛ kya wu' mɔ, abono mɛ tɛ de ansi mɔ mɛ kya sola ibuni mɔ kyu kpe Sikyem ɔsowolɛ so kpaa wɔra folɛbɔ gɛkyan gɛko dɔ. Mɔmɔ-naana Aberaham ne n kalɛ aterenbi wolaa sɔɔ genen gɛkyan gɛbono yela. Ɔ sɔɔ gɛmɔ lii ɔnyen ɔko mɔ-biana ase mɛ kya tere mɔ yɛɛ Hamɔ.

¹⁷ “Owi ɔbono Wurubuaare laa baa wɔra ilaa ibono ɔ wolaa ka yela sa Aberaham mɔ kya fuude mɔ, aye-asa abono mɛ kpaa kyena Igyipiti awura ase mɔ mɛ yelege nyaakyɔ too.

¹⁸ I bo no i bo no mɔ, wura pobɔrɔ ɔko gi baa gyi gɛwura sa Igyipiti awura. Genen wura ɔbono bere mɛn nyi Gyosefo.

¹⁹ O kyu adawo ɔ kya wɔra aye-gɛsu mɔ gɛnɔ. Ɔ kya nyise mɔmɔ okyugya. Ɔ kya yege mɛ' kyu mɔmɔ-nbii nyenseɛ pobɔrɔ abono mɛ kya koroge mɔ kpaa yela nɛmanɛman de mɛ' wu'.

²⁰ “Mɔmɔ-awɔrɔfɔɔ mɔ aberɛ dɔ ne i kyu koroge Mosisi. Mɛ koroge Mosisi genen mɔ, ɔ wɔra ɔdan Wurubuaare ansi so. Mɛ ɛara kere mɔ so mɔ-sɛ geten dɔ ibosɛ isa'.

²¹ Mɛ kyu mɔ lii kpaa yela nɛmanɛman mɔ, wura mɔ mɔ-bi kyiise ɔko gi kpaa puru mɔ, ne o kyu mɔ bela wɔra fɛɛ mɔ gbaa-gbaa mɔ-bi.

²² Imɔso mɛ kyu Igyipiti awura ilaa wɔrase pɛwu kyu bela mɔ. Mosisi gi sɛɛ wɔra nyamesɛ gbaa' mɔ-getɔnge dɔ de mɔ-ilaa wɔrase dɔ.

23 “O gyi nsi ikue-inyɔ mɔ, i ba mɔ-gewɔnsa dɔ yɛɛ ɔ' kpaa laa mɔ-nanboana Isirale awura.

24 ɔ kpaa laa mɔmɔ genen mɔ, o wu Igyipitinyen ɔko kya kudi mɔ-nanbo Isiralenyen ɔko ɔ kya daare giyan. Mosisi gi wu genen mɔ, ɔ kɔɔlɛ mɔ-nanbo Isiralenyen mɔ so, ne ɔ mɔɔ Igyipitinyen mɔ.

25 Mosisi gi wɔra genen mɔ, mɔ bere, o nyi yɛɛ mɔ-nanboana Isirale awura mɔ mɛ laa nu ilaa ibono ɔ wɔra mɔ gɛsɛ de mɛ' bii yɛɛ Wurubuaare kya laare de ɔ' naa de mɔ Mosisi so lɛɛ mɔmɔ lii mɔmɔ-gebide mɔ dɔ daa. Mosisi gi dabɔlɛ wɔra genen faa, mɔ-nanboana mɔ mɛ mɛɲ taa nu imɔ gɛsɛ sa mɔ.

26 Imɔ gɛdɛ kɛsɛ mɔ, Mosisi gi naa kpaa lii mɔ-nanboana Isirale awura wolɛ-wolɛ anyɔ ako so mɛ yeɛ mɛ kya kɔ. Nfono ne Mosisi gi keda mɔmɔ ne ɔ taase mɔmɔ yɛɛ, ‘Me-nanboana, fɛ mɛɲ nyi yɛɛ fɛ gye daa nyamesɛ kolon? Fɛɲ' baa kɔ.’

27 “Mosisi kya keda mɔmɔ genen mɔ, ɔbono ɔ kya kudi mɔ-nanbo mɔ gi nen Mosisi kpaa yela nkan ne ɔ taase Mosisi yɛɛ, ‘Anɛ ne n lɛɛ fo yɛɛ fo' kerɛ aye so de fo' gyi aye-nbelɛ?’

28 Fo kya laare de fo' mɔɔ me fɛɛ genɔɔbono deerɪ fo ti mɔɔ Igyipitinyen mɔ abɛɛ?’

29 Mosisi gi nu ilaa ibono mɔ-nanbo Isiralenyen gi taase mɔ mɔ, ɔ koso selɛ lii genen ɔsowolɛ ɔbono so ne ɔ kpaa kyena Midiyan awura gɛsinkpan so. ɔ korogɛ nbii nyenseɛ nnyɔ nno.

30 “Owi ɔbono Mosisi tɛ Midiyan mɔ, imɔ nsi ikue-inyɔ gemara mɔ, Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ gi lɛɛ

mɔ-nyoro nyiile mɔ giponfɛ giko dɔ. Giponfɛ mɔ gi yelɛ gi kya dɛɛ gipen dɔ sindi Saanayi gibii.

³¹ Mosisi gi wu genen mɔ, i dɛ mɔ-genɔ. Imɔso ɔ kya tu ɔ kya sindi giponfɛ mɔ de ɔ' lɔrɔ kerɛ dɔɔdan mɔ, o nu Wurubuaarɛ gigyɛbi'. Wurubuaarɛ gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ,

³² 'Mɛ ne n gyɛ Wurubuaarɛ ɔbono fo-naanaana Aberaham, de Ayisiki, de Gyeekɔpo mɛ son mɔ.' Nfono mɔ, i wɔra Mosisi gifuu. ɔ san ɔ yelɛ nno ɔ kya seli. ɔŋ baa taalɛ diirɛ ansi kerɛ giponfɛ mɔ gɛten gbaa.

³³ Nfono ne Wura Wurubuaarɛ gi tɔgɛ sa Mosisi yɛɛ, 'Nɛ kpelegɛ ba nfono fo yelɛ faa. Imɔso lɛɛ fo-ayaawolɛ.

³⁴ Genɔɔbono Igyipiti awura mɛ kya wɔra mɛ-adɛ abono mɛ bo mɔmɔ-gesinkpan so mɔ genɔ mɔ, nɛ wu de mɛ-ansi. Nɛ nu mɔmɔ-osulon ne nɛ kpelegɛ ba de n' baa mɔlegɛ ɔmɔ. Idɛ kon tu ba. Nan sun fo Igyipiti.'

³⁵ "Genen Mosisi baarɛ ne aye-naanaana Isirale awura mɔ mɛ naa kyena gya mɔ. Mɛ taasɛ mɔ genen aberɛ abono dɔ yɛɛ, 'Anɛ ne n lɛɛ fo yɛɛ fo' kerɛ aye so de fo' gyi aye-nbelɛ?' Mosisi baarɛ, mɔ, kee ne Wurubuaarɛ gi sun yɛɛ ɔ' kerɛ mɔmɔ so de ɔ' sɔgɛ mɔmɔ lii mɔmɔ-gɛbide dɔ. Wurubuaarɛ dɔ ɔsɔɔ ɔbono Mosisi gi wu giponfɛ mɔ dɔ mɔ ne nan kpaɛ mɔ.

³⁶ Mosisi gi lɛɛ aye-naanaana mɔ lii Igyipiti awura gesinkpan mɔ so. ɔ wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono i lɛɛ nyiile yɛɛ Wurubuaarɛ ɔlon bo mɔ dɔ. ɔ wɔra ilaa ibono i kya de genɔ mɔ Igyipiti gesinkpan so de apoo abono mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ

Apoo Pebara mɔ so. Nsi ikue-inyɔ mumuli dɔ kee mɔ, ɔ kpɛ ɔ kya wɔra ilaa gbaa'gbaa gipen mɔ dɔ.

37 “Genen Mosisi baare ne n tɔge sa aye-naanaana Isirale awura mɔ owi ɔko dɔ baa kyon yee, ‘Wurubuaare laa lee mɔ Wurubuaare ikalan ɔtɔgebo ɔko lii feye dɔ sa feye fee genɔɔbono ɔ lee me Mosisi kee sa feye mɔ.’

38 Owi ɔbono aye-naanaana me bo gipen mɔ dɔ mɔ, Mosisi mɔ-re Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ kee me bo mɔmɔ ase nno. Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ kya tɔnge sa Mosisi Saanayi gibii so de Mosisi mɔ o' kyu genen ikalan ibono kyu kpaa buu sa aye-naanaana mɔ. Imɔ ne n de sa aye baa lii de nde faa, ne i laa de sa aye gekpaa-gekpaa.

39 “Imɔ-re imɔ genen gbaa mɔ, aye-naanaana mɔ me kine me men nu Mosisi gedɛ. Me nyaa Mosisi-lee mɔ yela nkan ne mɔmɔ-nwɔnsa gi kii kpɛ Igyipiti gesinkpan so.

40 Aberɛ abono Mosisi bo gibii mɔ so ɔ kya nu Wurubuaare ikalan mɔ, me baa kole aye-naana Aron yee, ‘Wɔra ikperɛ sa aye de a' son imɔ de i' nye gyangbara sa aye. Mosisi ɔbono ɔ kpare aye kyu lii Igyipiti gesinkpan mɔ so mɔ berɛ aɲ baa wu mɔ, ne a men nyi ilaa ibono i wɔra mɔ mɔ.’

41 Nfono ne Aron gi yeege me wɔra ɔkperɛ fee genaadebi ne me kyu nbue kyu kyɔɔle mɔ. Me kerɛ genen ɔkperɛ ɔbono mɔmɔ anyamese me kyu mɔmɔ-abaa kyu pɔrɔ genen mɔ, i wɔra mɔmɔ ɔkon.

42 Wurubuaare, mɔ, men kya laare genen. Genen so mɔ, ɔ lee mɔ-ansi taa mɔmɔ yeege yee me' wɔra ibono i bo mɔmɔ ɔbole mɔ, ne me san kyu agyekpebi kyu bingiri mɔmɔ-ikperɛ me kya

son amɔ ibono in ɔye Wurubuaare gelaare. Me wolaa nmarase mɔmɔ-ilaa ide yela Wurubuaare ikalan atɔgebo ɔwole mɔ dɔ. Me nmarase nno yee,

'O, Isirale awura, mene ilaa ne fe wɔra faa?

Nsi ikue-inyɔ nbono fe kyu kyena gipen mɔ dɔ
ne feye yee fe kya kyɔɔle nbue fe kya sa me
mɔ,
in ɔye me ne fe kya wɔra imɔ fe kya sa.

⁴³ Fe sola feye-ɔkperɛ Moloki mɔ-rɛ mɔ-obu kee
fe naa fe kya son.

Ne feye-ɔkperɛ Refan ɔbono fe sale mɔ fɛɛ
gigyekpebi mɔ kee
ne fe sola fe naa.

Genen ilaa ibono feye gbaa-gbaa ne n kyu feye-
abaa kyu wɔra imɔ mɔ,
fe baa kii son imɔ?

Kyu lii genen ilaa ibono so mɔ, me Wurubuaare
nan gya feye koso
de n' kperɛ feye kpaa kyena Babilon awura
gesinkpan mɔ gemara.'

⁴⁴ "Ansaana, fe' nu yee aye-naanaana me bo
gipen mɔ dɔ mɔ, me nye Wurubuaare ɔsonten
mɔmɔ ase. I ɔye nbue iwole-leɛ panpan ɔbono
me kya taale bɔɔ mɔ sola naa naa mɔ. Wu-
rubuaare ne n kaala panpan mɔ gidebi nyiile
Mosisi, ne Mosisi gi yege me wɔra panpan mɔ fɛɛ
genɔɔbono Wurubuaare gi kaala nyiile mɔ mɔ.

⁴⁵ Aye-naanaana mɔ me kyu panpan mɔ kyu
sa mɔmɔ-biana, ne mɔmɔ-biana mɔmɔ-rɛ mɔmɔ-
ɔbelense Gyosuwa me kyu panpan mɔ kyu ba
gesinkpan gebono so a te faa. Pei de me' loɔ baa
loo gereɛnaa mɔ, asa kpei-kpei me ti wolaa me te

gere, ne Wurubuaare gi gya mɔmɔ abono koso ne ɔ sɔge gesinkpan mɔ kyu sa aye-naanaana.

“Genen Wurubuaare nbue iwole-lee panpan obono n dare faa gi sii aye-naanaana ase genen-n kaabore i baa fo Deefidi gekyena dɔ.

⁴⁶ Deefidi gi gyi Wurubuaare ginsi ne Wurubuaare gi wɔra wɔra ilaa sa mɔ. Ne Deefidi gi kole Wurubuaare yee ɔ' yee mɔ de o' yii obu gbaa-gbaa de i' wɔra mɔ Wurubuaare obono mɔ-naana Gyeekɔpo gi son mɔ osonten.

⁴⁷ Deefidi gi kole Wurubuaare genen mɔ, i men gyɛ mɔ gbaa-gbaa ne n nye yii Wurubuaare osonten mɔ. Mɔ-bi Solomon ne n baa yii genen obu mɔ.

⁴⁸ “Wurubuaare gi yee Solomon gi dabole yii Wurubuaare oson obu mɔ genen gbaa faa, Gitobele mɔ men kya kyena ibu ibono anyamese me kyu mɔmɔ-abaa kyu pɔrɔ mɔ dɔ. Wurubuaare ikalan ɔtɔgebo oko gi wolaa nmarase imɔ so ilaa yela

⁴⁹ yee,

Wurubuaare gi tɔge yee,

‘Wurubuaare dɔ ne n gyɛ me-gewuragyapaa.

Gesinkpan ne n gyɛ me-ayaa dɔ owole toose. Ne mene obu onan ne fe laa pɔrɔ wɔra me yee me-obu ne?

Fone dɔ ne fe laa taale lɔrɔ yela yee n' baa kyena?

⁵⁰ I men gyɛ me gbaa-gbaa ne n' kyu me-abaa kyu pɔrɔ ilaa kamaase pewu?’

⁵¹ “Feye abelense abono fe te gere faa, feye-aso dɔ i kɔrɔ ifuu. I wone so ne fe bo gisomaanu fee abono men kya son Wurubuaare genen? Fe man

kyu fɛye-gisen kyu sa Wurubuaare, ne fɛ man nu Wurubuaare gedɛ. Ilaa ibono aye-naanaana de aye-sɛana mɛ wɔra mɔ, imɔ-ayaa kee ne fɛ buu faa. Owi kamaase dɔ fɛ kpɛ fa-a kine Wurubuaare Oduduu mɔ gɛlaare.

⁵² Wurubuaare ikalan ɔtɔgebo ɔmɔ ne n bo no yɛɛ aye-sɛana de aye-naanaana mɛ mɛn ka mɔ-ansi? Mɛ mɔɔ-mɔɔ Wurubuaare ikalan atɔgebo abono mɛ wolaa tɔge yela yɛɛ Gɛsintin Wura laa ba gɛsinkpan so mɔ. Gɛsintin mɔ, Yesu, ɔbono ɔ gyɛ Gɛsintin Wura mɔ, gi kpaa ba mɔ, fɛ kyu mɔ wɔra asa abaa dɔ, ne mɛ mɔɔ mɔ sa fɛye.

⁵³ Yɛge fɛye ne Wurubuaare dɔ isɔɔ mɔ mɛ kyu Wurubuaare nbara mɔ baa sa, ne fɛye, mɔ, ne mɛn gyi nmɔ so faa.”

⁵⁴ Nbele agyibo mɔ mɛ nu genen ilaa ibono Sitiifen yelɛ ɔ kya tɔngɛ ɔ kya sa mɔmɔ mɔ, i kyogede mɔmɔ-asen dɔ ne mɛ san mɛ kya wɛ nyoro kyu lii mɔ so.

⁵⁵ Sitiifen berɛ, Wurubuaare Oduduu mɔ gi suu de mɔ so mɔ, ɔ diirɛ mɔ-ansi kerɛ soso yiridididi mɔ, ɔ wu Wurubuaare nyisigyɛ ne ɔ wu Yesu yelɛ Wurubuaare ase Wurubuaare gibaa gyisɛ so.

⁵⁶ Sitiifen gi wu genen mɔ, ɔ tɔge sa abelɛnsɛ mɔ yɛɛ, “Fɛ' kerɛ! Soso i bugi ne Yesu, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, yelɛ Wurubuaare ase mɔ-gibaa gyisɛ so.”

⁵⁷ Sitiifen gi tɔge sa mɔmɔ genen mɔ, mɛ puiidɛ mɔ so, ne mɛ kyu mɔmɔ-abaa tii mɔmɔ-aso de mɛn' baa nu ilaa ibono ɔ kya tɔge mɔ. Nfono mɔ, mɔmɔ pɛwu mɛ dabun mɔ so gikolon,

⁵⁸ ne mɛ biidɛ mɔ lii nten nkan kpe mɛ' kpaa

da mɔ abui mɔɔ. Pɛi ne nbele agyibo mɔ mɛ laa da mɔ abui mɔɔ mɔ, mɛ marage mɔmɔ-akuru kyu kpaa yela ɔnyen ɔko ase, mɛ kya tere mɔ yee Sɔɔlo.

⁵⁹ Mɛ kya da Sitiifen abui genen mɔ, Sitiifen gi saawo tere Yesu yee, “Me-Wura Yesu, fo-abaa dɔ ne n' de me-ɔɲɛ n kya wɔra.”

⁶⁰ Nfono mɔ, Sitiifen gi sii ηmii ne o kpen ken-ken yee, “Me-wura, kyu mɔmɔ-ilaa nyenyen ibono mɛ kya wɔra faa kyu kyee mɔmɔ.” Sitiifen gi dalaa genen mɔ, ɔ lee ɔɲɛ.

8

Mɛ Ka Yesu Asonbo Gikpen Mɔ Ansi

¹ Sɔɔlo gi yele abono mɛ mɔɔ Sitiifen mɔ gemara.

Kpɛ san kyu lii gɛkɛ gɛbono mɛ da Sitiifen abui mɔɔ mɔ kyu kyon mɔ, asa mɛ lɔrɔ mɛ kya ka Yesu asonbo gikpen gibono gi bo Gyɛrusalem mɔ ansi gikyɔ. I yegɛ mɔmɔ pɛwu mɛ san yaase gyan' de Gyudiyaa de Samariya nsinkpan so. I san daa Yesu isɔɔ mɔ wole nno.

² Mɛ mɔɔ Sitiifen genen mɔ, asa abono mɛ sele Wurubuaare mɔ dɔ ako mɛ pule mɔ, ne mɛ su mɔ gesintin so.

³ Yesu asonbo gikpen mɔ ɔson mɔ so mɔ, Sɔɔlo kpɛ ɔ kya wɔra mɔmɔ anyanyan daa. ɔ kya gberɛ loo nten-ana dɔ kpaa biide anyen de akyii lii kyu kyon kpaa tii de obu.

Filipo Gi Naa Samariya So

ɔ Kya Tɔgɛ Yesu ɔkalan Konkonse Mɔ So Ilaa

⁴ Yesu asonbo abono me yaase me naa mo, me kpe me kya toge Wurubuaare okalan konkonse mo me kya sa asa nfonoana me naa me naa mo.

⁵ Filipo gi kyon kpe osowole bele obono me kya tere mo yee Samariya mo ne o kpa a toge sa nno asa yee obono o laa moglege asa de me' nye Wurubuaare ase gekyena mo gi ti ba gesinkpan so.

⁶ Sakpii bele mo do okamaase gi yela giso ne o nu Filipo ase, ne asa me wu ilaa gbaa'gbaa ibono o kyu Yesu olon wora mo de momo-ansi.

⁷ I lii fee o kye asa saky o abono i mara omo mo de otageseana. Ne o yee ilaa nyenyen oduduu ibono i te asa saky o so mo i saawo ken-ken koso momo so.

⁸ Kyu lii genen so mo, i wora osowole obono so asa okon kyode.

Fewura Oko Gi Nu Wurubuaare Agyebi

⁹ Onyen oko gi kyena genen Samariya osowole obono so, me kya tere mo yee Simon. Simon baare kya wora afe nno mo i keela. O kya nyiile mo-nyoro yee mo ne n bo no. Mo-ilaa worase i kya de asa geno Samariya gesinkpan pewu so.

¹⁰ Nyamese kamaase obono o bo nno mo, gebii-o, obelense-o, kya yela giso nu Simon baare ase. Asa me san me kya toge yee, "Genen onyen baare ne n gye Wurubuaare olon obono me kya tere mo yee Obele mo."

¹¹ Simon baare wolaa o kya wora afe ne i kya de asa geno mo, in gye genen owi obono do, i keela. Imoso asa mo me kya nu mo-gede.

¹² Filipo gi kpe nno, ne o kpa a toge Wurubuaare okalan konkonse mo sa asa de me' nu

Wurubuaare gɛwuragyi dɔ akyenabi mɔ ilaa. Ɔ tɔgɛ ɔmɔ yɛɛ Yesu ne n gye ɔbono ɔ laa mɔlɛgɛ asa de mɛ' nye genen akyenabi abono. Asa mɔ mɛ nu Filipino ilaa tɔgɛsɛ mɔ, mɛ sɔɔ imɔ gyi, ne ɔ gyere mɔmɔ Wurubuaare sagyere, mɔmɔ-rɛ mɔmɔ-anyen de akyii.

¹³ Simon fɛwura baare gbaa kee gi sɔɔ Filipino ilaa tɔgɛsɛ mɔ gyi ne ɔ nye Wurubuaare sagyere. Ɔ san kyu mɔ-nyoro kyu da mada de Filipino. Filipino kya wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono nyamesɛ maŋ taale wɔra mɔ-gibaa so ne i kya lɛɛ Yesu ɔlon bele gɛwi nyiile asa. Simon ɔbono nkana ɔ gye fɛwura mɔ, kya wu genen mɔ, i kya dɛ mɔ-gɛnɔ gikyɔ.

¹⁴ Imɔ gɛmara mɔ Yesu isɔɔ mɔ mɛ bo Gyɛrusalem mɔ mɛ nu yɛɛ Samariya awura mɛ sɔɔ Wurubuaare agyɛbi mɔ gyi. Imɔso Yesu isɔɔ mɔ mɛ lɛɛ mɔmɔ dɔ asa anyɔ, Piita mɔ-rɛ Gyɔn kyu sun genen asa abono asɛ nno.

¹⁵ Mɛ kpe mɔ, mɛ kpaa dalaa sa mɔmɔ de mɛ' nye Wurubuaare Oduduu mɔ ɔ' ba mɔmɔ so.

¹⁶ I kya nyiile yɛɛ Samariya awura mɔ mɛ nye daa Wurubuaare sagyere mɔ wole Wura Yesu ginyen dɔ. Mɛŋ ti nye de Wurubuaare Oduduu mɔ ɔ' baa bun mɔmɔ ɔko-rɛ ɔko so.

¹⁷ Piita mɔ-rɛ Gyɔn mɛ dalaa sa mɔmɔ mɔ, mɛ kyu mɔmɔ-abaa gyan' mɔmɔ so, ne Wurubuaare Oduduu mɔ gi baa bun mɔmɔ so.

Fɛwura Mɔ Nyi Yɛɛ Aterenbi A Laa Taale Sɔɔ

Wurubuaare Oduduu Ɔlon

¹⁸ Nfono mɔ, ibono Simon gi wu Piita mɔ-rɛ Gyɔn, Yesu isɔɔ mɔ, mɛ kya kyu mɔmɔ-abaa

gyan' asa so ne Wurubuaare Oduduu mɔ kya baa bun mɔmɔ so mɔ, o kyu aterenbi kyu sa mɔmɔ.

¹⁹ Ne ɔ tɔgɛ sa Piita mɔ-rɛ Gyɔn yɛɛ, “Fɛ' sɔɔ aterenbi adɛ de fɛ' kyu genen ɔlon ɔbono fɛ bo faa kyu gbaa me-gibaa de ɔkamaase ɔbono me kee nɛ nyɛ kyu me-abaa gyan' mɔ so mɔ, ɔ' nyɛ Wurubuaare Oduduu mɔ ɔ' baa bun mɔ so.”

²⁰ Simon gi tɔgɛ genen mɔ ne Piita gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Fo-rɛ fo-aterenbi nnɛ, fo-rɛ Wurubuaare abaa anyɔ! Aterenbi a maɲ taale sɔɔ ilaa ibono Wurubuaare kya kyu kyɛɛ mɔ.

²¹ Fo maɲ taale saare aye dɔ de fo' wɔra ilaa ide ɔnan. I kya nyiile yɛɛ fo-gisen dɔ in boran Wurubuaare ansi so.

²² Nu fo-nyoro gɛsɛ de fo' kyɛɛgɛ lii ilaa nyenyɛn ibono fo dɛ faa dɔ de fo' dalaa kole Wurubuaare yɛɛ nengyene i laa sa mɔ, o' kyu fo-nwɔnsa nbono fo dɛ faa kyu kyɛɛ fo.

²³ I kya nyiile yɛɛ nɛ wu fo faa ako genyɛ gɛ gye fo gɛlaaloo. Ilaa nyenyɛn kee i suu fo gɛgɛ.”

²⁴ Nfono mɔ, Simon mɔ gi kole Piita mɔ-rɛ Gyɔn yɛɛ, “Fɛ' dalaa sa Wurubuaare sa me de genen ilaa ibono fɛ dare faa dɔ iko-rɛ iko i' mɛɲ sa i' ba me so.”

²⁵ Piita mɔ-rɛ Gyɔn mɛ lɛɛ Wura Yesu agyɛbi de mɔ-ilaa ibono mɛ wu de mɔmɔ-ansi mɔ tɔgɛ sa nno asa ta mɔ, mɛ kii kyon kpe Gyɛrusalem. Mɛ kya kpe mɔ, mɛ naa de Samariya awura isowolɛ gikyɔ so mɛ kya tɔgɛ Wurubuaare ɔkalan konkɔnsɛ mɔ ma-a sa nno awura kee pɛi ne mɛ kpaa loo Gyɛrusalem.

Filipo Gi Tɔgɛ Wurubuaare ɔkalan Sa Itopiyɛn ɔko

²⁶ Owi ɔko dɔ mɔ, Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ ɔko gi baa tɔge sa Filipino yee, “Koso, de fo' kpelegɛ de gɛsɛ so naa de ɔkpa ɔbono ɔ de lii Gyɛrusalem kyu kpe de Gaasa ɔsowolɛ so mɔ. Genen ɔkpa ɔbono ne n kya loo de gipen dɔ lii mɔ.”

²⁷ Gɛsintin mɔ, Filipino gi koso yii ɔkpa ɔ kya kpe. Filipino kya kpe mɔ, ɔ baa kerɛ mɔ, Itopiyanyen ɔko ne. Itopiyanyen mɔ gye daa ɔbelensɛ gbaa', ne ɔ bo abono mɛ kya kerɛ Itopiya wura so mɔ dɔ. Itopiya awura berɛ mɔmɔ-wura gye daa ɔkyii. ɔnyen mɔ ne n gye ɔbelensɛ ɔbono ɔ kya kerɛ wura kyiiɛ mɔ aterenbi de mɔ-awuratɔ pɛwu so. Genen ɔbelensɛ baare gi kpe Gyɛrusalem kpaa son Wurubuaare.

²⁸ ɔ kya kii mɔ ne Filipino gi kpaa tu mɔ genen. ɔbelensɛ mɔ tɛ ilaa iko dɔ i naa, mɔ, bee ne n kya biide genen ilaa mɔ. I so Itopiyanyen mɔ i naa genen mɔ, ɔ kya kalɛ ilaa ɔ kya lii ɔwolɛ ɔbono Wurubuaare ikalan ɔtɔgebo Isaya gi ɛmarasɛ mɔ dɔ.

²⁹ Nfono mɔ, Wurubuaare Oduduu mɔ gi tɔge sa Filipino yee, “Naa kpe de fo' kpaa naa sindi ɔbelensɛ baare.”

³⁰ Gɛsintin mɔ, Filipino gi selɛ kpe ɔbelensɛ mɔ asɛ ɔ naa sindi mɔ. O nu ɔbelensɛ mɔ kya kalɛ ilaa ɔ kya lii ɔwolɛ ɔbono Wurubuaare ikalan ɔtɔgebo Isaya gi ɛmarasɛ mɔ dɔ. Filipino gi nu mɔ, ɔ taasɛ ɔbelensɛ mɔ yee, “Fo kya nu ilaa ibono fo kya kalɛ faa gɛsɛ ne?”

³¹ ɔbelensɛ mɔ gi lɛɛ genɔ yee, “Nnɛ ne nan wɔra de n' nu gɛsɛ? Genen mɔ, nɛ nyɛ ɔko gi lɛɛ gɛsɛ sa me.” Nfono mɔ ɔbelensɛ mɔ gi kolɛ Filipino yee ɔ' dii loo baa kyena mɔ asɛ. Gɛsintin

mɔ, Filipino gi dii loo kyena mɔ ase.

³² Wurubuaare agyebi abono ɔbelense mɔ kya kale genen owi ɔbono dɔ mɔ ne n gye yee,
 “Me kpare mɔ lii kpaɔ mɔɔ fɛe sande.

Mɔ mɔ gi sii kurun fɛe gesandɛbi ne me keda me
 laa daase.

Oɲ bugi mɔ-geɔ.

³³ Me wɔra mɔ ipeeli.

Me men gi mɔ-nbele gesintin ɔkpa so.

Ibono me ten mɔ-agyo faa,

ɔko-re ɔko maɲ baa nye wu mɔ-biana abee
 mɔ-naanaana ilaa tɔge.”

³⁴ Filipino gi dii ɔ te ɔbelense mɔ ase mɔ,
 ɔbelense mɔ gi taase mɔ yee, “Ane ne Wu-
 rubuaare ikalan ɔtɔgebo mɔ dare faa? Ɔ tɔge kyu
 lii mɔ gbaa-gbaa mɔ-nyoro so abee ɔko kpɛi ne ɔ
 dare daa?”

³⁵ Ɔ taase Filipino genen mɔ, Filipino gi lee geɔ
 yee Yesu ne ɔ dare genen, ne ɔ tɔge Yesu ɔkalan
 konkonse mɔ sa ɔbelense mɔ. Filipino laa lee Yesu
 ɔkalan konkonse mɔ tɔge sa ɔbelense mɔ mɔ,
 o yii gese lii daa Wurubuaare agyebi mɔ nfono
 ɔbelense mɔ kya kale mɔ.

³⁶ Me kya kpe mɔ, me kpaɔ tu nkyu nko.
 Ɔbelense mɔ gi tɔge Filipino yee, “Kere, nkyu.
 Menɛ ne n bo no i laa taa tii me-ɔkpa de men
 sa n' nye sɔɔ Wurubuaare sagyere?” [

³⁷ Filipino gi tɔge sa ɔbelense mɔ yee, “Nengyene
 fo ka gyan Yesu so lii fo-gisen dɔ bere mɔ, ɔkpa
 de fɛe fo' nye Wurubuaare sagyere.” Nfono mɔ
 ɔbelense mɔ gi lee geɔ yee, “Ne ka gyan Yesu
 Kirisito so yee mɔ ne n gye Wurubuaare mɔ-bi
 mɔ.”]

³⁸ Nfono mɔ, ɔbelense mɔ gi yege me sii yeɛ ne mɔ-re Filipino me loo nkyu mɔ dɔ ne Filipino gi gyere mɔ Wurubuaare sagyere.

³⁹ Me dii lii nkyu mɔ dɔ mɔ, Wurubuaare Oduduu gi puru Filipino kyon kpe geteeko. ɔbelense mɔ men baa wu mɔ. ɔbelense mɔ gi san keda mɔ-gewi ɔkpa de ɔkon fɛɛ ɔ ka gyan Yesu so.

⁴⁰ Wurubuaare Oduduu mɔ gi puru Filipino lii Itopiya ɔbelense mɔ ase genen mɔ, Filipino gbaa-gbaa ɔ' baa kere mɔ, ɔ ti ɔ yeɛ ɔsowole ɔbono me kya tere mɔ yeɛ Asotusi mɔ so. Nfono mɔ Filipino gi naa de isowole ɔ kya tɔge Wurubuaare agyebi mɔ ɔ sa asa genen-n kaabore ɔ kpa loo ɔsowole bele ɔbono me kya tere mɔ yeɛ Sesariya mɔ so.

9

Yesu Gi Lee Mɔ-Nyoro Nyiile Sɔɔlo ɔkpa Nsana

¹ Genen owi ɔbono pewu mɔ, Sɔɔlo gi luu mɔ-ansi gyan' Wura Yesu akasebo mɔ so, ɔ kya laare ɔmɔ-imɔɔten. Genen so mɔ o kpe Gyuda awura asunbi alebo gemu mɔ ase kpa tɔge mɔ

² yeɛ ɔ kya laare de o' kpe Damasikose ɔsowole so de o' kpe mɔmɔ Gyuda awura akyangbon dɔ. O kpe ne o wu ɔko kya son Wurubuaare kyu naa de Yesu-lee ɔkpa mɔ so mɔ, ɔ gye ɔnyen-o ɔkyii-o mɔ de ɔ' ηminde mɔ kyu mɔ ba Gyuda awura asunbi alebo gemu mɔ ansi dɔ Gyerusalem nno. Imɔso asunbi alebo gemu mɔ ɔ' sa mɔ mɔ-gibaa dɔ ɔwole de i' wɔra yeɛ mɔ ne n sun mɔ.

³ Gesintin mɔ, Sɔɔlo gi nye ɔwole mɔ, ne o yii ɔkpa. O fuude Damasikose ɔsowole mɔ, ɔ baa

kerɛ mɔ, fatela gi lɪi Wurubuaarɛ dɔ baa kyaabɔɔ mɔ gikolon fɛɛ nyangbon ne n wiisɛɛ.

⁴ Ɔ lɪi tɔrɔ ne o nu gɪgyɛbi' giko gi tɛrɛ mɔ nno nnyɔ yɛɛ, “Sɔɔlo, Sɔɔlo.” Ne gɪgyɛbi' mɔ gi taasɛ mɔ yɛɛ, “Mɛnɛ n wɔra ne fo kya ka mɛ-ansi gɛnɛn?”

⁵ Sɔɔlo gi lɛɛ gɛnɔ taasɛ yɛɛ, “Mɛ-wura ɔmɔ ne?” Ne gɪgyɛbi' mɔ gi tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Mɛ ne n gyɛ Yesu, ɔbono fo kya ka ansi mɔ.

⁶ Fo bɛrɛ, dabɔlɛ koso dɛ fo' naa loo ɔsowolɛ mɔ so. Fo ti loo nno mɔ, mɛ laa tɔgɛ fo ilaa ibono i kaabɔrɛ fo' wɔra mɔ.”

⁷ Anyɛn abono mɔmɔ-rɛ Sɔɔlo mɛ kya kɛ ɔkpa ɔbono mɔ mɛ sii yɛlɛ mɛ mɛn tɔgɛ ba-a gɪgyɛbi. Mɛ nu gɪgyɛbi' mɔ bɛrɛ, mɛ mɛn kii wu ɔko-rɛ ɔko.

⁸ Sɔɔlo gi nyisɛ koso ne o bugi mɔ-ansi mɔ, ɔn baa ɔ kya wu sɛi. Imɔso mɛ kɛda mɔ daa dɛ gibaa kyu loo Damasikɔsɛ ɔsowolɛ mɔ so.

⁹ Nkɛ nsa pɛwu mɔ, ɔ mɛn kya wu. Ɔn kya gyi, ne ɔn kya nun.

Wurubuaarɛ Gi Nyiile Ananiyasɛ Yɛɛ Ɔ' Kɛpa Dalaa Bugi Sɔɔlo Ansi

¹⁰ Gɛnɛn owi ɔbono dɔ mɔ, Yesu akasɛbo mɔ dɔ ɔko bo Damasikɔsɛ ɔsowolɛ ɔbono so nno; mɛ kya tɛrɛ mɔ yɛɛ Ananiyasɛ. Wura Yesu gi lɛɛ nyiile Ananiyasɛ baarɛ fɛɛ ɔderi ne ɔ tɛrɛ mɔ-ginyɛn so yɛɛ, “Ananiyasɛ.” Yesu gi tɛrɛ mɔ gɛnɛn mɔ ne o kyulɛ yɛɛ, “Mɛ-wura, mɛ ne.”

¹¹ Ananiyasɛ gi kyulɛ mɔ, Wura Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Koso kɛ ɔkpa ɔbono mɛ kya tɛrɛ yɛɛ Ntintin Ɔkpa mɔ dɔ dɛ fo' kɛ Gyudasɛ gɛtɛn dɔ. Fo loo gikpaara mɔ so mɔ, taasɛ ɔnyɛn ɔko so,

mɛ kya tɛrɛ mɔ yɛɛ Sɔɔlo. Ɔ gye Taasu ɔsowolɛ so isa; ɔ ba ɔ bo nno ɔ kya dalaa.

12 Ɔ kya dalaa mɔ, nɛ ti wolaa lɛɛ nyiile mɔ fɛɛ oderi yɛɛ ɔko laa ba mɔ asɛ. Mɛ kya tɛrɛ mɔ yɛɛ Ananiyase. Nɛ tɔgɛ mɔ yɛɛ Ananiyase laa kyu mɔ-abaa kyu gyan' mɔ so de mɔ-ansi mɔ a' bugi sa mɔ de o' kii nye ɔ kya wu."

13 Nfono mɔ Ananiyase gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, "Mɛ-wura, nɛ ti nu Sɔɔlo baare ilaa lii asa sakyɔ asɛ. Nɛ nu yɛɛ ilaa nyenyɛn ibono ɔ de ɔ kya wɔra fo Yesu adɛ abono fo lɔrɔ yela sa fo-nyoro Gyɛrusalem ɔsowolɛ so mɔ i nyaakyɔ.

14 Ne ibono ɔ ba gɛrɛ faa, ɔ bo ɔkpa lii Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ asɛ de ɔ' ŋminde nyamesɛ kamaasɛ ɔbono ɔ laa dalaa tɛrɛ fo Yesu ginyɛn mɔ kyu kpaɛ tii de obu."

15 Nfono mɔ Wura Yesu gi buu sa Ananiyase yɛɛ, "Fo bɛrɛ, koso kpe mɔ asɛ daa. Nɛ lɛɛ gibaa yii mɔ yɛɛ ɔ' tɔgɛ mɛ-ilaa sa gɛsinkpan so asa kpɛi-kpɛi, de awura-awura, de Isirale awura kee.

16 Mɛ gbaa-gbaa nɛ nan nyiile mɔ gɛnɔɔbono ɔkara ɔ laa wu awɔrɔfɔɔ mɛ so mɔ."

17 Nfono mɔ, Ananiyase gi koso lii kpaɛ loo gɛtɛn gɛbono dɔ Sɔɔlo gi sogɛ mɔ, nɛ ɔ kpaɛ kyu mɔ-abaa kyu gyan' Sɔɔlo so nɛ ɔ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, "Mɛ-nanbo Sɔɔlo, Wura Yesu ɔbono ɔ lɛɛ mɔ-nyoro nyiile fo ɔkpa dɔ gɛkaabono fo kya ba gɛrɛnaa mɔ nɛ n sun mɛ fo asɛ faa. O sun mɛ yɛɛ n' baa yɛgɛ fo-ansi mɔ a' bugi de fo' kii nye wu ilaa de Wurubuaare Oduduu kee ɔ' baa suu de fo."

18 Ananiyase gi kpe tɔgɛ gɛnɛn ta mɔ, ayaa abono so mɔ, i wɔra Sɔɔlo fɛɛ ilaa iko nɛ n kyalɛ

lii mɔ-ansi dɔ. Mɔ-ansi mɔ a bugi ne o kii nye ɔ kya wu. Ɔ koso yeɛ ne mɛ gyere mɔ Wurubuaare sagyere.

¹⁹ Mɛ laare ilaa iko sa mɔ ne o gyi. I baa wɔra ŋmaraa mɔ, ɔ nye ɔlon kon.

Sɔɔlo Gi San Ɔ Kya Tɔɔɛ Yesu Ɔkalan Konkonsɛ Mɔ Ɔ Kya Sa Asa

Iɔe gemara mɔ, Sɔɔlo gi sii kyena Yesu akasebo mɔ ase Damasikose nno nke kalese.

²⁰ Ayaa abono so mɔ, ɔ san ɔ kya kpe daa Gyuda awura akyangbon dɔ ɔ kya lɛɛ ɔ kya tɔɔɛ ɔ sa asa yeɛ, “Yesu ne n gyɛ Wurubuaare mɔ-bi mɔ.”

²¹ Nyamesɛ kamaase ɔbono o nu ilaa ibono Sɔɔlo kya tɔɔɛ mɔ, i kya de mɔ-genɔ. Asa mɛ san mɛ kya taase yeɛ, “In gyɛ Sɔɔlo ne n kya yeɛɛ ɔlanba kya tɔɔɛ Gyerusalem asa abono mɛ de Yesu ginyen mɛ kya son Wurubuaare dɔ mɔ? In gyɛ genen so ne ɔ ba gere de ɔ' baa keda asa ŋminde kyu kperɛ asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ faa?”

²² Sɔɔlo, mɔ, kpe ɔ kya lɔɔ ɔ kya tɔɔɛ Yesu ilaa ɔ kya too daa. Ɔ keda nyoro ɔ kya lɛɛ ɔ kya tɔɔɛ yeɛ Yesu ne n gyɛ ɔbono ɔ kya mɔlɛɛɛ asa de mɛ' nye Wurubuaare ase gekyena mɔ, ne Gyuda awura abono mɛ bo Damasikose nno mɔ genɔ ge wu'.

²³ Sɔɔlo gi kyena nno keɛla mɔ, Gyuda awura abono mɛ bo nno mɔ mɛ gyan' ne mɛ da gedɛ yela yeɛ mɛ laa mɔɔ mɔ.

²⁴ Mɛ da mɔ gedɛ genen mɔ, Sɔɔlo gi bii. Genye de gere mɔ, mɛ san mɛ kya dii nbunono nbono gi de lii ɔsowolɛ mɔ dɔ mɔ de mɛ' nye mɔ mɔɔ.

²⁵ Gɛnyɛ gɛko mɔ Sɔɔlo akasebo mɛ kyu mɔ kpe de gɛkpen mɔ mɛ yii wɔra ɔsowolɛ mɔ gɛtɛko so. Ne mɛ kyu mɔ kyu wɔra gɛkeebii dɔ ne mɛ kpelegɛrɛ mɔ de ɔfɛ ne ɔ sele kyon.

Sɔɔlo Gi Kii Kpe Gyɛrusalem

²⁶ Sɔɔlo gi naa kyon kpaa loo Gyɛrusalem mɔ, ɔ laare fɛɛ o' kyu mɔ-nyoro kpaa loo Yesu akasebo gikpen mɔ dɔ. Yesu akasebo mɔ pɛwu mɛ sele mɔ. I kya nyiile yɛɛ mɛ mɛɲ sɔɔ mɔ gyi yɛɛ o bingiri Yesu ɔkasebo gɛsintin.

²⁷ Nfono mɔ, mɔmɔ dɔ ɔbono mɛ kya tɛrɛ mɔ yɛɛ Banabase mɔ gi keda mɔ de gibaa ne o kyu mɔ kpe Yesu isɔɔ mɔ ase. Nno ne Banabase gi lɛɛ gɛsɛ dandan sa mɔmɔ kyu lii gɛnɔɔbono so Sɔɔlo gi wu Wura Yesu ɔkpa dɔ ne Yesu gi tongɛ sa mɔ mɔ. Banabase gi buu sa mɔmɔ gɛnɔɔbono Sɔɔlo gi naa Damasikose ɔsowolɛ so ɔ kya lɛɛ Wurubuaare ilaa tɔgɛ sa asa Yesu ginyen dɔ mɔ, ne ɔ mɛɲ sele nyamesɛ gifuu.

²⁸ San kyu lii nno mɔ, mɔmɔ-rɛ Sɔɔlo mɛ san ma-a wɔra ilaa kamaasɛ dabɔlɛ Gyɛrusalem nno, ne Sɔɔlo kya lɛɛ Wurubuaare ilaa tɔgɛ sa asa Wura Yesu ginyen dɔ. Ɔɲ kya sele gifuu.

²⁹ Sɔɔlo kya lɛɛ Wura Yesu ilaa tɔgɛ genen mɔ, ɔ tɔgɛ sa Gyuda awura abono mɛ kya tɔgɛ Geriiki gɛdɛ mɔ kee, ne mɔmɔ-rɛ Sɔɔlo mɛ sɔɔ akycɔlɛ de abara. Mɔmɔ berɛ, mɛ kpe ma-a laare mɔ-imɔɔten daa.

³⁰ Nfono mɔ, mɔ-nanboana abono mɛ bo Yesu ɔson mɔ dɔ mɔ mɛ nu genen mɔ, mɛ kyu Sɔɔlo kpelegɛ kyon Sɛsariya, ne mɛ lɛɛ mɔ-ɔkpa ne ɔ kyon kpe mɔ-gɛwi Taasu.

³¹ Imo gemara mo, asa men baa ma-a ka Yesu asonbo mo ansi. Yesu asonbo abono me bo Gyudiya de Galeli de Samariya nsinkpan so mo pewu nyoro gi toro omo. Wurubuaare kya loro omo, ne me de buubuu me kya sa Wura Yesu momo-gekyena do. Wurubuaare Oduduu mo kya kpa a omo. Imoso owi kamaase do mo me kpe ma-a nyaakyɔ ma-a too daa.

Piita Gi Wɔra Ilaa Dense Sa Asa Anyɔ Ako

³² Piita kpe o naa geten kamaase. Gekɛ gedɛ mo o naa kpa a lii mo-nanboana abono me kya son Yesu Lida osowole so mo so.

³³ O bo nno mo, o wu onyen oko me kya tere mo-ginyen yee Aniyase. Genen Aniyase baare ayaa a wu'. Nsi gukue mumuli pewu mo, o kpe o de daa gifengen so. O men kya taale koso yele.

³⁴ Piita gi wu onyen mo genen mo, o tere mo-ginyen yee, "Aniyase" ne o toge sa mo yee, "Yesu Kirisito laa kye fo nperɛ-nperɛ. Koso. Bɔɔ fo-gifengen de fo' naa." Ayaa abono so mo, onyen mo gi koso.

³⁵ Asa abono me te Lida osowole so de Sarɔn gesinkpan so mo pewu me wu yee me kyu Yesu ginyen kye Aniyase mo, me kyeege lii kpe me kya son Wura Yesu.

³⁶ Yesu okasebo kyiiɛ oko te Gyopa osowole so. Me kya tere mo yee Tabita. De Geriiki gedɛ do mo me kya tere mo yee Dokase. Mo-gekyena do mo o kpe o kya wɔra daa gidense ne mo-gibaa do i kya bugi sa ayenbo.

³⁷ Genen nke nbono Piita bo Lida mo, gilo gi baa keda Dokase baare ne o wu'. O wu' genen

mɔ, mɛ gyere mɔ kpasa abansoro soso-lɛɛ obu ɔko dɔ.

³⁸ Gyopa ɔsowolɛ de Lida ɔsowolɛ in bo geta de abara. Imɔso Yesu akasebo abono mɛ bo Gyopa mɔ mɛ nu yɛɛ Piita bo Lida mɔ, mɛ lɛɛ asa anyɔ kyu sun mɔ ase yɛɛ mɛ' kpaa tere mɔ yɛɛ ɔ' wɔra aniya de ɔ' kpaala ba mɔmɔ ase. Ɔɲ sa ɔ' waala owi.

³⁹ Gesintin mɔ, Piita gi koso ne mɔ-re abono mɛ sun mɔ mɛ kyon. Mɛ kpaa loo mɔ, mɛ kyu Piita kyu dii kpe soso obu mɔ dɔ abansoro mɔ soso. Ɔ loo obu mɔ dɔ mɔ, akyii akulaabo abono mɛ bo nno mɔ pɛwu mɛ baa yeɛ kyaabɔɔ mɔ mɛ kya saawo. Mɛ kyu ngbe nbono Dɔkase gi baa owi ɔbono ɔ san ɔ te de ansi mɔ kyu nyiile mɔ.

⁴⁰ Piita gi kpiisi mɔmɔ pɛwu lii obu mɔ dɔ ne o sii ɲmii ne ɔ dalaa. Ɔ dalaa ta mɔ, o kisee mɔ-ansi sa obuni mɔ ne ɔ tɔge yɛɛ, "Tabita, koso." Piita gi tɔnge sa obuni mɔ genen mɔ, obuni mɔ gi bugi mɔ-ansi, o wu Piita, ne ɔ koso kyena.

⁴¹ Ɔ koso kyena genen mɔ, Piita gi keda mɔ-gibaa dɔ ne ɔ koso yeɛ mɔ-ayaa so. Nfono mɔ, Piita gi tere asa abono mɛ kya son Yesu de akyii akulaabo mɔ yɛɛ mɛ' loo ba, ne o kyu mɔ kyu wɔra mɔmɔ-abaa dɔ de ansi.

⁴² Ɔkyii mɔ gikyingi mɔ gi nu gyan' de Gyopa ɔsowolɛ mɔ pɛwu. Kyu lii genen so mɔ asa sakyo mɛ kyu mɔmɔ-nyoro too Wura Yesu so.

⁴³ Imɔ ide gemara mɔ, Piita gi sii kyena ɔnyen ɔko ase Gyopa ɔsowolɛ mɔ so nno keɛla. Mɛ kya tere ɔnyen mɔ yɛɛ Simon. Nbuɛ iwolɛ gesun ne ɔ kya wɔra.

10

Wurubuaare Dɔ Ɔsɔɔ Gi Lɛɛ Mɔ-Nyoro Nyiile Kɔniiliyuse

¹ Owi ɔko dɔ mɔ, ɔnyen ɔko gi kyena Sɛsariya ɔsowolɛ so. Mɛ kya tere mɔ-ginyen yɛɛ Kɔniiliyuse. Ɔɲ gye Gyudanyen. Ɔ gye ɔbelense sa Rom asogya gikpen gibono mɛ kya tere gimɔ yɛɛ Itali Awura Gikpen mɔ.

² Kɔniiliyuse baare gi kyu mɔ-gisen kyu sa Wurubuaare. Mɔ-re mɔ-gɛten dɔ asa pɛwu mɛ kya son Wurubuaare. Ɔ kya kpaa ayenbo de aterenbi gikyɔ lii mɔ-gisen dɔ. Owi kamaase dɔ mɔ, ɔ kya dalaa sa Wurubuaare.

³ Gɛkɛ gɛdɛ owi gbaase mɔ, i lɛɛ nyiile mɔ fɛɛ oderi ne o wu Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ naa ɔ kya loo mɔ ase faa tentegelen, ne Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ gi tere mɔ-ginyen so yɛɛ “Kɔniiliyuse.”

⁴ Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ gi tere Kɔniiliyuse gɛnen mɔ, i wɔra Kɔniiliyuse gifuu ne ɔ kere Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ faa yiridididi. Nfono mɔ Kɔniiliyuse gi taase mɔ yɛɛ, “Ɔbelense?”

Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Fo-gɛdalaa gɛbono fo kya dalaa sa Wurubuaare mɔ de fo-aye abono fo kya wɔra sa ayenbo mɔ i loo Wurubuaare ase, ne ɔ kya nyingi fo so.

⁵ Idɛ kon berɛ koso, de fo' sun ako de mɛ' kpe Gyopa kpaa tere ɔnyen ɔko nno. Mɛ kya tere mɔ yɛɛ Simon. Mɔ-ginyen giko kee ne n gye Piita.

⁶ Ɔ sogɛ daa Simon ase kee. Nbuɛ iwolɛ gesun ne ɔ kya wɔra. Mɔ-gɛten gɛ sindi apoo.”

Kɔniiliyuse Gi Sun Kpaa Tere Piita

⁷ Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ gi tɔngɛ de Kɔniiliyuse genen mɔ, mɔ-rɛ mɔ-gikyon mɔ, Kɔniiliyuse gi tere mɔ-adega anyɔ ako abono mɛ tɛ mɔ ase mɔ mɔmɔ-rɛ mɔ-asogya mɔ dɔ ɔko ba mɔ ase. Genen sogya ɔbono gi kyu mɔ gisen kyu sa Wurubuaare ne ɔ gye abono mɛ kya dii Kɔniiliyuse mɔ dɔ ɔko.

⁸ Kɔniiliyuse gi tere ɔmɔ genen mɔ, o buu ilaa ibono Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ gi tɔngɛ sa mɔ mɔ pɛwu sa ɔmɔ. Ne ɔ keda ɔmɔ sun Gyopa.

⁹ Imɔ gɛdɛ kɛsɛ mɔ, mɛ yii ɔkpa mɛ kya kpe Gyopa ɔsowolɛ so. Mɛ kya sindi ɔsowolɛ mɔ mɔ, genen owi ɔbono mɔ, Piita gi dii kpe ɔ bo obu soso nfono mɛ telensɛ mɔ ɔ kya dalaa. Genen owi ɔbono mɔ i laa wɔra fɛɛ owi kenken gere-gere.

¹⁰ Akon a da mɔ, ne ɔ kya laare mɛ' sa mɔ ilaa iko de o' gyi. ɔ bo soso nno ne mɔ-gɛten wura mɔ adɛ mɔ, mɔ, mɛ kya wɔra agyudɔ gɛsɛ. ɔ bo nno genen mɔ, i lɛɛ ilaa iko nyiile mɔ fɛɛ oderɪ, ne

¹¹ ɔ nye wu Wurubuaare dɔ. O wu ilaa iko i de fɛɛ barapaa bele-bele ɔko i kpelegɛ lii soso i kya ba. Ilaa inan iko i de genen ilaa mɔ nkan-nkan i kya kpelegere imɔ i kya ba gɛsɛ.

¹² Piita gi kere ilaa mɔ so mɔ, o wu nbue de ilaa ibono i kya kpɪi imɔ-itɔ so mɔ de nbuii oyuduu kamaasɛ.

¹³ I kpelegɛ baa yii mɔ-ansi dɔ mɔ, Piita gi nu gigyɛbi' giko gi tere mɔ tɔngɛ yɛɛ, "Piita, koso de fo' mɔɔ wɛ."

¹⁴ Piita gi lɛɛ genɔ yɛɛ, "Kuaa, me-wura. Man taalɛ wɔra genen. I kya nyiile yɛɛ lii ko-o ibono

i koroge me faa, men ti taa gyi aye Gyuda awura ilaa kyose abee ilaa ibono i laa kyolese aye mo.”

15 Piita gi lee geno genen mo, o kii nu gigyebi' mo gi kii toge sa mo yee, “Ilaa kamaase ibono Wurubuaare gi toge yee in baa i gye ilaa kyose mo, fo nyamese gen sa fo' toge yee i gye ilaa kyose.”

16 I wɔra Piita genen so-o gikpado gisa'. Gikpado gisase mo gemara mo, ayaa abono so mo, i puru ilaa mo de ilaa ibonoana i gyan' barapaa mo so mo kiiri dii kyon Wurubuaare do.

17 Piita kya sa ilaa ibono i wɔra mo fee oderi faa so gewɔnsa o kya kpon mo, genen owi obono pewu mo, Koniliyuse isoo mo o sun mo ase mo, me ti baa loo osowole mo so me kya taase Simon gewi okpa. Me ti ba me yelee gebunono gbaa.

18 Isoo mo me taase geten mo do asa mo yee, “Isafo oko men bo gere me kya tere mo yee Simon Piita?”

19 Owi obono Simon Piita san o kya sa ilaa ibono i wɔra mo fee oderi mo so gewɔnsa on kya nu imo gese mo, Wurubuaare Oduduu mo gi buu sa mo yee, “Kere, anyen asa' ako me kya taase fo so.

20 Koso de fo' kpelege kpaa tu omo de fo-re omo fe' kpe nfono me lii mo. Gen soo akycɔle yee in de okpa yee fo' kpe abono me men gye Gyuda awura mo gewi. I kya nyiile yee me ne n sun omo fo ase.”

21 Nfono mo, Piita gi kpelege kpaa tu omo ne o buu sa omo yee, “Me ne n gye isa obono fe kya laare mo. Me-gere i de gese?”

22 Piita gi taase ɔmɔ genen mɔ, mɛ lɛɛ genɔ yɛɛ, “Ɔbelense Kɔniiliyuse ne n sun aye fo ase. Ɔ gye ɔbelense gbaa' sa asogya gikpen giko. Ɔ gye isa ɔbono ɔ sele Wurubuaare ne ɔ kya gyi gesintin sa mɔ. Feye Gyuda awura mɔ pɛwu fɛ kya lɛɛ mɔ-ginyen. Wurubuaare ne n keda mɔ-ɔsɔɔ ɔko sun lii Wurubuaare dɔ ne ɔ baa kaala nyiile Ɔbelense Kɔniiliyuse yɛɛ o' sun baa kyu fo lii gɛrenaa kpe mɔ-gewi de o' nu ilaa ibono fo laa tɔgɛ sa mɔ mɔ.”

23 Mɛ buu sa Piita genen mɔ, Piita gi kyu ɔmɔ loo gɛten dɔ ne mɔmɔ pɛwu mɛ naa dɛ nno genen gɛke gɛbono. Gɛdɛ kɛsɛ mɔ, Piita gi koso ne mɔ-rɛ Kɔniiliyuse isɔɔ mɔ mɛ yii ɔmɔ-ɔkpa. Piita mɔ-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ abono mɛ bo Gyopa nno mɔ ako mɛ buu ɔmɔ.

24 Imɔ gɛdɛ kɛsɛ mɔ mɛ kpa loo Kɔniiliyuse gɛwi Sesariya. Kɔniiliyuse gi sun mɔ-isɔɔ mɔ genen mɔ, ɔ san ɔ tɛ ɔ kere ɔmɔ-ɔkpa daa ne ɔ tere mɔ-subuana de mɔ-nanboana abono mɔ-rɛ ɔmɔ mɛ kya loo mɔ baa gyan'.

Piita Gi Kpa Loo Kɔniiliyuse Gɛten Dɔ

25 Piita kya loo Kɔniiliyuse gɛten dɔ mɔ, Kɔniiliyuse gi lii ɔ' baa gyangara mɔ. Ɔ kpelegɛ dɛ Piita ayaa dɔ faa bura-a, i wɔra mɔ yɛɛ o' kyu buubuu sa mɔ fɛɛ ɔ kya son mɔ.

26 Nfono mɔ, Piita gi tɔgɛ Kɔniiliyuse yɛɛ, “Koso, me kee n gye daa nyamesɛ fɛɛ fo-ɔnan.”

27 Piita mɔ-rɛ Kɔniiliyuse mɛ faala ne mɛ gyi nsingyi naa loo gɛten dɔ. Piita gi loo nno mɔ, ɔ baa kere mɔ, asa ne faa birim. Mɛ gyan' Kɔniiliyuse gɛwi.

28 Nfono ne Piita gi tɔge sa ɔmɔ yee, “Feye gbaa-gbaa fe nyi ibono i men de ɔkpa sa aye Gyuda awura yee aye-re asa sense fee feye mɔ a' saare abara dɔ abee a' kpe feye-nwi. Me bere, Wurubuaare ne n lee nyiile me yee men sa n' kere me-nanbo nyamese yee ɔ men gye sei abee nengyene me-re mɔ a dabole mɔ i laa kyolese me-Wurubuaare ɔson.

29 Lii genen so mɔ, fo sun kpaa tere me mɔ, mi-i me mɔ, men kine. Imɔ ne ne ba faa. Menɛ so ne fo sun baa tere me daa?”

30 Piita gi taase genen mɔ, Koniiliyuse gi lee genɔ yee, “Nde i laa wɔra fee nke nnan ne, owi baare ɔkara mɔ, n bo me-geten dɔ gere n kya dalaa fee genɔobono n wolaa mi-i wɔra owi gbaase kamaase mɔ. N baa kere mɔ, ɔnyen ɔko ne n ba ɔ yele me-ansi dɔ o suu ngbe fufuli gi kya nelegi.

31 ɔnyen mɔ gi tere me-ginyen so yee, ‘Koniiliyuse,’ ne o buu sa me yee, ‘Wurubuaare gi nu fo-gɛdalaa ne ɔ kya nyingi fo-gidense gibono fo kya wɔra fo kya sa asa mɔ.

32 Imɔso sun kpe Gyopa de me' kpaa tere Simon ɔbono me kya tere mɔ-ginyen giko kee yee Piita mɔ. ɔ sogɛ daa Simon ɔbono ɔ kya wɔra nbue iwole gesun mɔ ase. Mɔ-gewi ge sindi apoo.

33 Ayaa abono so ne ne sun fo ase, ne fo-o fo mɔ, fon kine ne fo ba faa. Aye abono pewu a gyan' Wurubuaare ansi dɔ nperɛ-nperɛ faa, a ba daa de a' baa nu ilaa kamaase ibono Wura Wurubuaare gi buu sa fo yee fo' tɔge mɔ.’ ”

Piita Gi Tɔge Yesu Ilaa Sa Koniiliyuse Mɔ-re Geten Dɔ Asa

³⁴ Nfono mɔ, Piita gi bugi mɔ-geɔ ne ɔ tɔge yee, “Ide kon bere, ne wu ibono i gye gesintin yee Wurubuaare men kya ligi oko.

³⁵ Fo nyamese kamaase obono fo sele Wurubuaare ne fo kya gyi gesintin mɔ, fo genen kaase obono ne n kya gyi Wurubuaare ginsi. Fo gye fone-o, fo men gye fone-o, imɔ ibono in tiri.

³⁶ “Wurubuaare gi kyu mɔ-okalan konkone mɔ bunge aye Isirale awura. ɔ tɔge omɔ yee Yesu Kirisito ne nan yege asa me' nye gisen yuuli. Yesu Kirisito ne n gye Wura sa nyamese kamaase.

³⁷ ɔfaanan fe ti nu Yesu Kirisito so de ilaa dense ibono ɔ wɔra Gyudiya gesinkpan pewu so mɔ. Gyɔn gi tɔge Wurubuaare sagyere mɔ so ilaa sa asa mɔ, imɔ gemara mɔ ne Yesu gi yii mɔ-gesun mɔ giwɔra gese. O yii gese lii daa Galeli gesinkpan so.

³⁸ Genɔobono Wurubuaare gi sun Yesu Nasaretenyen ne ɔ yege mɔ-Oduduu gi sa mɔ-olon mɔ, i men gye feye gisafo. Wurubuaare kya kpaamɔ so mɔ, ɔ naa wɔra idense, ɔ kya kye asa abono ilaa nyenyen pewu gemu mɔ kya nyala mɔmɔ mɔ.

³⁹ “Ilaa kamaase ibono Yesu gi wɔra aye Gyuda awura gesinkpan so de Gyerusalem, aye osowole gemu mɔ so mɔ, a wu de aye-ansi. Me kyu mɔ da ananbi kyolɔga oyii so kyu mɔɔ.

⁴⁰ O wu' mɔ, imɔ geke sase mɔ Wurubuaare gi kyingi mɔ lii ibuni dɔ, ne ɔ yege asa me wu mɔ de ansi.

⁴¹ I men gye asa mɔ pewu ne n nye wu mɔ. Aye abono Wurubuaare gi kyole aye lee yee a' tɔge mɔ Yesu ilaa sa asa mɔ wole ne n wu mɔ. ɔ

kyingi lii ibuni dɔ mɔ, aye-rɛ mɔ a wɔra abaa gyi ne a nun.

⁴² Yesu gi ka sa aye yɛɛ a' naa a kya tɔgɛ mɔ-ɔkalan mɔ sa asa de a' buu sa mɔmɔ yɛɛ mɔ ne n gye ɔbono Wurubuaare gi lɛɛ yela yɛɛ gɛkaako mɔ, asa abono mɛ tɛ de ansi de abono mɛ wu' mɔ pɛwu, mɔ ne nan gyi mɔmɔ-nbɛɛ.

⁴³ Wurubuaare ikalan atɔgebo mɔ pɛwu mɛ wolaa wu mɔ-ilaa nmarase yela sa aye yɛɛ fo nyamesɛ kamaase ɔbono fo ka gyan Yesu Kirisito so mɔ fo laa nye Wurubuaare o' kyu fo-ilaa nyenyɛn kyɛɛ fo kyu naa de mɔ so.”

Wurubuaare Oduduu Mɔ Gi Suu De Asa

Abono Mɛn Gyɛ Gyuda Awura Mɔ

⁴⁴ Piita san ɔ kya tɔgɛ genen ilaa idɛ mɔ, Wurubuaare Oduduu mɔ gi baa suu de asa abono pɛwu mɛ gyan' Kɔniiliyuse gɛwi mɛ kya nu mɔ asɛ mɔ.

⁴⁵ Gyuda awura abono mɛ ka gyan Yesu so ne mɛ buu Piita kpe Kɔniiliyuse gɛwi mɔ pɛwu mɛ wu genen mɔ, i de mɔmɔ-gɛnɔ. I lii fɛɛ Wurubuaare gi yɛgɛ mɔ-Oduduu mɔ gi baa suu de asa abono mɛ mɛn gyɛ mɔmɔ Gyuda awura mɔ kee.

⁴⁶ I kya nyiile yɛɛ mɛ nu mɛ kya yen Wurubuaare de ndɛ nbono mɛn wolaa mɛ kya nu mɔ dɔ.

Nfono ne Piita gi taase yɛɛ,

⁴⁷ “Nengyene nɛ gyere genen asa adɛ Wurubuaare sagyere mɔ, nɛ fuɛ? Fɛ' kere ibono mɛ nye Wurubuaare gi kyu mɔ-Oduduu mɔ kyu sa mɔmɔ fɛɛ gɛnɔɔbono o kyu sa aye kee mɔ. Mɛnɛ

n wɔra ne fo ɔko fo laa kine yee men sa n' gyere ɔmɔ Wurubuaare sagyere?"

⁴⁸ Nfono mɔ, ɔ tɔge yee me' gyere ɔmɔ Wurubuaare sagyere Yesu Kirisito ginyen dɔ. Me nye Wurubuaare sagyere mɔ genen mɔ, me kole Piita yee o' kii kyena ɔmɔ ase nke kalese nko.

11

Wurubuaare Kya Laare Asa Kpei-Kpei Pewu Me' Loo Yesu ɔson Mɔ Dɔ

¹ Imɔ gemara mɔ, Yesu isɔɔ mɔ de mɔmɔnanboana Yesu ɔson mɔ dɔ abono me bo Gyudiya gesinkpan mɔ pewu so mɔ me nu yee Piita gi kpe abono men gyɛ ɔmɔ Gyuda awura mɔ ase kee kpaa tɔge Wurubuaare agyebi mɔ sa ɔmɔ, ne mɔmɔ mɔ me sɔɔ agyebi mɔ gyi.

² Imɔso owi ɔbono Piita gi dii kpe Gyerusalem mɔ, Yesu asonbo mɔ dɔ abono me de yee Gyuda awura awɔre giten nbara gi tiri sa Yesu asonbo pewu mɔ me logede de Piita yee ibono ɔ wɔra mɔ in tɛ.

³ Me taase mɔ yee, "I wone so ne fo kpe asa abono men ten awɔre mɔ ase ne fo-re mɔmɔ fe wɔra abaa gyi? Aye-nbara mɔ gin kya sa ɔkpa genen."

⁴ Nfono mɔ, Piita gi lee gese sa mɔmɔ genɔɔbono i yii gese mɔ pewu kpaa loge. ɔ tɔge yee,

⁵ "Me bere n bo Gyopa ɔsowole so n kya dalaa. Nfono mɔ i wɔra me fee oderi. I wɔra me fee n kya kuu oderi genen mɔ, ne wu ilaa iko fee barapaa bele-bele ɔko ne n kpe kpelege lii

Wurubuaare dɔ. Ilaa inan iko i de barapaa mɔ nkan-nkan, ne i kpelegere mɔ ba me ase.

⁶ Ne lɔrɔ kere barapaa mɔ so dɔɔdan mɔ, ne wu nbue de nbuii de ilaa ibono i kya kp̄ii imɔ-itɔ so mɔ de ntakpenbi kp̄ei-kp̄ei p̄ewu.

⁷ Ne wu nmo genen mɔ, ne nu gigyebi giko gi tɔge sa me yee, 'Piita, koso de fo' mɔɔ we.'

⁸ Ne lee geno yee, 'Kuaa, me-wura. Man taale wɔra genen. I kya nyiile yee lii ko-o ibono i koroge me faa, geakaako men ti taa kyu ilaa ibono i gye aye-ilaa kyose abee i kya kyolese aye Gyuda awura ɔson mɔ kyu yii me-geno kere.'

⁹ Nfono mɔ, gigyebi mɔ gi kii tɔge lii Wurubuaare dɔ sa me yee, 'Ilaa kamaase ibono Wurubuaare yee in baa i gye ilaa kyose mɔ, fo nyamese gen sa fo' tɔge yee i gye ilaa kyose.'

¹⁰ Genen ilaa ide i wɔra me genen so-o gik-pado gisa' ne i puru imɔ p̄ewu kiiri dii kyon Wurubuaare dɔ.

¹¹ "Ayaa abono so mɔ, anyen asa' ako me ti ma-a laare me' loo geten gebono dɔ n bo mɔ. Koniliyuse ne n sun ɔmɔ lii Sesariya me ase.

¹² Nfono mɔ Wurubuaare Oduduu mɔ gi tɔge sa me yee n' koso de me-re ɔmɔ a' kpe. Men sa n' sɔɔ akɔɔle yee in de ɔkpa fee n' kpe asa abono me men gye aye Gyuda awura mɔ gewi. Aye-nanboana asee ade kee me buu me lii Gyopa kpe Sesariya nno, ne a kpaa loo ɔnyen ɔbono o sun kpaa tere me mɔ geten dɔ.

¹³ "A loo ɔnyen mɔ geten dɔ mɔ, o buu sa aye genɔɔbono o wu Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ ɔko gi ba ɔ yeke mɔ-geten dɔ mɔ. Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ gi tɔge sa mɔ yee, 'Sun kpe Gyopa kpaa tere Simon

ɔbono mɛ kya tere mɔ-ginyen giko kee yɛɛ Piita mɔ.

¹⁴ Fo sun kpaa tere mɔ mɔ, ɔ laa lɛɛ ɔkalan ɔko tɔgɛ sa fo de i' yɛgɛ fo-rɛ fo-gɛten dɔ asa pɛwu fɛ' nyɛ Wurubuaarɛ ɔ' mɔlɛgɛ fɛyɛ de fɛ' nyɛ mɔ asɛ gɛkyena.'

¹⁵ “ɔnyen mɔ gi buu sa me gɛnen mɔ, nɛ tɔngɛ sa mɔ-rɛ abono mɛ gyan' nno mɔ. N san n kya tɔngɛ mi-i sa mɔmɔ mɔ, Wurubuaarɛ Oduduu mɔ gi kpelegɛ baa bun mɔmɔ so kee fɛɛ aye-lɛɛ mɔ ɔnan.

¹⁶ Nfono mɔ, nɛ nyingi ilaa ibono Wura Yesu gi naa kyena tɔgɛ mɔ. ɔ tɔgɛ yɛɛ, ‘Gyon dɛ daa nkyu ɔ kya gyere asa Wurubuaarɛ sagyere. Fɛyɛ berɛ Wurubuaarɛ laa kyu daa mɔ-Oduduu mɔ kyu gyere fɛyɛ Wurubuaarɛ sagyere.’

¹⁷ Imɔso nengyene Wurubuaarɛ dɛ mɔ-Oduduu mɔ ɔ kya sa asa adɛ fɛɛ gɛnɔɔbono a ka gyan' Wura Yesu Kirisito so ne Wurubuaarɛ gi kyu mɔ-Oduduu mɔ sa aye mɔ, me ne n gye anɛ de n' taalɛ tii Wurubuaarɛ ɔkpa?”

¹⁸ Piita mɔ-nanboana Yesu asonbo gikpen mɔ dɔ mɔ mɛ nu ilaa ibono ɔ buu sa ɔmɔ mɔ, mɔmɔ-gɛnɔ gɛ wu'. Mɛ nu mɔ gɛsɛ, ne mɛ yen Wurubuaarɛ ne mɛ tɔgɛ yɛɛ, “Idɛ kon Wurubuaarɛ gi yɛgɛ asa abono mɛ mɛn gye aye Gyuda awura mɔ dɔ ako kee mɛ nyɛ nu mɔmɔ-nyoro gɛsɛ ne mɛ kyɛgɛ lii mɔmɔ-ilaa nyenyɛn giwɔra dɔ de mɛ' nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena.”

Asa Kpɛi-Kpɛi Mɛ Ka Gyan' Wura Yesu So

¹⁹ Aberɛ abono asa mɛ mɔɔ Sitiifen ne mɛ kya ka Yesu asonbo asɛnsɛ mɔ ansi Gyɛrusalem mɔ, i yɛgɛ Yesu asonbo mɔ mɛ yaasɛ kpe nten

kpei-kpei. Ako me loo ife kpaafɔ koo-koo Fonisiya gesinkpan so de Saapurose gikyaafiya so de Antiyoki osowole so. Me yaase genen mo, me naa me kya toge Yesu agyebi mo me kya sa daa Gyuda awura wole.

²⁰ Momomo asa ako bere, me baa loo Antiyoki mo, me toge Yesu ilaa sa Geriiki awura kee. Abono me kyule toge Yesu ilaa sa Geriiki awura mo ako me lii Saapurose de Siirini osowole so. Me toge Wura Yesu okalan konkonse mo sa asa.

²¹ Wurubuaare gi kpaafɔ abono me toge Yesu ilaa mo, ne asa sakyɔ me ka gyan' Wura Yesu so ne me kisee ba me kya son mo.

²² Yesu asonbo gikpen gibono me bo Gyerusalem mo me nu yee genen asa abono me ka gyan' Yesu so mo, me keda onyen oko sun Antiyoki nno, me kya tere mo yee Banabase.

²³⁻²⁴ Banabase gi kpe ne o kpaafɔ wu Wurubuaare ilaa worase ibono o kya wɔra Antiyoki mo de mo-ansi mo, i wɔra mo-gisen do okon. Banabase baare gye isa dense gesintin. Wurubuaare Oduduu mo kya wɔra ilaa mo-gekyena do ne o tansi o bo gikagyan sa Wura Yesu. Imoso Banabase gi toge keda Antiyoki awura abono pewu nyoro yee me' kpe kyu momomo-asen pewu sa Wura Yesu de me' kpe ma-a ka ma-a gyan mo so genen. Nfono mo, asa sakyɔ me kyu omomo-nyoro too Wura Yesu so baa bola momomo so.

²⁵ Banabase gi lii nfono mo, o kyon kpe Taasu kpaafɔ laare Soolo.

²⁶ O wu Soolo mo, o kyu mo kpe Antiyoki, ne omomo asa anyo me sii kyena Yesu asonbo gikpen gibono gi bo nno mo ase gesi mumuli. Me nyiile

asa sakyɔ Wurubuaare ilaa Antiyoki ɔsowole ɔbono so. Nno ne asa me daa gitere Yesu akasebo mo yee Kirisito awura.

²⁷ Genen nke nbono do mo Wurubuaare ikalan atogbo ako me lii Gyerusalem ba Antiyoki nno.

²⁸ Me ba genen mo, Wurubuaare Oduduu mo gi suu de omɔ do oko, me kya tere mo yee Agabuse. O wu ilaa ibono i laa baa ba owi oko do mo. O wu genen mo, o koso yeɛ ne o toge yee akon bele ako a kya laare de a' baa tɔɔ gesinkpan pewu so. Wura Kelɔɔdiyuse gekyena do ne ilaa ibono Agabuse gi wu toge mo i loo ba gesintin.

²⁹ Nfono mo, Yesu akasebo abono me bo Antiyoki nno mo me nminde yela yee momo okamaase o' too aterenbi genɔɔbono okara o laa taale mo de me' kyu kpe Gyudiya gesinkpan so kpa kpa momo-nanboana Yesu ɔson mo do abono me te nno mo.

³⁰ Gesintin mo, me too aterenbi mo genen, ne me kyu sun Banabase mo-re Soolo yee me' kyu kpa wɔra abelense abono me kya kere Yesu asonbo gikpen mo so nno mo abaa do.

12

Asa Me Kii Ka Yesu Asonbo Mo Ansi

¹ Genen owi ɔbono mo, Wura Herode gi luu mo-ansi yii Wura Yesu asonbo gikpen mo do ako so, o kya ka omɔ-ansi.

² O yege me moɔ Gyeemesi, Gyon mo-daa mo, de geki.

³ Ibono o wu yee gimoo mo o yege me moɔ Gyeemesi mo i wɔra Gyuda awura mo okon mo, o men sin genen. O yege me keda Piita kee. Genen

owi ɔbono dɔ mɔ, i gyɛ owi ɔbono mɛ kya gyi mɔmɔ Gyuda awura bodobodo maadiise gesi.

⁴ Herode gi yegɛ mɛ keda Piita genen mɔ, mɛ kyu mɔ kpaɔ tii de obu, ne ɔ yegɛ mɛ kyu mɔ kyu wɔra asogyaana abaa dɔ mɛ kya dii mɔ anan-anan mɛ kya kyare abara. Asogya mɔ mɛ bo akpen anan. Wura Herode gi laare daa fɛɛ Gyuda awura mɔ mɛ' gyi mɔmɔ-Lewu Gi Serege Aye So Gesi mɔ logɛ pɛi de ɔ' lɔɔ gyi Piita nbele sansana.

⁵ Imɔso ibono mɛ mɛŋ ti taa gyi genen gesi gɛbono ta so mɔ, mɛ yegɛ Piita kpɛ o tii de obu. Owi ɔbono Piita tii de obu mɔ genen mɔ, Yesu asonbo gikpen mɔ mɛ kya lɛɛ ɔmɔ-gisen dɔ ndalaa mɛ kya kolɛ Wurubuaare mɛ kya sa mɔ.

Wurubuaare Dɔ ɔsɔɔ Gi Tigi Piita

⁶ Fɛɛ ɔkɛ Wura Herode laa yegɛ de mɛ' tigi Piita kyu mɔ ba sansana baa gyi mɔ-nbele mɔ, imɔ genye mɔ Piita gi de ginsi gide asogya anyɔ nsana. Mɛ da mɔ abeletɔ ilaran inyɔ kyaga de ɔmɔ. Sogyaana ako mɔ mɛ yeɛ mɛ kya dii obu ɔbono dɔ ɔ bo mɔ gɛbunono.

⁷ Nfono mɔ, Wura Wurubuaare ɔsɔɔ gi ba Piita ase obu mɔ dɔ, ne fatela gi kyange nno faa ŋma-a. Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ gi da mɔ kyingi ne ɔ tɔgɛ sa mɔ yeɛ, “Koso belen.” Nfono mɔ, abeletɔ ilaran mɔ i lii mɔ-abaa dɔ.

⁸ Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ gi tɔgɛ sa Piita yeɛ, “Puru fo-ngbe suu de fo' kyu fo-ayaawole wɔra.” Piita gi wɔra genen, ne ɔsɔɔ mɔ gi kii tɔgɛ sa mɔ yeɛ, “Keda fo soso-lɛɛ gegbe mɔ mili fo-nyoro de fo' naa buu me.”

⁹ Gɛsintin mɔ, Piita gi buu Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ lii obu mɔ dɔ. Genen abere abono pɛwu mɔ, ilaa ibono Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ kya wɔra mɔ, Piita bere mɛɲ nyi yɛɛ i gyɛ gɛsintin. I kya wɔra mɔ daa fɛɛ oderɪ.

¹⁰ Mɛ naa baa kyon asogya gyangbarase abono mɛ kya dii nno mɔ so, ne mɛ kii baa kyon anyɔsɛ mɔ kee so naa baa fo gɛkpen gɛbono mɛ pɔrɔ kyaabɔɔ asa otiiten mɔ gɛbunono. Genen gɛbunono gɛbono gɛ dɛ kyu lii kpe nten dɔ. Gisin gibono mɛ kyu tii gɛmɔ mɔ gi gyɛ daa abeletɔ gisin. Mɛ fo gɛbunono mɔ ase genen mɔ, gimɔ gbaa-gbaa gi tigi gimɔ-atɔ sa ɔmɔ ɔkpa ne mɛ lii loo nten dɔ. Mɛ lii genen mɔ, mɛ kyu de nten dɔ ɔkpa ɔko. Ayaa abono so mɔ, Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ mɔ gi kyon taa Piita yɛgɛ.

¹¹ Nfono kon mɔ, Piita ansi a ba ilaa ibono i wɔra mɔ mɔ so, ne ɔ tɔgɛ sa mɔ-nyoro yɛɛ, “Ide kon bere, nɛ bii ibono i gyɛ gɛsintin yɛɛ Wura Wurubuaare ne n sun mɔ-ɔsɔɔ baa mɔlɛgɛ me lii Herode abaa dɔ, de ilaa ibono pɛwu Gyuda awura mɔ mɛ kya laare mɛ' kyu wɔra me mɔ i' nyɛ wɔra giyan.”

¹² Piita gi bii mɔ-ɔyelɛten ɔbono ɔ yeɛ mɔ, ɔ naa kyon kpe Mariya, Gyɔn mɔ-nyi gɛwi. Mɛ kya tere genen Gyɔn ɔbono ginyen giko kee yɛɛ Maako. Asa sakyɔ mɛ gyan' Mariya mɔ gɛwi mɛ kya dalaa genen owi ɔbono dɔ.

¹³ Piita gi fo gɛbunono mɔ, ɔ sa ago-o. ɔ sa ago-o genen mɔ, obolonbu ɔko gi naa kpe de ɔ' kpa tigi mɔ. Mɛ kya tere genen obolonbu ɔbono yɛɛ Roda.

14 Roda gi nu Piita gigyebi' mɔ, ɔ bii mɔ. I wɔra mɔ ɔkon gikyɔ so mɔ, ɔɲ taa baa wu ansi de o' tigi mɔ. Ɔ sele kpaa buu sa asa abono me bo nno me kya dalaa mɔ yee Piita yele gebunono.

15 Roda gi buu sa ɔmɔ genen mɔ, me taase mɔ yee, "Fo kya budi daa do-o?" Mɔ, ɔ kpe ɔ de daa yee i gye daa Piita. Nfono mɔ me toge yee, "I gye daa Wurubuaare do ɔɔɔ ɔbono ɔ kya kere Piita so mɔ ne."

16 Piita kpe san ɔ kya nmeɛ gisin mɔ daa. Me kpaa tigi ne me wu yee i gye Piita mɔ, i de ɔmɔ-genɔ.

17 Piita gi diire mɔ-gibaa yee me' wɔra kurun, ne ɔ lee gese pɛwu nyiile ɔmɔ genɔɔbono Wura Wurubuaare gi kpaa lee mɔ lii obu mɔ do mɔ. O buu sa ɔmɔ ta mɔ, ɔ toge sa ɔmɔ yee, "Fe' buu genen ilaa ide sa Gyeemesi de aye-nanboana Yesu asonbo sense mɔ." Nfono ne ɔ lii taa ɔmɔ yege ne ɔ kyon geten banban.

18 Gede ge baa ke mɔ, asogya abono me kya dii Piita mɔ men baa wu mɔ. Me yiyee gikyɔ yee fone ne Piita gi kyon wɔra ɔmɔ.

19 Wura Herode gi laare Piita kpon ɔɲ kya wu mɔ mɔ, ɔ tere asogya mɔ me kya dii Piita mɔ kpaa taase ilaa. Ɔ taase ɔmɔ ilaa ta mɔ, ɔ toge yee me' mɔɔ genen asogya abono. Imɔ gemara mɔ, Herode gi lii Gyudiyi gesinkpan mɔ so ne ɔ kyon kpe Sesariya kpaa kyena nno nmaraa.

Herode Lewu

20 Genen abere abono do mɔ Wura Herode de ginyadon de Taya de Sidon isowole so asa. Imɔso asa mɔ me toge kyule abara yee me laa kpaa wu mɔ. Me daa giwu ɔbono o buu de wura mɔ, me

kya tere mɔ yee Belasituse, ne mɔmɔ-re mɔ me wɔra genɔ kolon pei. Me wɔra genɔ kolon genen mɔ, ne me nye kpaɔ wu wura mɔ, ne me kole wura mɔ yee ɔ' yee me' nye gisen yuuli de me' kyu kyena. I kya nyiile yee pei de me' nye agyudɔ gyi mɔ, me kya kpaɔ sɔɔ lii daa mɔ-gesinkpan so awura ase.

²¹ ɔ yela geke sa ɔmɔ de mɔ-re ɔmɔ me gyan', ne o kyu mɔ-giwurakuru kyu bun ne ɔ kpaɔ kyena gewuragyapaa so. Me gyan' genen mɔ ne ɔ tɔnge sa ɔmɔ.

²² Herode gi tɔnge sa ɔmɔ genen ta mɔ, asa mɔ me san me kya kpen me kya tɔge yee, "ɔnyen mɔ bere, ɔkperɛ ne, i men gyɛ nyamesɛ."

²³ Ayaa abono so mɔ, Wura Wurubuaare ɔsɔɔ gi kyu gilɔ too Herode so. ɔ loo asonsɔɔ faa nyiɛ-nyiɛ pei ne ɔ lɔɔ wu'. I kya nyiile yee ɔ men kyu nyisigyɛ ɔbono ɔ gyɛ Wurubuaare wolele mɔ kyu sa mɔ.

Banabase de Sɔɔlo Me Kii Kpe Antiyoki

²⁴ I baa lii aberɛ abono mɔ, Wura Yesu agyɛbi mɔ a kpe a kya yelege ne asa abono me kya sɔɔ amɔ gyi mɔ me kya nyaakyɔ me kya too.

²⁵ Banabase mɔ-re Sɔɔlo me logɛ ɔmɔ-ilaa ibono me kpe Gyɛrusalem kpaɔ wɔra mɔ, me kii kyon nfono me lii mɔ. Me kya kii mɔ, me kyu Gyɔn ɔbono me kya tere mɔ-ginyen giko kee yee Maako mɔ buu mɔmɔ-nyoro.

13

Me Sun Banabase Mɔ-re Sɔɔlo

1 Yesu asonbo gikpen gibono gi bo Antiyoki ɔsowolɛ so mɔ gi nye asa abono mɛ kya tɔgɛ Wurubuaarɛ ikalan de abono mɛ kya nyiile asa Yesu ilaa. Mɔmɔ-anyen ne n gyɛ Banabase de Sɔɔlo de Simiyon ɔbono mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Nigyɛrɛ mɔ, de Lusiyusɛ ɔbono ɔ lii Siirini mɔ, de Manayan ɔbono mɛ bela mɔ-rɛ Wura Herodɛ gɛten kolon dɔ mɔ.

2 Owi ɔko dɔ mɔ, Yesu asonbo gikpen mɔ mɛ kya son Wura Yesu ne mɛ kya ηminde nno. Mɛ kya son genen mɔ, Wurubuaarɛ Oduduu mɔ gi tɔgɛ sa ɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' lɔrɔ Banabase mɔ-rɛ Sɔɔlo yela sa me Wurubuaarɛ de mɛ' kpaa wɔra gesun gɛbono n kya laarɛ mɛ' wɔra mɔ.”

3 Gɛsintin mɔ, mɛ lɔrɔ Banabase mɔ-rɛ Sɔɔlo yela, ne mɛ kii ηminde nno ne mɛ dalaa kyu mɔmɔ-abaa gyan mɔmɔ so kolɛ Wurubuaarɛ yɛɛ ɔ' kpaa mɔmɔ, ne mɛ lɛɛ ɔmɔ ɔkpa.

4 Wurubuaarɛ Oduduu mɔ gi sun Banabase mɔ-rɛ Sɔɔlo genen mɔ, mɛ kpe Siluusiya ɔsowolɛ so. Mɛ kpaa loo nno mɔ, mɛ loo gikolii kyu kyon kpe Saapurose gikyaafiya so.

5 Mɛ kya kpe mɔ, mɛ kpaa fo Salamisɛ ɔsowolɛ so mɔ, mɛ yii gɛsɛ mɛ kya tɔgɛ Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ ma-a sa asa Gyuda awura akyangbon dɔ. Banabase mɔ-rɛ Sɔɔlo mɛ nye Gyɔn Maako gi kpaa ɔmɔ.

Sɔɔlo Mɔ-rɛ Banabase Mɛ Gyangara Biila Wura Ɔko

6 Sɔɔloana mɛ naa-naa gyan' de genen gikyaafiya gɛbono pɛwu kpaa fo Pafosɛ ɔsowolɛ so mɔ, mɛ kpaa lii Gyudanyen ɔko so. Genen

ɔnyen mɔ gye daa biila wura. Ɔ kya kyu mɔ-nyoro yɛɛ Wurubuaare ikalan ɔtɔgebo ne ɔ gye. Mɛ kya tere mɔ yɛɛ Baayesu.

⁷ Baayesu baare tɛ ɔbelense ɔko ase. Mɛ kya tere ɔbelense mɔ yɛɛ Segyise Pɔɔlose. Mɔ ne n kya kere genen gesinkpan gebono so sa Rom awura. Ɔbelense mɔ nyi ɔlaako. O nu Banabase mɔ-re Sɔɔlo so mɔ, o sun kpaɔ tere ɔmɔ de ɔ' nye nu Wurubuaare agyebi.

⁸ Mɛ kpe ɔbelense mɔ gitere mɔ de-e, biila wura mɔ kya sɔɔ mɔmɔ akyɔɔle. Mɔ-ginyen Baayesu mɔ gese de Geriiki awura gɛde dɔ ne n gye Elimase. Elimase mɔ kya laare daa genɔɔbono ɔ laa yege ne ɔbelense mɔ maŋ nye nu mɔmɔ ase de ɔ maŋ sa ɔ' nye sɔɔ Yesu gyi. Imɔso ne ɔ kya sɔɔ mɔmɔ akyɔɔle genen.

⁹ Sɔɔlo ginyen giko ne n gye Pɔɔlo.

Wurubuaare Oduduu mɔ gi suu de mɔ, ne ɔ kere biila wura mɔ-ansi dɔ faa yiridididi

¹⁰ ne ɔ tɔge sa mɔ yɛɛ, “Ilaa nyenyen pɛwu gemu mɔ mɔ-bi ne n gye fo. Fo-leɛ ne n kpe i gye ibono fo laa kyu ilaa nyenyen kpei-kpei kyu penɛ asa adawo so. Gesintin gigyi ilaa bere, fo kya kyo imɔ pɛwu. Fo kpe fi-i laare genɔɔbono fo laa kyu penɛ yɛɛ Wura Yesu gesintin ilaa ne n gye abon. Fo maŋ taa imɔ yege genen?”

¹¹ Ide kon bere, Wurubuaare laa nyiile fo ŋmaraa pii de fo' kere. Fo-ansi a laa boori wɔra fo. Fo maŋ baa nye wu owi kpaɔ fo ɔkara ɔko pei de fo' kii nye wu ilaa.” Ayaa abono so mɔ, ɔnyen mɔ ansi so a wɔra mɔ faa tum, ne i wɔra gibiri wɔra mɔ. Ɔ san ɔ naa ɔ kya laa abaa ɔ kya laare ɔbono ɔ laa keda mɔ.

12 Ɖbelense mɔ gi wu ibono i ba biila wura mɔ so mɔ, i yege ɔ ka gyan Wura Yesu so. I kya nyiile yee ibono Pɔɔloana me de Wurubuaare ilaa me kya nyiile asa kyu naa de Wura Yesu so mɔ, i naa mɔ-gimu dɔ.

Pɔɔloana Me Kyu Gikolii Kpe Panfiliya Gesinkpan So

13 Pɔɔlo mɔ-re abono me kya naa genen mɔ me lii Pafose kyu gikolii kpe Pɛɛga ɔsowole ɔbono ɔ bo Panfiliya gesinkpan so mɔ. Gyɔn Maako bere gi naa taa ɔmɔ yege kii kyon kpe Gyɛrusalem.

14 Pɔɔlo mɔ-re asense mɔ me loo Pɛɛga mɔ, me denge kyon kpe ko-o Antiyoki ɔbono ɔ bo Pisidiya gesinkpan so mɔ.

Geke kyoolase gede mɔ, me koso kpe mɔmɔ Gyuda awura gikyangbon dɔ. Me loo nno mɔ, me kpelege kyena.

15 Asa abono me gyan' nno mɔ me kale Wurubuaare nbara ɔwole de Wurubuaare ikalan atogebɔ ɔwole. Me kale ta mɔ, abelense abono me kya kere mɔmɔ-gikyangbon mɔ so mɔ me lee isa kpaa toge sa Pɔɔloana yee, "Aye-nanboana Isirale awura, nengyene fe bo getonge geko fe laa toge keda asa abono me bo gerenaa faa nyoro mɔ, fe' toge sa ɔmɔ."

Pɔɔlo Gi Toge Yesu Ilaa Sa Isirale Awura Antiyoki Ɖsowole So

16 Nfono mɔ, Pɔɔlo gi koso yelee ne ɔ diire mɔ-gibaa yee me' wɔra kurun de me' nu mɔ ase ne o yii gese ɔ kya toge yee, "Me-nanboana Isirale awura de feye asafo abono fe sele aye-Wurubuaare mɔ, fe' nu me ase.

17 Wurubuaare ɔbono aye Isirale awura a kya son mɔ ne n lee aye-naanaana adedaabo mɔ yela sa mɔ-nyoro. Me kpaɔ gyi gisafo Igyipiti gesinkpan so, ne Wurubuaare gi yege me ɲan wɔra ɔsowole gbaa'. Imɔ gemara mɔ, o kyu mɔ-ɔlon bele mɔ kpare ɔmɔ lii Igyipiti gesinkpan mɔ so.

18 Ɔ kere ɔmɔ so gipen dɔ genen-n nsi ikue-inyɔ.

19 Imɔ gemara mɔ, me baa loo Keena gesinkpan so. Genen owi ɔbono mɔ asa akpen kpɛi-kpɛi sono me ti me te gesinkpan mɔ so. Wurubuaare gi yege aye-naanaana me nyida asa abono isowole mɔ, ne o kyu mɔmɔ-gesinkpan mɔ sa aye-naanaana mɔ.

20 Pɛi de me loo nye gesinkpan mɔ, i gyi fee nsi nwe nnan de ikue-inyɔ de saalaa. Aye-naanaana mɔ me te gesinkpan mɔ so mɔ, Wurubuaare kya lee agyangbarabo lii mɔmɔ kee-kee dɔ yege mɔmɔ ne me' gyangbara sa ɔmɔ. I ba genen kaabore Samuele ɔbono ɔ gye Wurubuaare ikalan ɔtɔgebo mɔ owi gi baa fo.

21 Samuele gekyena dɔ mɔ aye-naanaana mɔ me kole Wurubuaare yege ɔ' sa ɔmɔ wura. Me kole Wurubuaare genen mɔ, gesintin mɔ Wurubuaare gi kyu Sɔɔlo ɔbono ɔ gye Kisi mɔ-bi mɔ kyu sa ɔmɔ yege ɔ' wɔra ɔmɔ-wura. Sɔɔlo gye Bengyamin gesu dɔ. O gyi gewura mɔ, nsi ikue-inyɔ.

22 Wurubuaare gi kyigi Sɔɔlo lii gegyapaa mɔ so ne o kyu Deefidi kyu yii. Deefidi baare ilaa ne Wurubuaare gi lee tɔge aye yege, 'Ne wu yege Deefidi, Gyɛsi mɔ-bi mɔ, gye me-gisen dɔ isa

ɔnan; ɔ laa wɔra me-gɛlaare ilaa kpaa lii.'

²³ "Wurubuaare gi wolaa ka yela yɛɛ ɔ laa lɛɛ ɔmɔlegɛbo lii genen Deefidi baare mɔ-anaanaanabi dɔ sa aye Isirale awura. Genen ɔmɔlegɛbo ɔbono gi ti ba. Mɔ ne n gye Yesu.

²⁴ Pɛi ne ɔ ba mɔ, Wurubuaare gi yɛgɛ Gyɔn gi wolaa baa tɔgɛ sa aye Isirale awura pɛwu yɛɛ a' nu aye-nyoro gɛsɛ de a' kyɛgɛ lii aye-ilaa nyenyɛn giwɔra dɔ de mɛ' gyere aye Wurubuaare sagyere.

²⁵ Gyɔn gɛsun gɛbono ɔ baa wɔra mɔ gɛ kya kpe laalaalogɛ mɔ, ɔ taase yɛɛ, 'Fɛye ase mɔ, mɛnɛ nyamesɛ ne me n gye? In gye me ne n gye ɔbono fɛye-ansi a gyan' mɔ so mɔ. Me-gɛmara mɔ, ɔko laa ba. Mɛn fo de n' ba gɛsɛ kyu mɔ-ayaawolɛ tolɛ mɔ-ayaa dɔ sa mɔ gbaa.'

²⁶ "Me-subuana Aberaham gɛten dɔ asa, de fɛye asafo abono kee fɛ seɛ Wurubuaare mɔ, Wurubuaare gi yɛgɛ me-rɛ fɛye a nyɛ nu ɔmɔlegɛbo ɔbono so ilaa ne.

²⁷ Asa abono mɛ bo Gyɛrusalem mɔ de ɔmɔ-abelɛnsɛ abono mɛ kya kerɛ ɔmɔ so mɔ mɛ mɛn wu Yesu bii yɛɛ mɔ ne n gye ɔmɔlegɛbo mɔ. Gɛkɛ kyoolasɛ kamaasɛ mɔ, mɛ kya kalɛ Wurubuaare ikalan atɔgɛbo iwolɛ mɔ, mɛ mɛn kya nu imɔ gɛsɛ. Mɔmɔ, mɔ, ne n gye abono mɛ yɛgɛ ilaa ibono Wurubuaare ikalan atɔgɛbo mɔ mɛ tɔgɛ yela mɔ i nyɛ ba gɛsintin. I lii fɛɛ mɔmɔ ne n yɛgɛ ne mɛ mɔɔ Yesu.

²⁸ Nkana mɛ mɛn wu ilaa ibono so mɛ laa yelɛ tɔgɛ yɛɛ ɔ' wɔra ɔmɔɔsɛ mɔ. Imɔ-rɛ imɔ genen gbaa mɔ, mɛ dabɔlɛ tɔgɛ Pilato yɛɛ ɔ' lɛɛ genɔ

yɛɛ Yesu ɔ' wɔra ɔmɔɔsɛ. Gɛsintin mɔ, Pilato gi lɛɛ gɛnɔ, ne mɛ da Yesu aɲanbi oyii so mɔɔ.

²⁹ Mɛ wɔra Yesu ɔmɔ-iwɔrase pɛwu ta fɛɛ gɛnɔɔbono Wurubuaarɛ ikalan atɔgɛbo mɔ mɛ wolaa ŋmarase yela kyu lii mɔ so mɔ, mɛ saga mɔ lii mɔ-lɛwu oyii mɔ so, ne mɛ kyu mɔ kpaa pule folɛbo gɛkyan dɔ.

³⁰ Wurubuaarɛ, mɔ, gi kyingi mɔ lii ibuni dɔ.

³¹ Yesu gi kyingi lii ibuni dɔ gɛnen mɔ, nɛɛ gikyɔ dɔ mɔ ɔ lɛɛ mɔ-nyoro nyiile asa abono nkana mɛ buu mɔ lii Galeli kpe Gyɛrusalem mɔ. Asa abono mɛ wu mɔ de ansi gɛnen mɔ ne n gyɛ abono mɛ kya lɛɛ mɔ-ilaa mɛ kya tɔgɛ ma-a sa aye Isirale awura mɔ.

Ibono Wurubuaarɛ Gi Ka Yela Sa Aye-Naanaana Mɔ

I Ba Gɛsintin Kon

³² "Aye kee, a ba gɛɛnaa faa, a dɛ daa ɔkalan konkonɛ kyu lii mɔ so a kya bara fɛye. Ilaa ibono Wurubuaarɛ gi wolaa ka yela sa aye-naanaana mɔ, ɔ yɛgɛ i ba gɛsintin sa aye mɔmɔ-biana mɔ.

³³ Nnɛ ne ɔ wɔra ne ɔ yɛgɛ i ba gɛsintin sa aye gɛnen? Imɔ ne n gyɛ yɛɛ ɔ kyingi Yesu lii ibuni dɔ. Wurubuaarɛ Iɔn ɔwɔlɛ mɔ dɔ kee Wurubuaarɛ gi tɔgɛ Yesu ilaa ɔlon nyɔsɛ mɔ dɔ yɛɛ,

'Fo gyɛ me-gisen dɔ obi. Ndɛ nɛ wɔra fo-sɛ.'

³⁴ Wurubuaarɛ agyɛbi dɔ gɛtɛɛko kee ɔ tɔgɛ yela yɛɛ ɔ laa kyingi Yesu lii ibuni dɔ de gɛkaako ɔ mɛŋ sa ɔ' kpaa loo isɛ dɔ de ɔ' gyɔ. Kyu lii ilaa idɛ so mɔ ɔ tɔgɛ yɛɛ,

‘Fɛɛ gɛnɔɔbono nɛ ka yɛla sa Deefidi mɔ i man
gbangɛ.

Me Wurubuaarɛ gbaa-gbaa nan kpaa fo.’

³⁵ Ne Wurubuaarɛ ilon ɔwolɛ mɔ dɔ mɔ, ɔko gi
tɔgɛ sa Wurubuaarɛ yɛɛ,

‘Ɔbono o kyu mɔ-nyoro fue sa fo mɔ berɛ,
fo man yɛgɛ mɔ ɔ' gyɔ sii isɛ dɔ kpa-a.’

³⁶ I mɛɲ gyɛ Deefidi ne Wurubuaarɛ ɔwolɛ mɔ
darɛ gɛnɛn. I kya nyiile yɛɛ Deefidi gi wɔra
Wurubuaarɛ gɛlaarɛ mɔ-gɛkyɛna dɔ pɛwu, ne o
wu' kpe mɔ-naanaana asɛ, ne mɔ-nyoro gibi mɔ
gi gyɔ.

³⁷ Ɔbono Wurubuaarɛ gi kyingi mɔ lii ibuni dɔ
mɔ berɛ, mɛɲ gyɔ.

³⁸ “Imɔso, aye-nanboana, fɛ' nu gɛsɛ yɛɛ kyu
naa de Yesu baarɛ so ne fɛ laa nyɛ Wurubuaarɛ
o' kyu fɛyɛ-ilaa nyɛnyɛn kyu kyɛɛ fɛyɛ.

³⁹ Nengyɛne fo nyamɛsɛ fo tɔgɛ yɛɛ fo laa gyi
Wurubuaarɛ nbara nbono Mosisi gi ηmarasɛ sa
ayɛ mɔ so pɛi de Wurubuaarɛ o' kyu fo-ilaa
nyɛnyɛn kyɛɛ fo mɔ, fo man taalɛ. Ɔkamaasɛ
ɔbono o kyu mɔ-nyoro too Yesu so berɛ mɔ
laa nyɛ Wurubuaarɛ ɔ' kpaarɛ mɔ-ilaa nyɛnyɛn
kamaasɛ fue sa mɔ de Wurubuaarɛ o' kyu mɔ
yɛɛ mɔ-gisɛn dɔ i boran.

⁴⁰ Fɛ' kerɛ fɛyɛ-nyoro so dɔɔdan de gisobiidɛ
gibono Wurubuaarɛ ikalan atɔgɛbo mɔ mɛ darɛ
mɔ gi mɛɲ' ba fɛyɛ so. I kya nyiile yɛɛ
Wurubuaarɛ ikalan atɔgɛbo mɔ mɛ ηmarasɛ ilaa
ibono Wurubuaarɛ gi ka yɛla mɔ mɔmɔ-iwolɛ dɔ
yɛɛ,

⁴¹ ‘Fɛyɛ abono fɛ kya ηmasɛ mɛ-ɔkalan mɔ
ne fɛɲ kya kyu mɛ kyu tɛrɛ sɛi mɔ,

fɛ' kyena de fɛ' kere ilaa ibono nan baa wɔra mɔ.

I laa baa de fɛye-genɔ ne fɛ laa wu' kpem.

I kya nyiile yɛɛ nan wɔra ilaa fɛye-gɛkyena dɔ.

Nengyene ɔko gi buu genen ilaa mɔ sa fɛye gbaa mɔ,

fɛ maŋ sɔɔ gyi.' "

⁴² Pɔɔlo gi tɔnge ta ne mɔ-rɛ Banabase mɛ laa lii Gyuda awura gikyangbon mɔ dɔ mɔ, asa mɔ mɛ kole ɔmɔ yɛɛ gɛkɛ kyoolase gɛbono gɛ laa kii ba mɔ mɛ' wɔra aniya de mɛ' kii baa nyiile mɔmɔ genen ilaa ibono Pɔɔlo gi tɔge sa ɔmɔ faa.

⁴³ Mɛ yaase lii gikyangbon mɔ dɔ mɔ, Gyuda awura de asafo abono mɛ sele Wurubuaare ne mɛ loo Gyuda awura ɔson mɔ dɔ mɔ sakyɔ mɛ naa buu Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase. Mɛ buu mɔmɔ genen mɔ, Pɔɔloana mɛ tɔge keda ɔmɔ-nyoro yɛɛ, "Fɛ nye Wurubuaare amɔlegɛ kyu naa de Yesu so faa mɔ, fɛ' kpe fa-a ka gyan mɔ so."

Pɔɔlo Ilaa I Wɔra Gyuda Awura Ako Gɛlaaloo

⁴⁴ Gɛkɛ kyoolase gɛbono gɛ kii ba mɔ, asa mɛ kpaa gyan faa fina-a de mɛ' nye nu Wurubuaare agyɛbi kyu lii Yesu so. Mɛ gyan genen mɔ, i san daa pi-i de ɔsowole mɔ so asa pɛwu mɛ' lii kpe nno.

⁴⁵ Gyuda awura mɔ ako mɛ wu genɔɔbono asa mɛ nyaakyɔ Pɔɔloana ase genen mɔ, i wɔra mɔmɔ gɛlaaloo. Imɔso ɔ kya tɔnge mɔ, mɛ sɔɔ mɔ akyɔɔlɛ, ne mɛ saale mɔ fili.

⁴⁶ Nfono mɔ, Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase mɛ da otu tɔge sa ɔmɔ yɛɛ, "I tiri yɛɛ fɛye ne a daa gitɔge Wurubuaare agyɛbi mɔ sa. Ibono fɛ kine

amɔ ginu ne feye gbaa-gbaa ne n bun feye-nyoro gipueɛ yɛɛ feye bere, fɛɲ kaabore fɛ' nyɛ Wurubuaare ase gekyena gekpaa faa mɔ, a laa naa taa feye yegɛ. A kya kyon asa kpɛi-kpɛi abono mɛ mɛɲ gye Gyuda awura mɔ ase ne.

⁴⁷ I kya nyiile yɛɛ Wura Wurubuaare gi wolaa ka yela mɔ-agyɛbi dɔ yɛɛ,

'Nan lɛɛ fo yela de fo ne fo' wɔra fɛɛ fatela
sa gɛsinkpan so asa kpɛi-kpɛi.

Gɛsinkpan gɛbɔgɔlɔn kamaase gɛbono dɔ mɛ bo
mɔ,
fo ne nan kyu mɛ Wurubuaare amɔlɛgɛ
kperɛ ɔmɔ
de mɛ' nyɛ ɔkyenaten mɛ ase.' "

⁴⁸ Abono mɛ mɛɲ gye Gyuda awura mɔ mɛ nu gɛnen ɔkalan baare mɔ, i wɔra ɔmɔ ɔkon, ne mɛ tɔgɛ yɛɛ ɔkalan ɔbono mɛ nu kyu lii Wura Yesu so faa gye ɔkalan dɛnsɛ, ne mɔmɔ dɔ asa abono i wolaa i gye yɛɛ mɛ laa nyɛ gekyena Wurubuaare ase gekpaa mɔ, mɛ ka gyan Yesu so.

⁴⁹ Wura Yesu agyɛbi mɔ a nu gyan' de nsana nno pɛwu.

⁵⁰ Nfono mɔ, Gyuda awura mɔ bere mɛ kpe akyii abono mɛ bo aterenbi ne mɛ bo Gyuda awura mɔ dɔ mɔ ase de anyen abono mɛ gye anyamesɛ gbaa'gbaa ɔsowolɛ mɔ so mɔ ase, ne mɛ kpaa nyida Pɔɔlo de Banabase sa ɔmɔ. Imɔso i yegɛ asa mɛ kya ka Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase ansi ne mɛ gya ɔmɔ lii isowolɛ ibono i bo nsana nno mɔ so.

⁵¹ Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase mɛ laa lii ɔsowolɛ mɔ so mɔ, mɛ kpiisi mɔmɔ-ayaa isɛ yela mɔmɔ de

i' lɛɛ nyiile yɛɛ mɛn ba mɛ nyi ɔsowolɛ mɔ so awura ilaa, ne mɛ kyon kpe Ikoniyon.

⁵² Mɔmɔ-nanboana Yesu akasebo abono mɛ san ɔsowolɛ mɔ so mɔ, Wurubuaare Oduduu mɔ gi suu de mɔmɔ, ne mɛ san mɛ tɛ de ɔkon.

14

Pɔɔloana Mɛ Wɔra Ilaa Gbaa'gbaa Ikoniyon

¹ Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase mɛ kpaa loo Ikoniyon mɔ, mɛ naa kpe Gyuda awura gikyangbon dɔ. Mɛ tɔgɛ Yesu ilaa, ne i yɛgɛ Gyuda awura de asa kpɛi-kpɛi sakyɔ mɛ sɔɔ Yesu gyi.

² Gyuda awura abono mɛ kine mɛ mɛn sɔɔ Yesu gyi mɔ berɛ, mɛ baa nyida Yesu asonbo mɔ sa asa kpɛi-kpɛi ne i nyida mɔmɔ nsana.

³ Imɔso Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase mɛ sii kyena Ikoniyon nno kɛɛla ɲmaraa mɛ kya da otu lɛɛ Wura Yesu ilaa mɛ kya tɔgɛ asa. Mɛ lɛɛ tɔgɛ ɔmɔ genɔɔbono Wurubuaare kya naa de Yesu so mɔlɛgɛ anyamesɛ, ne Wura Yesu kee gi lɛɛ nyiile yɛɛ i gye gesintin. I kya nyiile yɛɛ ɔ yɛgɛ mɛ taalɛ wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono nkana nyamesɛ man taalɛ wɔra mɔ-gibaa so mɔ.

⁴ Nfono mɔ, ɔsowolɛ mɔ so asa mɔ mɛ ye ginyɔ. Ako mɛ yelɛ Gyuda awura mɔ gemara, ne mɔmɔ ako, mɔ, mɛ yela Yesu isɔɔ mɔ gemara.

⁵ Gyuda awura mɔmɔ-rɛ mɔmɔ-abelensɛ abono mɛ kya kerɛ ɔmɔ so mɔ de asa kpɛi-kpɛi mɛ wɔra genɔ yɛɛ mɛ laa wɔra Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase ilaa nyenyɛn de mɛ' da ɔmɔ abui mɔɔ.

⁶ Mɛ nu genen mɔ, mɛ kpandɛ lii nno kyon Likoniya gesinkpan so, ne mɛ kpe Lisitera de

Dɛɛbi isowolɛ so, de gɛsinkpan gɛbono gɛ sindi nno mɔ.

⁷ Nno kee mɛ naa mɛ kya tɔgɛ Yesu ɔkalan konkonsɛ mɔ ma-a sa asa.

Pɔɔlo Gi Kye Ɔtegeɛ

⁸ Owi ɔbono mɛ bo Lisitera mɔ, mɛ wu ɔnyen ɔko tɛ, mɔ-ayaa a wu'. Lii ko-o ibono i korogɛ mɔ mɔ, ɔɲ naa kerɛ.

⁹ Pɔɔlo kya tɔngɛ mɔ, genen ɔnyen baarɛ kya nu mɔ asɛ. Pɔɔlo gi kerɛ mɔ faa yiridididi mɔ, ɔ bii yɛɛ genen ɔnyen baarɛ bo gisɔɔgyi gibono gi laa taalɛ kye mɔ.

¹⁰ Pɔɔlo gi wu genen mɔ, o kpen ken-ken yɛɛ, “Koso yeɛ fo-ayaa so.” Nfono mɔ, ɔnyen mɔ gi firigi yeɛ mɔ-ayaa so, ne ɔ san ɔ kya naa kon.

¹¹ Sakpii mɔ gi wu ilaa beɛ ibono Pɔɔlo gi wɔra mɔ, mɛ kpen tɔgɛ Likoniya gedɛ dɔ yɛɛ, “Ikperɛ ne n bingiri anyamesɛ ba aye asɛ faa!”

¹² Genen so mɔ asa mɔ mɛ kyu Banabase yɛɛ mɔ ne n gye ɔkperɛ ɔbono mɛ kya terɛ yɛɛ Suse ne Pɔɔlo, mɔ, ibono mɔ ne n kpe ɔ kya gyangbara tɔngɛ sa asa so mɔ, mɛ kyu mɔ yɛɛ ɔ gye ɔkperɛ ɔbono mɛ kya terɛ yɛɛ Heremise.

¹³ Nfono mɔ Suse ɔkpegyɔɔ ɔbono mɔ-ɔkperɛ obu sindi gɛbunono gɛbono mɛ kya kyu loo ɔsowolɛ mɔ so mɔ gi kpaa kyu inaadɛ de iyii afototo kyu kpe ɔsowolɛ mɔ gɛkpen gɛbunono mɔ asɛ de mɔ-rɛ sakpii mɔ mɛ' kyɔɔlɛ Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase fɛɛ ikperɛ-lɛɛ mɔ ɔnan.

¹⁴ Banabase mɔ-rɛ Pɔɔlo mɛ nu yɛɛ mɛ laa kyɔɔlɛ ɔmɔ genen mɔ, mɛ keda ngbɛ nbono mɛ suu mɔ kyadɛ de i' lɛɛ nyiile yɛɛ mɛ kine imɔ, ne

mɛ seɛ loo saare sakpii mɔ dɔ mɛ san mɛ kya kpen mɛ kya tɔgɛ yɛɛ,

¹⁵ “Anyen, mɛnɛ n wɔra ne fɛ kya wɔra genen? A gye daa anyamesɛ fɛɛ fɛye kee. Aye berɛ a kyu Wurubuaare ɔkalan konkonsɛ mɔ bara fɛye daa de fɛ' nye kyɛɛgɛ lii fɛye-ikperɛ gison gibono gin kya kpaa fɛye de sei faa dɔ de fɛ' baa son Wurubuaare ɔbono ɔ bo nno adaa-adaa mɔ. Mɔ ne n gye ɔbono ɔ lɛɛ soso de gɛsɛ de apoo de ilaa kamaase ibono i bo imɔ dɔ pɛwu mɔ.

¹⁶ Dedaa mɔ, ɔ sa gɛsinkpan so asa kpɛi-kpɛi ɔkpa de mɛ' wɔra ilaa ibono i bo mɔmɔ ɔbole mɔ.

¹⁷ ɔ dabɔɛ sa fɛye ɔkpa genen mɔ, i mɛn gye yɛɛ ɔ mɛn wɔra ilaa de i' lɛɛ nyiile fɛye yɛɛ ɔ bo no. ɔ kya wɔra gidɛnsɛ sa fɛye. ɔ kya sa fɛye nyangbon ne ɔ kya yɛgɛ ilaa duuseana i kya sɔrɔ imɔ-abi imɔ-aberɛ dɔ. ɔ kya sa fɛye agyudɔ de ilaa dɛnsɛ gikyɔ ibono i kya yɛgɛ fɛye-asen a kya tɔrɔ fɛye.”

¹⁸ Banabase mɔ-rɛ Pɔɔlo mɛ dabɔɛ tɔgɛ ilaa ide sa ɔmɔ gbaa faa, i wɔra ɔlon sa ɔmɔ, mɛn laare mɛ' taale tii sakpii mɔ yɛɛ mɛ mɛn sa mɛ' kyɔɔɛ ɔmɔ fɛɛ ikperɛ-lɛɛ mɔ.

¹⁹ Imɔ ide gemara mɔ, Gyuda awura ako mɛ lii Antiyoki de Ikoniyon baa tɔgɛ asa mɔ yɛɛ mɛ' yɛgɛ mɔmɔ-rɛ ɔmɔ mɛ' wɔra genɔ Pɔɔlo so. Gɛsintin mɔ mɛ wɔra genɔ, ne mɛ kpaa da mɔ abui ne mɛ kpɛi mɔ lii ɔsowolɛ mɔ so. Mɛ kpɛi mɔ lii ɔsowolɛ mɔ so genen mɔ, mɛ nyi yɛɛ o wu' daa!

²⁰ Yesu akasebo mɔ mɛ baa kyaabɔɔ mɔ. ɔ koso yeɛ ne o kii naa loo ɔsowolɛ mɔ so. Gɛdɛ kɛsɛ

mɔ Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase mɛ kyon kpe Dɛɛbi.

Mɛ Tɔgɛ Wurubuaarɛ Agyɛbi Nten Kpɛi-Kpɛi

²¹ Mɛ loo Dɛɛbi mɔ, mɛ tɔgɛ Yesu ɔkalan konkonsɛ mɔ sa asa ne i yɛgɛ asa sakyɔ mɛ wɔra Yesu akasɛbo. Mɛ lii nno mɔ, mɛ kii kyon kpe Lisitera de Ikoniyon de Antiyoki.

²² Mɛ kpe Yesu akasɛbo abono mɛ bo nno mɔ asɛ kpaa tɔgɛ keda mɔmɔ-nyoro, ne mɛ tɔgɛ wɔra ɔmɔ yɛɛ mɛ' kpe sii de mɔmɔ-gisɔɔgyi gibono mɛ sɔɔ Yesu gyi mɔ. Mɛ tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “I bo no yɛɛ a laa wu awɔrɔfɔɔ gikyɔ bɛrɛ. Imɔ gemara mɔ, a laa nyɛ Wurubuaarɛ gɛwuragyi dɔ akyenabi mɔ.”

²³ Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase mɛ lɛɛ abelɛnsɛ sa Wura Yesu asonbo akpen mɔ. Mɛ nminde genɔ ne mɛ dalaa kyu genen abelɛnsɛ mɔ wɔra Wura Yesu ɔbono mɛ ka gyan mɔ so mɔ abaa dɔ.

²⁴ Mɛ naa de Pisidiya gɛsinkpan so, ne mɛ baa fo Panfiliya gɛsinkpan so.

²⁵ Imɔ gemara mɔ, mɛ kpe Pɛɛga ɔsowolɛ so. Mɛ tɔgɛ Yesu ɔkalan konkonsɛ mɔ sa asa abono mɛ bo nno mɔ, ne mɛ kyon kpelegɛ kpe Ataliya ɔsowolɛ so. Mɛ lii Ataliya mɔ, mɛ kyu gikolii ne mɛ palɛ kyon kii kpe Antiyoki.

²⁶ Pɛi ne mɛ laa kpe genen ɔkpa ɔbono mɔ, Antiyoki nno ne mɛ bo, ne Wura Yesu asonbo gikpen mɔ mɛ kyu mɔmɔ wɔra Wurubuaarɛ abaa dɔ de mɛ' wɔra genen gɛsun gɛbono.

²⁷ Imɔso mɛ kpaa loo Antiyoki nno mɔ, mɛ koola Yesu asonbo gikpen mɔ kpaa gyan', ne mɛ buu ilaa ibono pɛwu Wurubuaarɛ gi yɛgɛ

mɛ taalɛ wɔra mɔ sa ɔmɔ de genɔɔbono Wu-rubuaarɛ gi bugi ɔkpa sa asa abono mɛ mɛɲ gyɛ Gyuda awura ne mɛ nyɛ kyu ɔmɔ-nyoro too Yesu so mɔ.

²⁸ Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase mɛ sii kyena Yesu akasɛbo mɔ asɛ nno kɛɛla.

15

Mɛ Sun Ako Gyɛrusalem

¹ Genen owi ɔbono dɔ mɔ, anyen ako mɛ lii Gyudiya ba mɛ kya nyiile Yesu asonbo ilaa yɛɛ, “Nengyene mɛ mɛɲ ten fo ɔko giwɔrɛ fɛɛ genɔɔbono aye-naana Mosisi nbara mɔ gi kya nyiile mɔ, fo maɲ nyɛ Wurubuaarɛ ɔ' mɔlɛgɛ fo de fo' nyɛ ɔkyenaten mɔ asɛ.”

² Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase mɛ nu genen ilaa idɛ mɔ, akycɔlɛ belɛ ako a tɔrɔ ɔmɔ-rɛ genen asa abono so, mɛɲ nu abara gɛɛɛ. Imɔso Yesu asonbo mɔ mɛ kyu amu sindi abara, ne mɛ lɛɛ Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase de mɔmɔ-nanboana ako sun Gyɛrusalem de mɛ' kpaa wu Yesu isɔɔ mɔ de abelɛnsɛ abono mɛ kya kerɛ Yesu asonbo gikpen gibono gi bo nno mɔ so de mɛ' kyu genen ilaa ibono kyu kpaa too mɔmɔ-ansi dɔ.

³ Yesu asonbo gikpen mɔ mɛ lɛɛ abono mɛ sun mɔ ɔkpa mɔ, mɛ kyu de Fonisiya de Samariya nsinkpan so. Mɛ naa mɛ kya kpe genen mɔ, mɛ kya buu sa mɔmɔ-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ yɛɛ asa abono mɛ mɛɲ gyɛ Gyuda awura mɔ mɔmɔ dɔ ako kee mɛ nu mɔmɔ-nyoro gɛɛɛ ne mɛ kyɛɛgɛ mɛ kya son Wura Yesu. Abono mɛ kya nu genen mɔ, i kya wɔra mɔmɔ pɛwu ɔkon gikyɔ.

⁴ Mɛ kpaa loo Gyɛrusalem mɔ, Yesu asonbo gikpen gibono gi bo nno mɔ de mɔmɔ-abelensɛ de Yesu isɔɔ mɔ mɛ sɔɔ mɔmɔ abaa anyɔ, ne mɔmɔ mɔ, mɛ buu ilaa ibono Wurubuaare gi wɔra kyu naa de ɔmɔ so mɔ sa mɔmɔ.

⁵ Nfono mɔ, asa ako mɛ koso yeɛ. Genen asa abono mɛ gye Farasii ɔson gikpen mɔ dɔ abono mɛ sɔɔ Yesu gyi mɔ. Mɛ kpɛ koso yeɛ mɔ, ilaa ibono i laa lii ɔmɔ-genɔ dɔ mɔ ne n gye yeɛ, “I kaabore asa abono mɛ mɛn gye aye Gyuda awura ne mɛ kya laare mɛ' son Yesu mɔ mɛ' ten ɔmɔ-awɔre de a' ka sa ɔmɔ yeɛ mɛ' gyi aye-naana Mosisi nbara mɔ so.”

Abelensɛ Mɛ Gyan' Imɔ-Gesingyi Gyɛrusalem

⁶ Nfono mɔ, Yesu isɔɔ mɔ de Yesu asonbo gikpen mɔ abelensɛ mɔ mɛ kpaa gyan' de mɛ' gyi imɔ so gesingyi.

⁷ Mɛ kpaa gyan' mɔ, mɛ kyena imɔ so keɛla. Nfono mɔ, Piita gi koso ne ɔ tɔge sa ɔmɔ yeɛ, “Menanboana Yesu asonbo, fɛye gbaa-gbaa fɛ nyi yeɛ aberɛ ako dɔ mɔ, Wurubuaare gi tɔɔsɛ me lɛɛ yeɛ n' tɔge Yesu ɔkalan konkonsɛ mɔ sa abono mɛ mɛn gye aye Gyuda awura mɔ kee de mɛ' nyɛ ka gyan mɔ so. Wurubuaare gi lɛɛ me genen mɔ, i mɛn gye ndɛ'.

⁸ Wurubuaare nyi nyamesɛ kamaasɛ gisen dɔ. O kyu mɔ-Oduduu mɔ sa abono mɛ mɛn gye aye Gyuda awura mɔ kee fɛɛ aye-lɛɛ mɔ ɔnan de i' lɛɛ nyiile yeɛ mɔmɔ kee mɛ laa nyɛ wɔra Yesu asonbo.

⁹ Wurubuaare asɛ mɔ aye Gyuda awura aɲ kɔrɔ, ne mɔmɔ kee mɛn kɔrɔ. I kya nyiile yeɛ mɔmɔ dɔ abono mɛ kyu ɔmɔ-nyoro too Yesu so

mɔ, Wurubuaare gi kpaare mɔmɔ-ila a nyenyen fue, fɛɛ genɔɔbono ɔ wɔra sa aye abono kee a wolaa kyu aye-nyoro too Yesu so mɔ.

¹⁰ Ne idɛ kon i wone so ne fɛ kya laare i' wɔra ɔlon sa Yesu akasebo abono mɛ men gye Gyuda awura mɔ? Gesola gebono fɛ de fɛ kya laare fe' kyu sola mɔmɔ faa, aye-naanaana men taale gemɔ ne aye kee a men taale gemɔ. Fe sola ɔmɔ genen gesola gedɛ mɔ, fɛ kya soo Wurubuaare idoo ne.

¹¹ In kaabore i' ba genen. A sɔɔ gyi yɛɛ a nye Wurubuaare amɔlegɛ kyu naa de Wura Yesu gitolon gibono ɔ bo mɔ so fɛɛ genɔɔbono mɔmɔ kee mɛ nye mɔ.”

¹² Piita gi tɔnge ta mɔ, mɔmɔ pewu mɛ sii faa kurun, ne mɛ yela mɔmɔ-aso de mɛ' nu Pɔɔlo mɔ-re Banabase kee ase. Pɔɔlo mɔ-re Banabase mɛ tɔge genɔɔbono mɛ kpe asa abono mɛ men gye Gyuda awura mɔ ase ne Wurubuaare gi kpa a ɔmɔ de mɛ' nye wɔra ilaa ibono i kya lɛɛ Yesu ɔlon mɔ nyiile mɔ de ilaa gbaa'gbaa ibono nkana nyamesɛ man taale wɔra imɔ mɔ-gibaa so mɔ.

¹³ Mɛ tɔnge ta mɔ, Gyeemesi gi lɛɛ genɔ yɛɛ,

¹⁴ “Me-nanboana Yesu asonbo, fe' nu me ase. Kyu lii asa abono mɛ men gye Gyuda awura mɔ so mɔ, Simon Piita gi lɛɛ gese genɔɔbono Wurubuaare gi kpa a laa mɔmɔ gigyangbarase mɔ. ɔ kpa a laa ɔmɔ genen mɔ, ɔ kya laare de ɔ' lɛɛ mɔmɔ dɔ ako de mɛ' wɔra mɔ-asonbo.

¹⁵ Genen ne Wurubuaare ikalan atɔgebo mɔ mɛ wolaa tɔge kyu lii mɔmɔ so kee ne. Mɛ tɔge yɛɛ,

¹⁶ ‘Wurubuaare yɛɛ,

“Imɔ idɛ gɛmara mɔ, nan kii ba. Nɛ kii ba mɔ,
nan baa lɔrɔ Wura Deefidi geten gɛbono gɛ boori mɔ yii.

Nan lɔrɔ akyanfon mɔ pɔrɔ.

¹⁷ Imɔ ne nan yɛgɛ gɛsinkpan so asa sɛnsɛ pɛwu mɛ' laarɛ mɛ ɔbono n gye wura mɔ geten.

Asa abono pɛwu nɛ tɔgɛ ɔmɔ yɛɛ mɛ' wɔra mɛ-asonbo mɔ

mɛ laa lii asa kpɛi-kpɛi pɛwu dɔ ba mɛ asɛ.”

Genen ne Wura Wurubuaarɛ gi tɔgɛ ne.

Mɔ ne n kya wɔra imɔ idɛ pɛwu.

¹⁸ Lii ko-o dedaa ne Wurubuaarɛ gi wolaa tɔgɛ lɛɛ ilaa idɛ nyiile.’ ”

¹⁹ Gyeemesi gi kii tɔgɛ yɛɛ, “Imɔso mɛ-lɛɛ ibono n bo nan tɔgɛ mɔ ne n gye yɛɛ i mɛn taa kaabore a' yɛgɛ Wurubuaarɛ ɔson ɔ' wɔra ɔlon sa asa sɛnsɛ kpɛi-kpɛi abono mɛ kya son Wurubuaarɛ kyu naa de Yesu so faa. An sa a' tɔgɛ yɛɛ mɛ' gyi aye Gyuda awura nbara mɔ pɛwu so.

²⁰ A' nmarasɛ kpaa sa ɔmɔ daa yɛɛ mɛ' mɛn sa mɛ' gyi akyɔɔlɛtɔ. Imɔ ibono i laa kyɔlɛɛ mɔmɔ-Wurubuaarɛ ɔson. Genen kee ne a' tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ mɛ mɛn sa mɛ' laarɛ agyibara. Mɛ mɛn sa mɛ' gyi nkalan de mɛ mɛn sa mɛ' gyi gɛbue gɛbono mɛ mɛn ten gɛmɔ-lɛɛ nkalan mɔ.

²¹ Nengyene fɛɛ Mosisi nbara mɔ berɛ ne mɛ kya laarɛ mɛ' nu mɔ, kpɛ kyu lii ko-o adedaabo abere dɔ mɔ, isowolɛ kamaasɛ so mɔ i bo abono mɛ kya tɔgɛ nbara mɔ sa asa aye Gyuda awura akyangbon dɔ. Mɛ kya tɔgɛ nmɔ so ilaa gɛkɛ kyoolasɛ kamaasɛ.”

Ilaa Ibono Abelense Me Wu Mo

²² Gyeemesi gi tonge ta mo, Yesu isoo mo de abelense sene mo de asa abono me bo Yesu onon gikpen mo do mo pewu me wu yee i kyena sa omo, ne me kyule ne me toge yee me laa lee momo do asa ako de genen asa abono momo-re Pooolo de Banabase me' kyu owole kpe Antiyoki. Gesintin mo, me keda Gyudase onono me kya tere mo-ginyen giko yee Baasabase mo de Siilase sun. Genen asa abono me gye agyangbarabo ako Yesu onon mo do.

²³ Me laa kpe genen mo, abelense abono me kya sun omo mo me nmarase momo-gibaa do owole sa omo yee,

“Aye Yesu isoo de aye abono a gye feye-nanboana Yesu onon mo do mo, aye-re aye-abelense ne n gyan' ne a nmarase feye genen owole baare. A kya nmarase feye abono fe te Antiyoki osowole so de Siiriya de Silisiya nsinkpan so ne fe men gyee Gyuda awura ne fe baa loo Yesu onon mo do mo. A kya faala feye.

²⁴ “A nu yee aye asa ako me lii aye ase gerena owi onono i men gye aye ne n sun omo ne me kpe kpaa nyala feye. A nu yee ilaa ibono me kpaa toge sa feye mo i yee feye-nwonsa do i bo feye kpada-kpada.

²⁵⁻²⁷ Imoso a gyan' ne a kyu amu sindi abara ne a toge kyule abara yee a laa lee asa ako sun feye ase de fe' nu ilaa ibono a nminde mo lii momo gbaa-gbaa nono do. Abono a lee mo ne n gye Gyudase mo-re Siilase. Aye-nanboana laare, Pooolo mo-re Banabase, me bola momo

so. Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase mɛ gye asa abono mɛ kyu mɔmɔ-nkpa fue sa aye-Wura Yesu Kirisito gɛsun mɔ.

²⁸ “Aye-rɛ Wurubuaare Oduduu mɔ a kerɛ faa, i mɛɲ boran fɛɛ a' kii kyu gɛsola gɛko kii baa sola fɛye baa too de ilaa tirisɛ ibono a laa tɔgɛ fɛye faa. Imɔ ne n gye yɛɛ,

²⁹ fɛ' mɛɲ sa fɛ' gyi akyɔɔlɛto. Fɛ mɛɲ sa fɛ' gyi nkalan abɛɛ gɛbue gɛbono fɛɲ ten gɛmɔ-lɛɛ nkalan mɔ. Fɛ mɛɲ sa fɛ' laare agyibara. Nengyene fɛ gyi gɛnen ilaa idɛana so mɔ, fɛ wɔra ibono i kaabore fɛ' wɔra mɔ ne. Fɛ' kyena dandan. A sin gerɛ.”

Gyerusalem Abelensɛ Mɛ Sun Asa Antiyoki

³⁰ Yesu isɔɔ mɔ mɛ lɛɛ asunbo mɔ ɔkpa ne mɛ kyon kpe Antiyoki. Mɛ loo Antiyoki mɔ, mɛ tere asonbo gikpen mɔ gi bo nno mɔ kpaa gyan' ne mɛ lɛɛ ɔwɔlɛ mɔ kyu sa ɔmɔ.

³¹ Yesu asonbo gikpen mɔ mɛ kale ɔwɔlɛ mɔ mɔ, i wɔra ɔmɔ ɔkon gikyɔ. I kya nyiile yɛɛ ɔwɔlɛ mɔ gi yɛgɛ i keda ɔmɔ-nyoro.

³² Gyudase mɔ-rɛ Siilase gbaa-gbaa kee mɛ gye daa Wurubuaare ikalan atɔgɛbo. Mɛ tɔgɛ ilaa gikyɔ sa mɔmɔ-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ de i' nyɛ keda ɔmɔ-nyoro de mɔmɔ-nyoro giɲ sa gi' yɔɔ mɔmɔ.

³³ Mɛ kyena nno ηmaraa mɔ, abono ase mɛ sun ɔmɔ mɔ, mɛ lɛɛ ɔmɔ-ɔkpa de gisen yuuli ne mɛ kii kpe abelensɛ abono mɛ sun ɔmɔ mɔ ase.

[

³⁴ Mɛ laa kii mɔ, Siilase bere gi sa gɛwɔnsa yɛɛ ɔ laa kyena Antiyoki nno ηmaraa.]

³⁵ Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase kee mɛ sii kyena Antiyoki, ne mɔmɔ-rɛ mɔmɔ-nanboana sakɔ kee mɛ tɔgɛ Wura Yesu ɔkalan konkonsɛ mɔ sa asa, ne mɛ nyiile mɔmɔ ilaa kyu lii ɔkalan mɔ so.

Pɔɔlo Mɔ-rɛ Banabase Mɛ Yaasɛ Kpe Nten Kpɛi-Kpɛi

³⁶ Imɔ gɛmara mɔ, Pɔɔlo gi tɔgɛ sa Banabase yɛɛ, “Yɛgɛ de a' kii kpe isowolɛ ibono so a naa kyena tɔgɛ aye-Wura Yesu ɔkalan konkonsɛ mɔ sa asa mɔ de a' kpaa laa abono mɛ sɔɔ Yesu gyi nno mɔ de a' kerɛ gɛnɔɔbono mɛ tɛ mɔ.”

³⁷ Banabase gi laarɛ fɛɛ mɛ' kyu Gyɔn Maako de mɔmɔ-rɛ mɔ mɛ' kpe.

³⁸ Pɔɔlo berɛ mɛɲ laarɛ genen. I kya nyiile yɛɛ Gyɔn gi tɛɛ mɔ-nyoro naa taa ɔmɔ yɛgɛ Panfliya owi ɔko dɔ; ɔ mɛɲ yɛgɛ de ɔmɔ-rɛ mɔ mɛ' naa wɔra Wurubuaarɛ agyɛbi gɛsun mɔ kpaa logɛ.

³⁹ Nfono mɔ akɔɔlɛ a tɔrɔ Pɔɔlo mɔ-rɛ Banabase so mɛ mɛɲ tɔgɛ kyule abara. Imɔso mɛ tɔgɛ yɛɛ mɛ laa yaasɛ kpe nten kpɛi-kpɛi. Banabase gi kyu Maako kyu buu mɔ-nyoro ne mɛ dii loo gikolii dɔ ne mɛ palɛ kyon Saapuroɛ gɛsinkpan so.

⁴⁰ Pɔɔlo, mɔ, gi lɛɛ Siilasɛ, ne mɔ-rɛ mɔ mɛ kyu de mɔmɔ-lɛɛ ɔkpa. Mɛ laa kyon genen mɔ, ɔmɔ-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ mɔ mɛ kyu ɔmɔ kyu wɔra Wura Yesu abaa dɔ yɛɛ ɔ' kpaa mɔmɔ gɛsun mɔ dɔ.

⁴¹ Imɔso mɛ naa-naa gyan' de Siiriya de Silisiya nsinkpan so, ne ɔ tɔgɛ keda Yesu asonbo akpen mɔ nyoro.

16

Pɔɔlo Gi Nye De Timoti ɔ' Kpaɔ Mɔ

¹ Pɔɔlo gi kingi kpaɔ fo Dɛɛbi de Lisitera isowolɛ so. Genen owi ɔbono dɔ mɔ, Yesu ɔkasebo ɔko tɛ Lisitera nno, mɛ kya tere mɔ ginyen yɛɛ Timoti. Mɔ-nyi gyɛ Gyudakyii, ne ɔ sɔɔ Yesu gyi; mɔ-sɛ mɔ gyɛ Geriikinyen.

² Timoti mɔ-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ abono mɛ bo Lisitera de Ikoniyon isowolɛ so mɔ mɛ kya yen mɔ.

³ Pɔɔlo kya laare Timoti ɔ' wɔra mɔ-dega de mɔ-rɛ mɔ mɛ' naa kingi. Imɔso o kyu Timoti kpe, ne mɛ ten mɔ-giwɔrɛ Gyuda awura tiibi ɔkpa so. I kya nyiile yɛɛ Gyuda awura abono mɛ bo nsana-nsana nno mɔ pɛwu mɛ nyi ibono Timoti mɔ-sɛ gyɛ Geriikinyen.

⁴ Pɔɔloana mɛ naa mɛ naa de isowolɛ. Ilaa ibono Yesu isɔɔ mɔ de Yesu asonbo abelɛnsɛ abono mɛ tɛ Gyɛrusalem mɔ mɛ yela sa Yesu asonbo mɔ pɛwu mɔ mɛ dɛ imɔ mɛ kya tɔgɛ de asa mɛ' nye gyi imɔ so.

⁵ Yesu asonbo akpen mɔ mɛ nu imɔ mɔ, i yɛgɛ mɛ lɔrɔ sɔɔ Yesu gyi too, ne mɔmɔ-gɛgyɔnɔ gɛ kya nyaakyɔ gɛ kya too gɛkɛ kamaasɛ.

⁶ Wurubuaare Oduduu mɔ mɛn sa Pɔɔloana ɔkpa de mɛ' nye kpaɔ tɔgɛ Yesu ɔkalan mɔ Esiya gɛsinkpan so. Lii genen so mɔ mɛ naa daa de Firigyiya de Galati nsinkpan so mɛ kya tɔgɛ Yesu ɔkalan mɔ.

⁷ Mɛ fo Misiya gɛsinkpan ɔkara mɔ i wɔra ɔmɔ fɛɛ mɛ' naa de Bitiniya gɛsinkpan so. Yesu Oduduu mɔ mɔ mɛn kyule sa ɔmɔ.

8 Imɔso mɛ loo Misiya lii kyon kpeleɛ kpe Tirowase.

9 Mɛ bo Tirowase mɔ, genye geko mɔ, i wɔra Pɔɔlo fɛɛ oderi, ne o wu Masadoniyanyen ɔko gi ba ɔ yeɛ ɔ kya kole mɔ yeɛ, “Wɔra aniya, ba Masadoniya de fo' baa kpa aye.”

10 Aberɛ abono mɔ, me ɔbono n kya ηmarase ɔwole baare mɔ, n bo Pɔɔloana ase nno. Ibono Pɔɔlo gi wu genen ilaa idɛ fɛɛ oderi mɔ, a wu yeɛ Wurubuaare ne n kya sun aye yeɛ a' kpa tɔge Yesu ɔkalan konkonse mɔ sa Masadoniya awura. Imɔso ayaa abono so mɔ, a koso baala.

Lidiya Gi Sɔɔ Yesu Gyi

11 A kya kpe mɔ, a kyu gikolii lii Tirowase kpe Samotirasi gesinkpan so. An bage getɛko. Gede keɛɛ mɔ a loo Niyapolisi ɔsowole so.

12 A lii nfono mɔ, a kyon kpe daa Filipayi. Filipayi gye ɔsowole bele Masadoniya gesinkpan so. Rom awura abeyin ne n kya kere ɔmɔ so. A loo Filipayi genen mɔ, a sii kyena nno nke kalɛɛ nko.

13 I fo gekɛ kyoolase mɔ, a koso lii kpe ɔsowole mɔ nkan kpe ɔbon ɔko gigengen. A kya kpe genen mɔ, a nyi yeɛ ɔfaanan nno ne asa mɛ kya gyan' dalaa fɛɛ? A fo nno mɔ, a kpeleɛ kyena ne a tɔnge sa akyii abono mɛ baa gyan' nno mɔ.

14 Abono mɛ nu aye ase mɔ dɔ ɔko ginyen ne n gye Lidiya. ɔ lii Tayatira ɔsowole so, ɔ kya fɛ akuru pebara boɔgyalonɛ. ɔ gye Wurubuaare ɔsonbo. Wura Yesu gi yege Lidiya gi bugi mɔ-gisen ne ɔ ye mɔ-giso nu ne ɔ sɔɔ ilaa ibono Pɔɔlo gi tɔge kyu lii Yesu so mɔ gyi.

15 Ɔ sɔɔ Yesu gyi genen mɔ, a gyere mɔ-rɛ mɔ-gɛten dɔ awura Wurubuaare sagyere. Nfono mɔ ɔkyii mɔ gi kole aye yɛɛ, “Nengyene fɛ nye wu me bii yɛɛ nɛ sɔɔ Wura Yesu gyi gɛsintin mɔ, fɛ' baa loo me asɛ.” Ne ɔ keda aye yela mɔ-gɛwi.

Obolonbu Ɔko Buu Aye Ɔ Kya Kpen

16 Gɛkɛ gɛdɛ mɔ, a koso a kya kpe ɔdalaaten mɔ de-e, aye-rɛ obolonbu ɔko a gyan'. Ilaa nyenyɛn oduduu tɛ mɔ so, ne i kya yɛgɛ ɔ kya wu ilaa tɔgɛ. Ɔ tɛ asa ako asɛ, ne mɔ-wuraana mɔ mɛ kya nyɛ aterenbi gikyɔ lii mɔ-ilaa ibono ɔ kya wu tɔgɛ mɔ so.

17 Aye-rɛ mɔ a gyan' genen mɔ, ɔ kpe san ɔ naa o buu aye-rɛ Pɔɔlo. Ɔ kya kpen ɔ kya tɔgɛ yɛɛ, “Fɛ' kerɛ, genen anyɛn adɛ ne n gye Wurubuaare ɔbono ɔ gye Gitɔbele mɔ adega. Mɔmɔ ne n kya tɔgɛ mɛ kya sa fɛye ɔkpa ɔbono so fɛ laa naa de fɛ' nyɛ Wurubuaare ɔ' mɔlɛgɛ fɛye de fɛ' nyɛ kyena mɔ asɛ mɔ.”

18 Nkɛ gikyɔ dɔ mɔ, genen ilaa idɛ ne ɔkyii baare kpe ɔ kya tɔgɛ. Gɛkɛ gɛdɛ berɛ mɔ, ilaa nyenyɛn oduduu mɔ kya kpen genen mɔ, i kyu Pɔɔlo ginyadon ne o kisee faa imɔ so yɛɛ, “Wura Yesu Kirisito ginyɛn dɔ mɔ, me yɛɛ koso lii ɔkyii baare so.” Ayaa abono so mɔ, ilaa nyenyɛn oduduu mɔ gi koso obolonbu mɔ so.

Mɛ Keda Pɔɔlo Mɔ-rɛ Siilase Kyu Wɔra Nbele Dɔ

19 I ba genen mɔ, mɔ-wuraana mɔ mɛ wu yɛɛ idɛ kon berɛ mɛ man baa nyɛ aterenbi lii mɔ so. Imɔso mɛ keda Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase kpɛii mɔmɔ lii kpe sansana ɔsowolɛ mɔ so abelɛnsɛ ansi dɔ.

20 Mɛ kyu Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase kyu kperɛ nbɛlɛ agyibo ne mɛ buu sa nbɛlɛ agyibo mɔ yɛɛ, “Genen anyen anyɔ adɛ mɛ gyɛ daa Gyuda awura. Ilaa ibono i laa bara nbɛlɛ ɔsowolɛ mɔ so mɔ ne mɛ kya wɔra.

21 I kya nyiile yɛɛ mɛ kya bara itiibilaa ibono in de ɔkpa yɛɛ aye Rom awura a' wɔra abɛɛ a' gyi imɔ so mɔ.”

22 Nfono mɔ, sakkpii ɔbono ɔ bo nno mɔ de nbɛlɛ agyibo mɔ mɛ wɔra genɔ yɛɛ mɛ laa wɔra Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase anyanyan. Nbɛlɛ agyibo mɔ mɛ kyadɛ kyadɛ Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase ngbɛ lii mɔmɔ-nyoro so ne mɛ yɛgɛ mɛ taa mɔmɔ nyaabii.

23 Mɛ taa Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase mɔmɔ-gɛlaare ta mɔ, mɛ kyu ɔmɔ kyu kpaɛ tii de obu. Mɛ laa kyu ɔmɔ kpaɛ tii genen mɔ, nbɛlɛ agyibo mɔ mɛ tɔgɛ sa ɔbelɛnsɛ ɔbono ɔ kya dii asa abono mɛ keda tii de obu mɔ yɛɛ ɔ' kerɛ Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase so dandan de mɛn sa mɛ' nyɛ sɛlɛ.

24 O nu genen ilaa idɛ mɔ, o kyu ɔmɔ kyu kpaɛ wɔra tudɔ tudɔ-lɛɛ obu mɔ dɔ ne ɔ da ɔmɔ-ayaa dɔ ipan.

Gɛsinkpan Gɛ Gyigisi Tigi Obu Mɔ Asin

25 Imɔ genyɛ de nsana mɔ, Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase mɛ kya dalaa mɛ kya bii ilon mɛ kya sa Wu-rubuaarɛ. Mɔmɔ-nanboana abono mɔmɔ kee mɛ tii obu mɔ dɔ mɔ, mɛ bugi ɔmɔ-aso mɛ kya nu ɔmɔ asɛ.

26 Mɛ kpɛ ma-a dalaa mɛ kya bii ilon mɔ genen mɔ, nfono mɔ, gɛsinkpan gɛ gyigisi de ɔlon ne i yɛgɛ obu mɔ ipɔɔrɛ mɔ i gyigisi kpaɛ tu gɛsɛ. Ayaa abono so mɔ, obu mɔ asin mɔ pɛwu a tigi

ne ipan mɔ mɛ da mɔmɔ mɔ i kyale lii mɔmɔ-ayaa dɔ.

27 Ɔbono ɔ kya dii asa abono mɛ keda tii de obu mɔ gi wu asin mɔ a tigi mɔ, o nyi yɛɛ asa mɔ ɔ kya dii ɔmɔ mɔ mɛ sele lii kyon daa. Imɔso ɔ biide gɛki lɛɛ ɔ laa kyu mɔɔ mɔ-nyoro.

28 Pɔɔlo gi kpen ken-ken tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Gɛɲ sa fo' mɔɔ fo-nyoro. Aye pɛwu a bo gɛrɛ; aɲ sele.”

29 Ɔbono mɔ gi nu genen mɔ, ɔ saawo tere asa yɛɛ mɛ' bara fatela, ne o gberɛ loo obu mɔ dɔ. Mɔ-nyoro gi kya da mɔ faa gyin-gyin, ne ɔ kpelege ɲmii Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase ayaa dɔ.

30 Nfono mɔ o kyu ɔmɔ lii ne ɔ taase ɔmɔ yɛɛ, “Abelɛnsɛ, nɛɛ ne nan wɔra de Wurubuaare ɔ' mɔlege me de n' nyɛ kyena mɔ ase?”

31 Ɔ taase ɔmɔ genen mɔ, mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Kyu fo-nyoro too Wura Yesu so. Fo wɔra genen mɔ, fo-rɛ fo-gɛten dɔ awura fɛ laa nyɛ Wurubuaare amɔlege de fɛ' nyɛ kyena mɔ ase.”

32 Mɛ tɔgɛ sa mɔ genen mɔ, mɛ kpaa tɔgɛ Wurubuaare ɔkalan konkɔnsɛ kyu lii Wura Yesu so sa mɔ-rɛ mɔ-gɛten dɔ awura pɛwu.

33-34 O kyu Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase genen genyɛ gɛbono kpe mɔ-gɛten dɔ. Ɔ mada ɔmɔ-ilɔ, ne mɛ gyere mɔ-rɛ mɔ-gɛten dɔ awura pɛwu Wurubuaare sagyere ayaa abono so. Ɔ sa ɔmɔ agyudɔ ne mɛ gyi, ne mɔ-rɛ mɔ-gɛten dɔ awura mɔ pɛwu mɛ gyi ɔkon. I kya nyiile yɛɛ o kyu mɔ-nyoro kyu too Wurubuaare so.

Pɔɔlo Man Kyule Yɛɛ Mɛ' Yɛgɛ Ɔmɔ Mɛ' Naa Asiiri Dɔ

³⁵ Gɛdɛ gɛ kɛ mɔ, nbele agyibo mɔ mɛ sun ngbɛ awura kpaa tɔgɛ sa ɔbono ɔ kya tii asa de obu mɔ yɛɛ, “Yɛgɛ anyen mɔ mɛ' naa.”

³⁶ Nfono mɔ ɔbono ɔ kya dii asa abono mɛ keda tii de obu mɔ gi tɔgɛ sa Pɔɔlo yɛɛ, “Nbele agyibo mɔ mɛ sun baa tɔgɛ yɛɛ a' yɛgɛ fɛyɛ de fɛ' naa. Imɔso fɛ' lii naa de gisen yuuli.”

³⁷ O buu sa ɔmɔ genen mɔ, Pɔɔlo gi tɔgɛ sa mɔ-rɛ ngbɛ awura abono mɛ bo nno mɔ yɛɛ, “Mɛ koree aye sansana, yɛgɛ mɛ mɛɲ gyi aye-nbele de mɛ' wu yɛɛ a gyi gipueɛ. Ne mɛ kyu aye kpaa tii de obu, yɛgɛ Rom awura mɛ kya kyu aye kee yɛɛ a gyɛ mɔmɔ Rom awura. Ne i wonɛ so ne mɛ laa tigi aye de a' naa ne mɛ kya wɔra imɔ daa asiiri dɔ? A maɲ kyule. Mɔmɔ gbaa-gbaa mɛ' ba de mɛ' lɛɛ aye lii obu mɔ dɔ.”

³⁸ Ngbɛ awura mɔ mɛ kyu genen ɔkalan baare kyu kpaa tɔgɛ sa nbele agyibo mɔ. Mɛ nu yɛɛ Rom awura mɛ kyu Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase fɛɛ mɛ gyɛ mɔmɔ Rom awura mɔ, i wɔra ɔmɔ gifuu.

³⁹ Imɔso nbele agyibo mɔ mɛ kpaa de ɔmɔ giserɛ, ne mɛ tigi ɔmɔ. Mɛ tigi ɔmɔ mɔ, mɛ tɔgɛ ɔmɔ yɛɛ mɛ' wɔra aniya, mɛ' lii ɔsowole mɔ so.

⁴⁰ Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase mɛ lii obu mɔ dɔ mɔ, mɛ naa kpe Lidiya gɛwi. Mɛ wu mɔmɔ-nanboana Yesu asonbo mɔ, mɛ tɔgɛ ilaa sa ɔmɔ de i' keda ɔmɔ-nyoro, ne mɛ naa lii ɔsowole mɔ so kyon.

17

Asa Mɛ Ka Pɔɔloana Ansi Tesalonika ɔsowole So

¹ Mɛ naa kpaa loo Anfipolise de Apoloniya isowole so lii kpaa fo Tesalonika osowole so. Gyuda awura gikyangbon gi bo nno.

² Pɔɔlo gi kpe nno kpaa tɔge Wurubuaare agyebi sa mɔ-nanboana Gyuda awura fee genɔɔbono ɔ wolaa ɔ kya wɔra mɔ. Mɔ-re Gyuda awura mɔ mɛ gyi amɔ so nsingyi nke kyoolase nsa gyan abara so.

³ Ɔ lee Wurubuaare agyebi mɔ gese ne ɔ nyiile ɔmɔ yee ɔbono Wurubuaare laa sun de ɔ' baa mɔlege asa de mɛ' nye Wurubuaare ase gɛkyena mɔ wolaa ɔ gye ɔbono ɔ laa wu ɔlaawuse de o' wu' de mɛ' pule mɔ de imɔ gemara mɔ o' kyingi lii ibuni dɔ. Pɔɔlo gi tɔge sa ɔmɔ yee, "Yesu ɔbono ilaa n kya tɔge feye faa ne n gye genen nyamese ɔbono Wurubuaare gi sun yee ɔ' baa mɔlege asa mɔ."

⁴ Nfono mɔ asa abono mɛ bo nno mɔ ako mɛ sɔɔ ibono ɔ tɔge mɔ gyi, ne mɛ baa bɔla Pɔɔlo mɔ-re Siilase so. Mɔmɔ dɔ mɔ i nye Geriiki awura abono mɛ kya son Wurubuaare mɔ de akyiinyen sakyɔ.

⁵ Gyuda awura abono mɛ men sɔɔ gyi mɔ bere i wɔra ɔmɔ gelaaloo. Imɔso mɛ kpaa koola ilaa nyenyen aworabo abono mɛ naa giyan mɛ men bo giko dɔ mɔ wɔra gikpen bele, mɛ san mɛ kya faa mɛ kya wɔra ɔlanba bele osowole mɔ so, ne mɛ gbere kpe Gyeeson gewi mɛ' kpaa laare Pɔɔlo mɔ-re Siilase de mɛ' nye kyu ɔmɔ kpaa wɔra osowole mɔ so abelense abaa dɔ.

⁶ Mɛ kpe Gyeeson gewi ne mɛ men wu mɔmɔ mɔ, mɛ san kyu keda daa Gyeeson mɔ-re Yesu asonbo mɔ ako kpɛi ɔmɔ kperɛ abelense abono

mɛ kya kerɛ ɔsowolɛ mɔ so mɔ. Mɛ kyu ɔmɔ kpe mɔ, mɛ kpen tɔgɛ sa abelensɛ mɔ yɛɛ, “Genen anyen adɛ ne n gyɛ abono mɛ kya kpadɛɛ ilaa gɛsinkpan gɛten kamaasɛ mɔ. Mɛ kyu mɔmɔ genen ilaa ibono kyu baa loo ɔsowolɛ baarɛ so kee,

⁷ ne Gyeeson baarɛ gi sɔɔ ɔmɔ yela mɔ-gɛten dɔ. Mɔmɔ pɛwu mɛɲ kya gyi aye Rom awura wura belɛ mɔ nbara mɔ so. Mɛ kya tɔgɛ yɛɛ iɲ gyɛ mɔ ne n gyɛ wura belɛ mɔ. Mɛ dɛ daa yɛɛ wura belɛ mɔ ne n gyɛ Yesu.”

⁸ Abelensɛ mɔ de asa sɛnsɛ abono kee mɛ ba nfono mɔ mɛ nu genen ilaa idɛ mɔ, mɔmɔ-nwɔnsa gi nyida ɔmɔ.

⁹ Nfono mɔ, abelensɛ mɔ mɛ yɛgɛ Gyeeson mɔ-rɛ Yesu asonbo abono mɛ ka aterɛnbi ako yela de i' nyiile yɛɛ kyu lii genen owi ɔbono kyu i kya kpe mɔ, mɛ laa yɛgɛ gisen yuuli gi' ba ɔsowolɛ mɔ so, ne mɛ taa ɔmɔ yɛgɛ.

Mɛ Kyu Pɔɔloana Njara Lii Tesalonika Kyon Kpe Biroya

¹⁰ Imɔ genyɛ mɔ, Yesu asonbo abono mɛ bo Tesalonika nno mɔ mɛ kyu Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase njara lii ɔsowolɛ mɔ so, ne mɛ lɛɛ ɔmɔ-ɔkpa, ne mɛ kyon Biroya. Pɔɔlo mɔ-rɛ Siilase mɛ kpaa loo Biroya mɔ, mɛ kyon kpe daa mɔmɔ Gyuda awura gikyangbon dɔ.

¹¹ Asa abono mɛ bo Biroya nno mɔ berɛ, mɛ kya nu ilaa gɛsɛ don Tesalonika awura mɔ. I kya nyiile yɛɛ i kya da ɔmɔ ɔbolɛ de mɛ' yela giso nu Yesu ɔkalan mɔ, ne gɛkɛ kamaasɛ mɔ mɛ kya pɛɛrɛ ansi kerɛ Wurubuaarɛ agyɛbi ɔwolɛ mɔ dɔ

de mɛ' wu yɛɛ ilaa ibono Pɔɔlo kya tɔgɛ mɔ i kya kyena de Wurubuaare agyebi mɔ?

¹² Lii genen so mɔ, nno asa sakyɔ mɛ kyu mɔmɔ-nyoro too Yesu so. Ɔmɔ dɔ mɔ i nyɛ Geriiki akyiinyen de mɔmɔ anyen kee sakyɔ.

¹³ Gyuda awura abono mɛ bo Tesalonika mɔ mɛ nu yɛɛ Pɔɔlo gi kpaa tɔgɛ Wurubuaare agyebi mɔ Biroya kee mɔ, mɛ kpe nno kpaa kpadɛɛ nno asa nwonso ne mɛ yogesi mɔmɔ, ne sakpii bele gi baa gyan.

¹⁴ Ayaa abono so mɔ, Pɔɔlo mɔ-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ mɛ lɛɛ Pɔɔlo ɔkpa, ne ɔmɔ dɔ ako mɛ sun mɔ kpe ko-o apoo genɔ; Siilase mɔ-rɛ Timoti bere mɛ sii kyena Biroya.

¹⁵ Asa abono mɛ sun Pɔɔlo lii Biroya kpe apoo genɔ mɔ, mɛ sun mɔ kpaa loo ko-o Atense ɔsowole so. Mɛ laa kii mɔ, Pɔɔlo gi sa ɔmɔ ɔkalan yɛɛ mɛ kpe mɔ, mɛ' tɔgɛ sa Siilase mɔ-rɛ Timoti yɛɛ mɛ' kpaala de mɛ' lii nno baa tu mɔ belen.

Atense Awura Mɛ Kya Laare Mɛ' Nu Ilaa Pɔɔɔɔ

¹⁶ Owi ɔbono Pɔɔlo tɛ Atense ɔ gyoo Siilase mɔ-rɛ Timoti mɔ, o wu yɛɛ ikperɛ gison i tansi i nyaakyɔ ɔsowole mɔ so. O wu genen mɔ, mɔ-gisen dɔ i kya dɛɛ mɔ.

¹⁷ Imɔso ɔ kya kpe mɔmɔ Gyuda awura gikyangbon dɔ kpaa tɔgɛ Yesu ilaa sa Gyuda awura de asa abono mɛ mɛn gyɛ Gyuda awura ne mɛ sele Wurubuaare mɔ, de mɔmɔ-rɛ mɔ mɛ' gyi imɔ so nsingyi. Gɛkɛ kamaase kee mɔ, ɔ kya kpe sansana fɛɛ oyii dɔ faa, ne mɔ-rɛ asa abono

ɔ kya kpaa tu nno mɔ mɛ kya gyi nsingyi kyu lii Yesu ilaa so.

¹⁸ Nfono mɔ, anyiilebo ako mɛ baa sɔɔ mɔ akycɔɔɛ. Mɔmɔ ako mɛ dɛ Epikuriya ilaa nyiilese, ne ako mɔ mɛ dɛ Setoowike-lɛɛ ilaa nyiilese. Anyiilebo mɔ mɛ nu Pɔɔlo-lɛɛ ilaa tɔgese mɔ, mɔmɔ ako mɛ kya taase yɛɛ, “Mɛɛ ilaa ne ɔtɔngɛbo baare dare daa?” Mɔmɔ ako mɔ yɛɛ, “Ɔfaa getɛeko ikperɛ ilaa ne ɔ kya tɔngɛ ɔ kya sa aye genen.” I kya nyiile yɛɛ Pɔɔlo kya tɔgɛ Yesu ilaa sa mɔmɔ yɛɛ Yesu gi wu' ne mɛ pule mɔ ne ɔ kyingi lii ibuni dɔ. Imɔso ne asa mɔ ako mɛ kya tɔgɛ yɛɛ ikperɛ iko ne ɔ dare mɔ.

¹⁹ Genen so mɔ, asa mɔ mɛ kyu Pɔɔlo kpe Aropaguse gibii so nfono ɔsowole mɔ so abelense mɛ kya kyena kpaa gyan' mɔ, ne mɛ taase mɔ yɛɛ, “A laa nye nu ilaa nyiilese pobɔɔ ibono fo dɛ fi-i nyiile asa faa?”

²⁰ I kya nyiile yɛɛ ilaa ibono fo kya tɔgɛ mɔ, a mɛɲ ti taa nu imɔ ɔnan kerɛ. Imɔso a kya laare de fo' lɛɛ imɔ gese sa aye de a' nu.”

²¹ Atense nten abi de asafo abono pɛwu mɛ bo nno mɔ mɔmɔ-lɛɛ ne n kpe i gye ilaa pobɔɔ gitɔgɛ abɛɛ ilaa pobɔɔ ginu.

Pɔɔlo Gi Tɔgɛ Yesu Ilaa Sa Ikperɛ Asonbo Aropaguse Gibii So

²² Pɔɔlo yeɛ Aropaguse gibii so abelense mɔ nsana mɔ, ɔ tɔgɛ sa ɔmɔ yɛɛ, “Atense awura, ne wu yɛɛ fɛye gere fe kya pɛere ansi de fɛye-ɔson ɔkpa kamaase so.

²³ I kya nyiile yɛɛ n naa n naa ne n' kya wu fɛye isonten mɔ, nɛ wu fɛye-ɔson gibui giko gɛtɛɛko. Mɛ nmarasɛ gyan genen gibui mɔ so yɛɛ,

ɔBONO A KYA SON NE A Mɛɪ NYI Mɔ Mɔ
ɔSONTEN.

To, ɔbono fɛ kya son yɛɛ fɛ mɛɪ kii fɛ nyi mɔ mɔ, idɛ kon, mɔ-ilaa ne n' kya tɔɛ mi-i sa fɛye faa.

²⁴ Mɔ ne n gye Wurubuaare ɔbono ɔ lɛɛ gɛsinkpan de ilaa kamaasɛ ibono pɛwu i bo gɛmɔ dɔ mɔ. Mɔ ne n gye Wura sa soso de gɛsɛ, imɔso in gye ɔsonten ɔbono nyamesɛ gi kyu mɔ-abaa pɔrɔ mɔ ne Wurubuaare laa kyu wɔra mɔ-ɔkyenaten.

²⁵ Genen kee ne nyamesɛ man taalɛ kyu mɔ-abaa wɔra ilaa iko de i' mɔlɛɛ Wurubuaare. I kya nyiile yɛɛ Wurubuaare ne n kya sa anyamesɛ pɛwu nkpa de gɛsɔnga de ilaa kamaasɛ.

²⁶ “Aye anyamesɛ kpɛi-kpɛi pɛwu Wurubuaare gi yɛɛ a gye daa ɔnaana kolon, ne ɔ yɛɛ a yaasɛ kyena kyaabɔɔ gɛsinkpan mɔ pɛwu so. Wurubuaare ne n wolaa tɔɛ yela abɛɛ abono anyamesɛ kpɛi-kpɛi mɛ laa kyena de ɔkara ɔbono mɛ laa kyena kpaa lii mɔ, ne ɔ wolaa yela mɔmɔ-nsinkpan kpɛi-kpɛi ikara nfono mɛ laa kyena mɔ.

²⁷ Wurubuaare gi lɛɛ isowolɛ mɔ so anyamesɛ daa de mɛ' laare mɔ-gɛten fɛɛ gɛnɔɔbono agyaatanbo mɛ kya laa abaa mɔ. ɔ kya laare fɛɛ a' nyɛ wu mɔ. Yɛɛ on kii ɔ bo gɛta de aye ɔko-rɛ ɔko.

²⁸ I kya nyiile yɛɛ Wurubuaare gi kyaabɔɔ aye, ne mɔ so ne a bo ɔɲɛ a naa, ne a gye anyamesɛ

faa. I de daa fɛɛ genɔɔbono fɛye-ilon abiibo ɔko gi tɔge yɛɛ, 'A gyɛ daa Wurubuaare mɔ-biana' mɔ.

²⁹ Imɔso ibono a gyɛ Wurubuaare mɔ-biana faa mɔ, i mɛn taa kaabore a' sa gɛwɔnsa yɛɛ Wurubuaare gidebi gi de fɛɛ ilaa ibono nyamesɛ gi kyu sika kɔkɔ abɛɛ silibaa abɛɛ gibui kyu adawo wɔra mɔ.

³⁰ Owi ɔbono anyamesɛ mɛ mɛn nyi Wurubuaare agyɛbi mɔ, Wurubuaare gi lɛɛ ansi, ne o kyu kyɛɛ ɔmɔ. Imɔ ide kon bere, Wurubuaare kya ka nyamesɛ kamaase ɔbono ɔ bo gɛten kamaase mɔ yɛɛ o' nu mɔ-nyoro gɛsɛ de ɔn' baa wɔra ilaa ibono Wurubuaare mɛn kya laare mɔ.

³¹ I kya nyiile yɛɛ Wurubuaare laa gyi anyamesɛ pɛwu nbelɛ gɛkaako. ɔ ti wolaa yela gɛkɛ, ne ɔ lɛɛ gibaa yii ɔko yɛɛ o' gyi mɔmɔ pɛwu nbelɛ gɛsintin ɔkpa so sa mɔ. O kyingi genen nyamesɛ ɔbono lii ibuni dɔ de i' lɛɛ nyiile aye anyamesɛ pɛwu yɛɛ genen ilaa ibono ɔ dare mɔ i laa ba gɛsintin."

³² Ibono Pɔɔlo gi tɔge gikyingi lii ibuni dɔ so ilaa mɔ, asa mɔ ako bere mɛ kyu mɔ nmasɛ daa. Ako mɔ yɛɛ, "Gɛkɛ banban mɔ a kya laare fo' kii baa tɔge ilaa ide sa aye."

³³ Nfono mɔ Pɔɔlo gi naa kyon taa abelɛnsɛ mɔ yɛɛɛ.

³⁴ Mɔmɔ dɔ anyen ako mɛ kpaa bɔla de mɔ, ne mɛ ka gyan Yesu so. Mɛ kya tere ɔko yɛɛ Dayonise. Dayonise baare gyɛ abelɛnsɛ abono mɛ kya kpaa gyan Aropaguse gibii mɔ so mɔ dɔ ɔko. Akyii ako kee mɛ bo abono mɛ ka gyan Yesu so mɔ dɔ. Mɛ kya tere mɔmɔ dɔ ɔko yɛɛ

Damarise.

18

Pɔɔlo Gi Kpe Korinti ɔsowole So

¹ Imɔ idɛ gemara mɔ, Pɔɔlo gi koso lii Atense, ne o kpe Korinti ɔsowole so.

² O kpe nno genen mɔ, ɔ kpaa wu Gyudanyen ɔko, mɛ kya tere mɔ yɛɛ Akuila. Mɛ koroge mɔ Pontuse gesinkpan so. Nkɛ kalɛɛ nbono dɔ ne Akuila mɔ-rɛ mɔ-ka Pirisila mɛ lii Itali gesinkpan so ba Korinti nno. Ibono so mɛ koso Itali ba Korinti nno mɔ ne n gye yɛɛ Wura Kelɔɔdiyuse gi gya Gyuda awura abono mɛ tɛ Itali mɔ pɛwu yɛɛ mɛ' koso lii mɔmɔ Rom awura gesinkpan so. Pɔɔlo gi kpe Akuila mɔ-rɛ mɔ-ka Pirisila baare gɛwi kpaa laa ɔmɔ.

³ Mɔ-rɛ ɔmɔ pɛwu mɛ kya wɔra daa gesun kolon. Genen so mɔ, ɔ kyena ɔmɔ ase ne mɛ wɔra genen gesun gɛbono. Mɔmɔ-gesun mɔ ne n gye yɛɛ mɛ kya kyu nbue iwole baa-baa kyaga de i' wɔra fɛɛ ibu.

⁴ Gɛkɛ kyoolase kamaase mɔ, Pɔɔlo kya kpe mɔmɔ Gyuda awura gikyangbon dɔ kpaa tɔge Yesu ilaa sa Gyuda awura de Geriiki awura abono mɛ bo nno mɔ. ɔ kya tɔge wɔra ɔmɔ de mɛ' sɔɔ Yesu gyi.

⁵ Owi ɔbono Siilase mɔ-rɛ Timoti mɛ lii Masadoniya ba Korinti nno mɔ, Pɔɔlo san ɔ dɛ Yesu ilaa gitɔge mɔ dɔ owi kamaase. ɔ kya lɛɛ nyiile Gyuda awura ne ɔ kya buu ɔ kya sa ɔmɔ yɛɛ Yesu ne n gye ɔbono mɔmɔ-ansi a gyan mɔ so yɛɛ ɔ laa baa mɔlɛge mɔmɔ de mɛ' nye Wurubuaare ase gɛkyena ɔnan.

⁶ Gyuda awura mɔ mɛ kine ilaa ibono Pɔɔlo kya tɔgɛ mɔ, ne mɛ tɔgɛ ilaa nyenyen kyu lii mɔ so. Imɔso o kpiisi mɔ-gɛgbɛ ne ɔ tɔgɛ sa ɔmɔ yɛɛ, “Nengyene fɛye-ɔkyenaten Wurubuaare ase gi lii fɛye-gibaa mɔ i mɛɲ lii me ase. Fɛye gbaa-gbaa ase ne i lii. Kyu lii nperɛ kyu i kya kpe mɔ, nan san kpe daa asa abono mɛ mɛɲ gye Gyuda awura mɔ ase taa fɛye yɛgɛ.”

⁷ Ɔ tɔgɛ genen ta mɔ, ɔ naa kyon kpe ɔnyen ɔbono mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Titiyuse Gyusetuse mɔ gɛwi. Titiyuse gye Wurubuaare ɔsonbo. Fo kpe lii mɔ-gɛwi mɔ, mɔmɔ Gyuda awura gikyangbon ne fo laa tu.

⁸ Pɔɔlo bo nno mɔ, Kirisipuse ɔbono ɔ kya kerɛ gikyangbon gibono so mɔ mɔ-rɛ mɔ-gɛten dɔ awura pɛwu mɛ kyu mɔmɔ-nyoro too Wura Yesu so. Genen kee ne Korinti awura abono mɛ nu Yesu ɔkalan mɔ lii Pɔɔlo ase mɔ, mɔmɔ dɔ sakyɔ mɛ kyu mɔmɔ-nyoro too Wura Yesu so ne mɛ nyɛ Wurubuaare sagyere.

⁹ Genyɛ gɛko mɔ, Wura Yesu gi tɔngɛ sa Pɔɔlo fɛɛ ɔ kya kuu oderɛ daa. Ɔ tɔngɛ sa mɔ yɛɛ, “Gɛɲ sa fo' seɛ gifuu. Kpe fɛ kya tɔngɛ fɛ kya sa ɔmɔ. Gɛɲ sa fo' baala fo-gɛnɔ bun.

¹⁰ I kya nyiile yɛɛ n bo fo ase. Ɔko-rɛ ɔko maɲ taale baa wɔra fo ilaa nyenyen iko. N bo asa sakyɔ genen ɔsowolɛ baare so.”

¹¹ Ide gemara mɔ, Pɔɔlo gi sii kyena Korinti nno gɛsi de gibaafon ɔ kya nyiile asa mɔ Wurubuaare agyɛbi.

¹² Genen owi ɔbono dɔ mɔ Galiyo gye Rom abeyin mɔ ɔbelense ɔbono ɔ kya kerɛ Akaya gɛsinkpan gebono so. Mɔ-aberɛ dɔ mɔ Gyuda

awura mɔ mɛ wɔra genɔ kolon ne mɛ gberɛ kpe kpaa keda Pɔɔlo ne mɛ kyu mɔ kpe nfono Ɔbelɛnsɛ Galiyo kya gyi asa nbelɛ mɔ.

¹³ Mɛ tɔgɛ sa ɔbelɛnsɛ mɔ yɛɛ, “Ɔnyen baarɛ kya penɛ asa de mɛ' son Wurubuaarɛ ɔkpa ɔko so ibono in kya kyena de nbara mɔ.”

¹⁴ Pɔɔlo kpe ɔ kya laarɛ de o' bugi mɔ-genɔ mɔ, Galiyo gi lɛɛ genɔ tɔgɛ yɛɛ, “O! Fɛye Gyuda awura, nengyene fɛɛ i gye ilaa nyenyɛn iko daa ne ɔ wɔra mɔ, abɛɛ fɛɛ gɛyu ne ɔ kpaa yuuri ne fɛ kyu mɔ ba me asɛ berɛ mɔ, nkana i kaabore n' nye gisen nu fɛye asɛ.

¹⁵ Imɔ idɛ berɛ, i gye daa ilaa taasɛɛ kyu lii fɛye Gyuda awura ilaa nyiilesɛ de fɛye-ɔson anyɛn de fɛye-nbara mɔ so. Imɔso fɛye gbaa-gbaa fɛ' kerɛ imɔ so fɛye atɔ. Man kyule gyi genɛn nbelɛ ndɛ.”

¹⁶ Ɔ tɔgɛ genɛn mɔ, ɔ gya ɔmɔ lii nbelɛ ogyiten mɔ dɔ.

¹⁷ Nfono mɔ, asa sɛnsɛ abono mɛ bo nno mɔ mɔmɔ pɛwu mɛ too keda Sositeni, ɔbono ɔ kya kerɛ Gyuda awura gikyangbon mɔ so mɔ, ne mɛ daarɛ mɔ nbelɛ ogyiten nno. Ɔbelɛnsɛ Galiyo mɛn taa ka ɔmɔ-genɔ.

Pɔɔlo Gi Naa Kpe Nten Kpei-Kpei

¹⁸ Imɔ idɛ gemara mɔ, Pɔɔlo gi kii gyi nke nno. Ɔ laa kyon mɔ, ɔ kalɛ mɔ-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ, ne o kyu gikolii kyon Siiriya gesinkpan so. Mɔ-rɛ Pirisila de Akuila ne n kpe. Ɔ kpaa lii Senkiriya ɔsowolɛ so mɔ, ɔ sɛɛ mɔ-gimu nno de i' nyiile yɛɛ ɔ wɔra ɔmɔ Gyuda awura itiibilaa iko sa Wurubuaarɛ ne.

19 Imɔ gemara mɔ, mɛ kpaa loo Efiso ɔsowolɛ so. Nfono ne ɔ laa naa taa Pirisila de Akuila yɛgɛ. Pɛi de Pɔɔlo ɔ loɔ kyon mɔ, ɔ kpaa loo Gyuda awura gikyangbon dɔ, ne mɔ-rɛ Gyuda awura mɔ mɛ gyi nsingyi.

20 Mɛ tɔgɛ mɔ yɛɛ ɔ' kyena ɔmɔ ase too mɔ, ɔ kine.

21 ɔ kole mɔmɔ ɔkpa ne ɔ tɔgɛ sa ɔmɔ yɛɛ, “Nengyene Wurubuaare gi kyule mɔ, nan kii ba fɛye ase”. Nfono mɔ ɔ naa kpaa dii loo gikolii dɔ lii Efiso nno.

22 ɔ kpaa loo Sɛsariya mɔ, ɔ lii gikolii mɔ dɔ naa kpe Gyɛrusalem kpaa faala Yesu asonbo gikpen mɔ mɛ bo nno mɔ ne ɔ naa kyon Antiyoki ɔsowolɛ so.

23 ɔ kyena nno ɲmaraa mɔ, ɔ koso lii nno, ne ɔ naa-naa de isowolɛ so gyan' de Galati de Firigyiya awura nsinkpan so. ɔ naa ɔ naa ɔ kya tɔgɛ ɔ kya keda Yesu akasebo mɔ nyoro.

Apolosɛ Gi Tɔgɛ Yesu Ilaa Sa Asa

24 Gyudanyen ɔko gi baa loo Efiso ɔsowolɛ so. Mɛ kya tere mɔ-ginyen yɛɛ Apolosɛ. ɔ gye Alesandiriya ɔsowolɛ so isa. O nyi gɛtɔngɛ, ne ɔ tansi o nyi Wurubuaare agyɛbi mɔ ilaa dɔ dandan.

25 ɔ nye kase Wura Yesu ɔson ɔkpa mɔ ilaa lii ako ase. Imɔ ne ɔ san ɔ dɛ, ne ɔ kya bugi mɔ-gisen tɔgɛ imɔ sa asa. ɔ kya nyiile Yesu ilaa dandan, yɛgɛ Wurubuaare sagyere ɔbono Gyɔn gi kyu gyere asa mɔ ilaa wolɛ ne o nyi.

26 Apolosɛ gi da gikan ɔ yelɛ ɔ kya tɔgɛ Yesu ilaa ɔ sa asa mɔmɔ Gyuda awura gikyangbon dɔ. Pirisila mɔ-rɛ Akuila mɛ nu Apolosɛ ilaa tɔgɛsɛ

mɔ, mɛ kyu mɔ lii nkan, ne mɛ lɛɛ gɛsɛ sa mɔ gɛnɔɔbono Wurubuaare ɔson ɔkpa dɛ mɔ bɔla de ɔ' nyɛ bii imɔ dɔ too.

²⁷ Apolose kya laare ɔ' fara kpe Akaya mɔ, mɔ-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ abono mɛ bo Efiso nno mɔ mɛ tɔgɛ keda mɔ-nyoro, ne mɛ nmarase ɔwole bunge Yesu akasebo abono mɛ bo Akaya nfono ɔ kya kpe mɔ yɛɛ mɛ' sɔɔ mɔ abaa anyɔ. Ɔ loo nno mɔ, ɔ tansi kpaa asa abono Wurubuaare gi su mɔmɔ so ne mɛ nyɛ kyu mɔmɔ-nyoro too Yesu so mɔ.

²⁸ Kyu lii gɛnɔɔbono mɔ-gɛtɔngɛ mɔ gɛ kya lɛɛ gɛsintin nyiile so mɔ, ɔ tɔngɛ lɛɛ Gyuda awura mɔ. Ɔ lɛɛ nyiile kyu lii Wurubuaare agyebi mɔ dɔ yɛɛ Yesu ne n gye ɔbono Wurubuaare gi sun de ɔ' baa mɔlɛgɛ asa de mɛ' nyɛ Wurubuaare asɛ gɛkyena mɔ.

19

Asa Ako Mɛ Nyɛ Wurubuaare Oduduu Gi Suu De Mɔmɔ

¹ Owi ɔbono Apolose san ɔ bo Korinti mɔ, Pɔɔlo gi naa de gɛsinkpan gɛbono gɛ bo de soso so mɔ, ne ɔ kpaa loo Efiso ɔsowole so. Ɔ loo nno mɔ, ɔ wu Kirisito akasebo ako,

² ne ɔ taase ɔmɔ yɛɛ, “Aberɛ abono fɛ sɔɔ Kirisito gyi mɔ, fɛ nyɛ Wurubuaare Oduduu mɔ gi baa suu de fɛye?” Mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Kuaa! Gɛkaako aɲ ti nu kerɛ yɛɛ Wurubuaare Oduduu bo no gbaa.”

³ O kii taase ɔmɔ yɛɛ, “Mɛnɛ Wurubuaare sagyere ɔnan ne mɛ gyere fɛye daa?” Mɛ lɛɛ

genɔ yɛɛ, “Gyɔn-lɛɛ Wurubuaare sagyere mɔ ne me kyu gyere aye.”

⁴ Nfono ne Pɔɔlo gi tɔge sa ɔmɔ yɛɛ, “Gyɔn-lɛɛ Wurubuaare sagyere mɔ kya nyiile daa yɛɛ nyamese gi nu mɔ-nyoro gese ne ɔ kyɛɛge lii mɔ-ila nyenyen giwɔra dɔ. Ne ɔ kya tɔge ɔ kya sa asa mɔ yɛɛ me' ka gyan' ɔbono ɔ laa ba mɔ-gemara mɔ so. Genen kaase ɔbono ne n gyɛ Yesu.”

⁵ Akasebo mɔ me nu imɔ ide mɔ, me yɛge Pɔɔlo gi gyere mɔmɔ Wurubuaare sagyere Wura Yesu ginyen dɔ.

⁶ Pɔɔlo gi kyu mɔ-abaa kyu gyan' ɔmɔ so mɔ, Wurubuaare Oduduu mɔ gi ba suu de ɔmɔ, ne me yii gese me kya yen Wurubuaare de nde nbono men wolaa me kya nu mɔ, ne me kya lɛɛ Wurubuaare ikalan me kya tɔge me kya sa abara.

⁷ Mɔmɔ pewu gegyɔnɔ ge laa wɔra fɛɛ anyen gudu anyɔ.

Pɔɔlo Kya Nyiile Asa Yesu ɔkalan

⁸ Pɔɔlo gi kyon kpaa loo Gyuda awura gikyangbon dɔ. Ibose isa' mumuli mɔ ɔ da otu tɔge Yesu ilaa sa ɔmɔ, ne ɔ tɔge buɛɛɛ asa kyu naa de Wurubuaare gewuragi dɔ akyenabi ilaa so.

⁹ Mɔmɔ ako me kya wɔra gisɔlon, me kya kine yɛɛ me man sɔɔ ibono ɔ kya tɔge mɔ gyi, ne me kya tɔge ilaa nyenyen kyu lii Wura Yesu ɔson ɔkpa mɔ so ma-a sa asa sakyɔ. Kyu lii genen so mɔ Pɔɔlo gi tɛɛ mɔ-nyoro lii gisomaanu awura ade dɔ, ne ɔ kyu Yesu akasebo mɔ kyu buu mɔ-nyoro ne me san me kya gyan' Tiranuse gikyangbon dɔ geke kamaase. Me kya gyan' mɔ,

Pɔɔlo kya yegɛ mɛ kya gyi daa Yesu ɔkalan mɔ so nsingyi.

10 Pɔɔlo gi yegɛ mɛ keda ilaa idɛ dɔ genen nsi nnyɔ gyan' abara so. Imɔso asa abono mɛ tɛ Esiya gesinkpan so, mɔmɔ Gyuda awura de asa sɛnsɛ mɔ pɛwu, mɛ nyɛ nu Wura Yesu ɔkalan mɔ so ilaa.

11 Genen nkɛ nbono dɔ mɔ Wurubuaarɛ gi naa de Pɔɔlo so wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono nkana nyamesɛ man taalɛ wɔra imɔ mɔ-gibaa so mɔ.

12 Ba-a asa mɛ kyu Pɔɔlo ntaakufibi nbono ɔ kya keda mɔ de mɔ-nyoro so akuru kyu kpe alɔbo asɛ mɔ, i kya kyɛ mɔmɔ-alɔɔ, ne i kya kosorɛ ilaa nyenyɛn oduduu kpɛi-kpɛi ibono i tɛ i tɛ ɔmɔ so mɔ.

13 Gyuda awura ako mɛ wolaa mɛ kya kyu ɔkpa ɔko so ma-a gya ilaa nyenyɛn oduduu ma-a koso asa so. Mɛ mɛn kii mɛ bo Wura Yesu asonbo mɔ dɔ. Mɛ wu Yesu asonbo ilaa wɔrasɛ mɔ, mɔmɔ ako mɛ laarɛ fɛɛ mɛ' kyu Yesu ginyɛn wɔra kerɛ yɛɛ i laa yegɛ ilaa nyenyɛn oduduu i' koso asa so? Ako mɛ kya tɔgɛ yɛɛ, “Nɛ kerɛ fɛɛ Yesu ɔbono Pɔɔlo kya tɔgɛ mɔ-ilaa ɔ kya sa asa mɔ yɛɛ koso kaasɛ baarɛ so, n kerɛ fo faa.”

14 Anyɛn sono ako kee mɛ naa mɛ kya wɔra genɛn mɛ kya kerɛ. Anyɛn mɔ mɛ gyɛ ɔbelɛnsɛ ɔko mɔ-biana. ɔ gyɛ daa Gyuda awura asunbi alɛɛbo ɔbelɛnsɛ; mɛ kya tɛrɛ mɔ yɛɛ Sikifa. Owi ɔko dɔ mɔ mɔ-biana sono mɔ mɛ kyu Yesu ginyɛn mɛ kya laarɛ mɛ' gya ilaa nyenyɛn oduduu koso ɔnyɛn ɔko so.

15 Ne ilaa nyenyɛn oduduu mɔ i tɔgɛ asa sono adɛ yɛɛ, “N nyi Yesu, ne n nyi Pɔɔlo. Fɛye mɔ ne

n gye anɛana de fɛ' taale kosore me?"

¹⁶ Nfono mɔ ilaa nyenyen oduduu mɔ i yege ɔnyen mɔ gi gberɛ loo asa sono mɔ dɔ. Ɔ gooli-gooli ɔmɔ, ne mɛ koso seɛ lii obu ɔbono dɔ mɛ bo mɔ gibolonbukpan.

¹⁷ Genen ilaa idɛ i nu gyan' de Efiso gesinkpan pɛwu so. Gyuda awura de asa kpɛi-kpɛi pɛwu mɛ nu genen ilaa idɛ. Imɔso gifuu gi keda ɔmɔ, ne mɛ kyu Yesu ginyen mɔ yeɛ gi tansi gi gye ginyen boduduuse.

¹⁸ I ba genen mɔ, Yesu asonbo mɔ sakyɔ mɛ nu mɔmɔ-nyoro gɛsɛ, ne mɛ san baa gyan mɔ, mɛ kya lɛɛ ilaa nyenyen ibono mɛ wɔra wɔra mɔ tɔgɛ sa abara.

¹⁹ Asa abono nkana mɛ kya wɔra afɛ ne mɛ sɔɔ Yesu gyi mɔ, mɛ koola mɔmɔ-afɛ anyen de amɔ-laawɔra iwolɛ baa gyan', ne mɛ dɛɛ imɔ asa mɔ pɛwu ansi dɔ. Mɛ buu aterɛnbi abono mɛ kyu sɔɔ afɛ mɔ de imɔ-iwolɛ mɔ pɛwu gɛgyɔnɔ mɔ, i gye fɛɛ aterɛnbi abono gesun awɔrabo anan mɛ laa nye nsi oko de saalaa nsi nnun dɔ mɔ.

²⁰ Kyu lii ilaa idɛ so mɔ, Wura Yesu agyɛbi mɔ a kpɛ a kya yelegɛ, ne abono mɛ kya sɔɔ amɔ gyi mɔ, a kya wɔra ilaa mɔmɔ-gɛkyɛna dɔ.

²¹ Imɔ idɛ gɛmara mɔ, Wurubuaare gi yege Pɔɔlo gi kyu too mɔ-nyoro so yeɛ ɔ laa kyu de Masadoniya de Akaya nsinkpan so kyu kpe Gyɛrusalem. Ɔ tɔgɛ sa mɔ-nyoro yeɛ, "Nɛ ti nye kpe nno mɔ, i kaabɔrɛ n' kpe Rom ɔsowolɛ so kee."

²² Genen so mɔ, o sun mɔ-akpaabo mɔ dɔ anyɔ Masadoniya de mɛ' gyangbara kpaa lɔrɔ ɔkpa gyoo mɔ, ne mɔ mɔ gi sii kyɛna Esiya gesinkpan

so ηmaraa. Abono o sun mɔ ne n gye Timoti de Irasituse.

ɔlanba Bele Gi Tɔrɔ Efiso ɔsowole So

²³ Genen abere abono dɔ mɔ, ɔlanba bele gi tɔrɔ Efiso nno. I kya nyiile yee asa abono men kya son Wura Yesu mɔ me kya tɔge yee Yesu-lee ɔson mɔ laa kpadee mɔmɔ.

²⁴ ɔnyen ɔko bo Efiso nno. ɔ gye daa ɔbelebo. Me kya tere mɔ yee Dimiiterosi. ɔ kya kyu isilibaa bele ɔkperɛ ɔko mɔ-re mɔ-ɔson ilaa fe sa asa. ɔkperɛ mɔ gye daa ɔkyiise, me kya tere mɔ yee Atemise. Lii genen gesun gebono so mɔ Dimiiterosi mɔ-re abono me bo adawo ɔsowole mɔ so mɔ me kya nye aterenbi gikyo.

²⁵ Dimiiterosi gi koola mɔmɔ adawo awura mɔ de abono mɔmɔ-gesun ge lii ɔmɔ-lee mɔ pewu baa gyan' ne ɔ tɔge sa mɔmɔ yee, "Ansaana, feye gbaa-gbaa fe wu yee genen gesun gedɛ so ne a kya nye aterenbi.

²⁶ Fe kya wu ne fe kya nu genɔɔbono Pɔɔlo baare gi ti penɛ asa sakyɔ ne ɔ kya kyeege mɔmɔ-nwɔnsa mɔ. ɔ kya tɔge yee ilaa ibono anyamese me kyu mɔmɔ-abaa kyu wɔra mɔ i man taale wɔra ɔkperɛ kpa-a. In gye Efiso gere wole ne ɔ kya tɔge ilaa ide. I ti nu gyan' de Esiya gesinkpan pewu.

²⁷ Genen so mɔ i laa taale ba yee aye-gesun gedɛ ge laa nyida wɔra aye. I men gye aye-gesun gedɛ wole gbaa. I laa taale ba yee asa man baa kyu aye-ɔkperɛ bogyase Atemise obu mɔ kyu tere sei. Asa man baa buu ɔkperɛ mɔ yee ɔ bo gya, nkana Esiya awura pewu me kya son mɔ ne mɔ-ɔson mɔ bo gesinkpan geten kamaase so."

28 Gɛsun awɔrabo mɔ mɛ nu genen ilaa ide mɔ, mɛ kyu ginyadon bele ne mɛ san mɛ kya kpen yɛɛ, “Aye Efiso awura ɔkperɛ Atemisɛ bo gya!”

29 Genen ilaa ide i yɛgɛ asa sakyɔ mɛ san mɛ kya wɔra ɔlanba ɔsowolɛ mɔ so. Mɛ sele lii kpaa koola dabɔlɛ fɛɛ oyii dɔ faa. Asa mɔ dɔ ako mɛ keda Pɔɔlo mɔ-nanboana anyɔ ako abono mɔ-rɛ ɔmɔ mɛ naa mɛ naa mɔ ne mɛ kyu mɔmɔ kpe nfono mɛ kpaa gyan' mɔ. Mɛ kya tɛrɛ mɔmɔ yɛɛ Gayuse de Arisetaakusɛ. Mɛ gye Masadoniya awura.

30 Pɔɔlo kya laare de mɔ gbaa-gbaa kee o' kpe nfono mɛ kpaa gyan' mɔ. Mɔ-nanboana Yesu akasɛbo mɔ mɛn sa mɔ ɔkpa.

31 Mɔ-kyɛmɛnɛana ako abono mɛ gye Esiya awura abelɛnsɛ mɔ kee mɛ sun asa mɔ asɛ kpaa kolɛ mɔ yɛɛ ɔ' mɛn sa ɔ' tɔgɛ yɛɛ mɔ-giyaa gi laa yii oyii mɔ dɔ nfono mɛ kyu mɔ-nanboana anyɔ mɔ kyu kpe mɔ.

32 Genen abɛrɛ abono mɔ asa abono mɛ gyan' fɛɛ oyii dɔ mɔ mɛ kya kpen giyan-giyan; mɔmɔ ɔkamaasɛ-lɛɛ ilaa tɔgɛsɛ kpɛi. Mɔmɔ dɔ asa sakyɔ mɛ mɛn nyi ilaa kolon ibono so mɛ tansi kpaa gyan' nno mɔ gbaa'.

33 Gyuda awura mɛ lɛɛ Alesanda yɛɛ ɔ' yelɛ mɔmɔ-giyaa dɔ de ɔ' tɔngɛ sa sakpii mɔ. Imɔso sakpii mɔ mɛ san lɛɛ yii mɔ yɛɛ mɔ ne n bara ɔlanba mɔ. Mɔ, mɔ, gi kaala abaa dɔ nyiile asa mɔ yɛɛ mɛ' sii kurun de ɔ' nyɛ lɛɛ ibono mɛ dɛ ma-a gyan' mɔ so mɔ genɔ sa mɔmɔ.

34 Ibono asa mɔ mɛ bii yɛɛ ɔ gye daa Gyudanyen mɔ, mɔmɔ pɛwu mɛ san mɛ kya kpen gikolon mɛ kya tɔgɛ mɛ kya kpe mɛ kya ba

genen-n fɛɛ iwi inyɔ mumuli yɛɛ, “Aye Efiso awura ɔkperɛ Atemisɛ bo gya! Aye Efiso awura ɔkperɛ Atemisɛ bo gya!”

Efiso ɔbelensɛ ɔko Gi Yɛgɛ Sakpii Mɔ Gi Sii Kurun

³⁵ Mɛ kya kpen genen mɔ, Efiso ɔsowolɛ mɔ so ɔbelensɛ ɔko gi ba nno. ɔ yɛgɛ sakpii mɔ gi sii kurun, ne ɔ tongɛ sa ɔmɔ yɛɛ, “Efiso awura, ɔkamaasɛ nyi yɛɛ aye-ɔkperɛ kyiiɛ, Atemisɛ tansi ɔ bo gya. ɔkamaasɛ nyi ibono aye ne n kya kerɛ mɔ-obu belɛ mɔ so de mɔ-gibui belɛ gibono gi lii Wurubuaarɛ dɔ baa tɔrɔ mɔ so.

³⁶ ɔko mɛɲ bo no ɔ laa sɔɔ genen ilaa idɛ akɔɔlɛ. Imɔso fɛ' sii kurun de fɛ mɛɲ sa fɛ' kpaala wɔra ilaa iko de i' baa nyida ilaa.

³⁷ Ibono fɛ kpaɔ kyu genen asa anyɔ adɛ ba gɛrɛnaa faa, i gye daa giyan. I mɛɲ gye yɛɛ mɛ kpaɔ yuuri ɔkperɛ mɔ obu mɔ dɔ ilaa iko ne mɛ mɛɲ kii saalɛ aye-ɔkperɛ kyiiɛ mɔ.

³⁸ Imɔso nengyene Dimiiterosi de mɔ-nanboana adawo awura mɔmɔ-rɛ ɔko mɛ bo nbelɛ mɔ, nbelɛ igyiten i bo no ne nbelɛ agyibo abelensɛ mɔ kee mɛ bo no. Mɛ' kyu kaasɛ mɔ kyu kpe nno de mɛ' kpaɔ gyi mɔ-nbelɛ.

³⁹ Kuaa, nengyene ilaa banban iko kpɛi ne fɛ kya laarɛ mɔ, fɛ' kyu imɔ kpe gɛgyan gɛbono abelensɛ mɛ kya kyena gyan' mɔ dɔ kpaɔ lɔrɔ.

⁴⁰ Gɛnɔɔbono i dɛ faa, nengyene a mɛɲ bii mɔ, aye Rom abelensɛ abono mɛ kya kerɛ aye so mɔ mɛ laa bun aye gipueɛ yɛɛ ibono a wɔra ndɛ mɔ, a kya laarɛ a' bara iko daa. A mɛɲ kii nyɛ ilaa kolon ibono so a wɔra ɔlanba mɔ.”

⁴¹ Efiso ɔbelense mɔ gi tɔge genen ta mɔ, ɔ yaase abono me gyan' nfono mɔ.

20

Pɔɔlo Gi Kyon Masadoniya De Geriiki Nsinkpan So

¹ Ɖlanba mɔ gi ta mɔ, imɔ gemara mɔ, Pɔɔlo gi sun tere mɔ-nanboana Yesu akasebo mɔ baa gyan' ne ɔ tɔge keda mɔmɔ-nyoro ne ɔ kale ɔmɔ, ne ɔ koso kyon Masadoniya gesinkpan so.

² Ɖ naa-naa de Masadoniya ɔ kya tɔge ilaa gikyo ibono i laa keda asa abono me sɔɔ Yesu gyi mɔ nyoro, ne ɔ naa kpaɔ loo Geriiki gesinkpan so.

³ O gyi Geriiki nno ibose isa'. Imɔ gemara mɔ, ɔ laare o' kyu gikolii kpe Siiriya gesinkpan so. Ɖ kya baala de o' kpe mɔ, o nu yee Gyuda awura abono me bo Geriiki gesinkpan so mɔ me da gede mɔ so. Imɔso ɔ tɔge mɔ-nyoro yee ɔ laa kii kpaɔ kyu de Masadoniya nfono so ɔ lii de mɔ.

⁴ Ɖ laa kii genen mɔ, asa ako yee me laa buu mɔ kpe. Genen asa abono ne n gye Sopata, Piruse mɔ-bi ɔbono ɔ lii Biroya mɔ, de Arisetaakuse mɔ-re Sekundo, Tesalonika awura mɔ, de Dɛɛbinyen mɔ me kya tere yee Gayuse mɔ de Timoti mɔ-re Esiya awura asa anyɔ ako me kya tere ɔmɔ yee Tikakuse de Tirofimuse.

⁵ Me gyangbara me ɔbono n kya nmarase ɔwole baare faa, me-re me-nanboana, kpaɔ gyoo aye Tirowase ɔsowole so.

⁶ Aye bere a sii kyena gyi Bodobodo Maa Diise Gesi mɔ ta, ne a kyu gikolii lii Filipayi ɔsowole

so. A gyi nke nnun okpa do, ne a kpaa tu momo Tirowase. A kyena Tirowase nke sono.

Dega Oko Gi Lii Soso Nfansere Do Baa Tɔɔ

⁷ Imo Memereda gedodenyɛ mo, aye-re aye-nanboana Yesu asonbo mo a koola gyan' a laa gyi agyudo abono a kya lee aye ginyamese kolon mo nyiile mo. A baa gyan' genen mo, Pɔlo gi tonge sa asa abono me bo nno mo. O kale momo yee gede ge ke mo, o laa kpe geteeko. Genen so mo, o tonge genen-n kaabore genye de nsana.

⁸ Ifatela i nyaakyo soso-lee obu obono do a gyan' genen mo.

⁹ Dega oko, mo, te de nfansere geten. Me kya tere mo-ginyen yee Yutikuse. O te genen mo, o kya gyose. Pɔlo kpe o kya tonge o kya kpe mo, ginsi gide gi kyu dega mo, ne i lee mo lii de nfansere soso obu mo do kpaa too gesinkpan. Asa me baa kpelege kpaa puru mo mo, o ti wu'.

¹⁰ Pɔlo gi kpelege kpaa tu mo, ne o mee bun mo so. O mili mo ne o san kyingi mo. Nfono mo, o tɔge sa asa mo yee, "Fe' nye gisen. O kere."

¹¹ Imo gemara mo, aye-re Pɔlo a kii dii kpe soso nno, ne a kpaa gyi agyudo abono a kya lee aye ginyamese kolon mo nyiile mo. A gyi ta mo, Pɔlo gi kii tonge genen-n kaabore i nmange. Ibono Pɔlo gi wɔra pei ne a kyon taa asa mo yegɛ mo ne.

¹² Pɔlo gi kyon taa asa mo yegɛ mo, me sun dega obono o kii nye nkpa mo kpe mo-geten do. I tansi wɔra omo okon.

Pɔlo Gi Lii Tirowase Mo, O Kyon Mileto

¹³ A laa kpe Asose ɔsowole so mɔ, Pɔɔlo gi tɔge sa aye yee aye a' kyu gikolii gyangbara mɔ. Mɔ bere ɔ kya laare de ɔ' naa de ayaa de a' kpaa gyan'. Imɔso a kyu gikolii, ne a kyon de apoo.

¹⁴ Pɔɔlo gi baa tu aye Asose mɔ, ɔ loo gikolii mɔ dɔ aye ase fee genɔɔbono a wolaa tɔge yela mɔ, ne a pale gikolii mɔ kyon kpe Mitelin ɔsowole so.

¹⁵ A lii Mitelin mɔ, imɔ gede keɛɛ mɔ, aye-re Kiyose gikyaafiya ansi a sa de abara. Geke nyɔse mɔ a baa yeɛ Samose gikyaafiya so ne imɔ gede keɛɛ mɔ, a kpaa loo Mileto ɔsowole so.

¹⁶ Pɔɔlo gi wolaa tɔge yela yee ɔ laa pale kpaa kyon Efiso ɔsowole so de in sa i' waala mɔ-nke Esiya gesinkpan so. I kya nyiile yee ɔ kya kpaala de ɔ' nye loo Gyerusalem ɔsowole so pei de mɔmɔ Gyuda awura me' gyi mɔmɔ-agyudɔ ako Akebibere Gesi.

Pɔɔlo Gi Kale Yesu Asonbo Abelense Abono Me Bo Efiso Mɔ

¹⁷ A loo Mileto mɔ, Pɔɔlo gi sun kpaa tere Yesu asonbo gikpen abelense abono me bo Efiso ɔsowole so mɔ.

¹⁸ Me ba mɔ, ɔ tɔge sa ɔmɔ yee, “Kpe kyu lii geɛkaabono me-ayaa a yii Esiya gesinkpan so mɔ, feye gbaa-gbaa fe wu me-gikyenabi feye dɔ.

¹⁹ Fe nyi genɔɔbono ne bara me-nyoro geɛɛ wɔra Wura Yesu gesun mɔ. N kya wɔra Yesu gesun mɔ mɔ, Gyuda awura mɔ me ta me-genɔ kii ta me genɔ. Ne loo loo mɔmɔ-idoo dɔ lii, ne ne kyu osulon wɔra gesun mɔ.

20 Nε lεε ilaa kamaase ibono i laa kpaa feye mṵ tṵge feye, men sele sei. Nε nyiile feye ilaa sansana de feye-nten-ana dṵ kee.

21 Genen owi ṵbono pṵwu mṵ, n kpe mi-i lεε Yesu ilaa mi-i nyiile feye. Fo gye Gyuda isa-o, fo gye asa sense mṵ dṵ-o, nε ka sa feye ṵkamaase yεε ṵ' taa mṵ-ilaa nyenyen giwṵra yεge kii ba Wurubuaare ase de ṵ' ka gyan aye-Wura Yesu so.

22 “Idε kon mṵ, fε' nu yεε n kya kpe Gyerusalem. Wurubuaare Oduduu mṵ ne n nyiile me yεε n' kpe. Imṵso man taale kine. Men nyi ilaa ibono i laa kpaa tu me nno mṵ.

23 Ṽsowole kamaase ṵbono so nε kpe mṵ, Wurubuaare Oduduu mṵ kya lεε nyiile me yεε nε kpe Gyerusalem mṵ, mε laa keda me tii de obu, ne mε laa ka me-ansi.

24 Mi-i me mṵ, men kya kyu me-nkpa yεε gi gye sei sa me. I tiri me daa yεε n' nye wṵra gesun gebono Wura Yesu gi kyu wṵra me-abaa dṵ mṵ kpaa logε. Ṽ tṵge me yεε n' lεε mṵ-ṵkalan konkonse mṵ nyiile asa de mε' nye bii genṵbono Wurubuaare kya naa de Yesu so mṵlεge anyamese mṵ.

25 “Idε kon bere, n nyi yεε feye ṵko-re ṵko man baa wu me geṵaako. Nkana me ne n naa feye dṵ n kya tṵge Wurubuaare geṵuragyi dṵ akyenabi mṵ so ilaa mi-i sa feye.

26 Imṵso n kya buu mi-i sa feye ndε geṵε geṵε yεε nengyene feye dṵ ṵko gi fue, ṵ men nye ṵkyenaten Wurubuaare ase mṵ, me-ayaa de me-abaa a men bo nno.

27 I kya nyiile yɛɛ nɛ tɔgɛ ilaa ibono Wurubuaare gi tɔgɛ yela yɛɛ ɔ laa wɔra mɔ pɛwu sa fɛye. Mɛn kyu imɔ iko nara fɛye.

28 “Fɛ' kerɛ fɛye-nyoro so dandan de fɛ' kerɛ Yesu asonbo sɛnsɛ mɔ so dandan kee. Wurubuaare Oduduu mɔ gi yɛgɛ ne fɛ wɔra abelɛnsɛ sa ɔmɔ. Imɔso fɛ' kerɛ ɔmɔ so dandan fɛɛ gɛnɔɔbono isandɛ ɔkerɛbo dɛnsɛ kya kerɛ mɔ-isandɛ so mɔ. I kya nyiile yɛɛ Wurubuaare gi yɛgɛ mɔ-bi gi kyu mɔ gbaa-gbaa nkalan kyɛɛ de i' lɔrɔ fɛye-rɛ mɔmɔ pɛwu de Wurubuaare nsana.

29 N nyi ibono nɛ kyon taa fɛye yɛgɛ mɔ, anyiilebo nyenyɛn ako mɛ laa ba fɛye dɔ. Mɛ laa wɔra fɛɛ akuntun ne n loo isandɛ dɔ. Mɛ man yɛgɛ Yesu asonbo abono fɛ kya kerɛ ɔmɔ so mɔ.

30 Fɛye-abelɛnsɛ mɔ dɔ ako mɛ laa koso kɛɛ abon de mɛ' nyɛ akasɛbo mɛ' buu ɔmɔ taa gɛsintin mɔ yɛgɛ.

31 “Imɔso fɛ' bii fɛye-nyoro akedabi. Fɛ' wolaa nyingi yɛɛ nsi nsa mumuli dɔ mɔ n kpɛ mi-i nyiile fɛye ɔkpa dɛnsɛ mɔ gɛnyɛ de gɛpɛ. Nkɛ nko mɔ n kya ka fɛye ɔkamaasɛ yɛgɛ n kya su.

32 Idɛ kon berɛ, n dɛ fɛye n kya wɔra Wurubuaare abaa dɔ yɛɛ ɔ' kerɛ fɛye so. Ne n dɛ Wurubuaare agyɛbi mɔ mi-i wɔra fɛye-abaa dɔ. Genɛn agyɛbi mɔ a kya nyiile aye gɛnɔɔbono Wurubuaare kya naa de Yesu so mɔlɛgɛ anyamɛsɛ mɔ. A laa taalɛ lɔrɔ fɛye de a' yɛgɛ fɛye-rɛ abono pɛwu ɔ lɔrɔ yela sa mɔ-nyoro mɔ fɛ' nyɛ ilaa dɛnsɛ ibono Wurubuaare gi ka yela sa fɛye mɔ.

33 “Mɛn yɛgɛ ɔko aterɛnbi abɛɛ ɔko atɔ a' wɔra mɛ onsipara.

34 Feye gbaa-gbaa fe nyi yee me ne n wɔra gesun kyu laare me-ilaa tirise me-atɔ, ne ne kii kerɛ abono me bo me ase mɔ so kee.

35 Ne kyu ɔkpa kamaase so nyiile feye yee i kaabore a' nyanga ansi wɔra gesun de a' kpaa abono me meɲ bo alanfiya mɔ. A' nyingi ilaa ibono Wura Yesu gi tɔge mɔ. Ɔ tɔge yee, 'Fo kya kyee ilaa mɔ, fo gye omudensebo don isa ɔbono me kya kyee mɔ ilaa mɔ.' "

Efiso Awura Me Kale Pɔɔlo

36 Pɔɔlo gi tɔnge ta mɔ, mɔ-re asa abono me bo nfono pewu me sii nmii, ne ɔ dalaa.

37 Nfono mɔ, osulon gi tɔrɔ mɔmɔ pewu so. Me san too mili Pɔɔlo, me kale mɔ fee me gye daa anyibi asebi.

38 Ibono Pɔɔlo gi tɔge sa mɔmɔ yee me man baa wu mɔ gekaako mɔ ne n yege mɔmɔ-ansi a nyan mɔmɔ gikyɔ mɔ. Me sun mɔ kpe apoo geno gikolii mɔ ase.

21

Pɔɔlo Gi Kyon Gyerusalem

1 A fo gikolii mɔ ase mɔ, a kale asa mɔ ne a dii loo gimɔ dɔ ne a yii ntintin kpelege kyon kpaa fo Kɔse gesinkpan so. Gede keɛe mɔ, a loo Rodise gikyaafiya so. A lii nno mɔ, a kyon kpe Patara ɔsowole so.

2 A loo Patara mɔ, a wu gikolii giko. Gi kya fara gi kya kpe Fonisiya gesinkpan so. Imɔso a dii loo gimɔ dɔ ne a kyon.

3 A kya kyon mɔ, a wu Saapurose gikyaafiya aye-bene so, ne a kpelege kyon kpaa loo Siiriya

gɛsinkpan so, ne a kpaɛ yelɛ Taya ɔsowolɛ so. I kya nyiile yɛɛ nno ne gikolii mɔ gi kya kpe de gi' kpaɛ lɛɛ nsola nbono gi so mɔ.

⁴ A loo nno mɔ, a laarɛ Yesu akasɛbo abono mɛ bo nfono mɔ gɛten. A wu ɔmɔ mɔ, a kyena mɔmɔ asɛ nkɛ sono. Wurubuaarɛ Oduduu mɔ gi lɛɛ nyiile genen Yesu akasɛbo abono ne mɛ wu tɔgɛ sa Pɔɔlo yɛɛ ɔ' mɛɲ sa o' kpe Gyɛrusalem.

⁵ Imɔ-rɛ imɔ genen gbaa mɔ, aye-nkɛ gi fo mɔ, a koso ne a yii ɔkpa kyon. Yesu akasɛbo mɔ mɔmɔ-rɛ mɔmɔ-kaana de mɔmɔ-biana pɛwu mɛ sun aye lii ɔsowolɛ mɔ so. A fo apoo gɛnɔ mɔ, aye pɛwu a ηmii gigengen ne a dalaa.

⁶ A kalɛ abara ta mɔ ne a dii loo gikolii dɔ, ne mɔmɔ, mɔ, mɛ kii kpe mɔmɔ-nwi.

⁷ A kyu gikolii lii Taya ɔsowolɛ so mɔ, Petolimase ɔsowolɛ so ne a kpaɛ kpelegɛ. A fo nno mɔ, a kpaɛ faala aye-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ ako, ne a sii kyena mɔmɔ asɛ gɛkɛ kolon.

⁸ Imɔ gɛdɛ kɛsɛ mɔ a koso ne a kpaɛ loo Sɛsariya ɔsowolɛ so, ne a kpaɛ sogɛ Filipino gɛwi. Genen Filipino baarɛ ne n kya kyena tɔgɛ Yesu ɔkalan konkɔnsɛ mɔ sa asa. Ɔ gyɛ asa sono abono mɛ lɛɛ mɔmɔ yɛɛ mɛ' wɔra Yesu asonbo mɔ akpaabo mɔ dɔ ɔko.

⁹ Ɔ bo nbii kyiiɛ nnan nbono mɛ mɛɲ nyi anyen. Mɛ kya lɛɛ ilaa ibono Wurubuaarɛ Oduduu mɔ kya nyiile ɔmɔ mɔ mɛ kya tɔgɛ sa asa.

¹⁰ A bo Sɛsariya nkɛ kalɛsɛ mɔ, Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo ɔko gi lii Gyudiyɛ ba aye asɛ. Mɛ kya tɛrɛ mɔ-ginyen yɛɛ Agabuse.

11 Ɔ ba aye ase mɔ, o puru Pɔɔlo liide kyu ηminde mɔ gbaa-gbaa ayaa de mɔ-abaa ne ɔ tɔge yee, “Wurubuaare Oduduu mɔ kya tɔge yee, ‘Fee genɔɔbono ne ηminde me-ayaa de me-abaa faa, genen kee ne Gyuda awura mɔ me bo Gyerusalem mɔ me laa kyu wɔra liide baare wura ne, de me' kyu mɔ wɔra abono me men kya son Wurubuaare mɔ abaa dɔ.’ ”

12 A nu genen ilaa ide mɔ, aye-re asa abono me bo nfono mɔ a kole Pɔɔlo yee ɔη baa kpe Gyerusalem mɔ.

13 A kole mɔ genen mɔ, o kisee taase aye yee, “Mene n wɔra ne fe kya su de i' yɔɔ me-nyoro genen? Ne kpe Gyerusalem ne me ηminde me tii de obu Wura Yesu so mɔ, ne kyule. Ba-a me laa mɔɔ me mɔ, nan sɔɔ abaa anyɔ.”

14 Ibono a wu yee a buɛɛɛ mɔ kpon mɔ, a taa mɔ yee, ne a tɔge yee, “Wurubuaare gelaare ne ge' wɔra.”

Pɔɔloana Me Kpe Gyerusalem

15 Imɔ ide gemara mɔ, a kyena nno nke kalɛɛ mɔ, a baala ne a kyon kpe Gyerusalem.

16 Yesu akasebo abono me te Sesariya nno mɔ dɔ ako me sun aye lii nno kpe Gyerusalem ɔsowole mɔ so. Me kyu aye kpe Menason ɔbono ɔ lii Saapurose mɔ gewi. Menason ɔbono gi wɔra Yesu ɔkasebo mɔ in gyɛ ndɛ.

17 A loo Gyuda awura ɔsowole bele Gyerusalem mɔ, aye-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ abono me te nno mɔ me da aye gya-gya ne me keda aye gisafo.

18 Gede kese mo, aye-re Pɔlo a kpaa laa ɔbelense Gyeemesi mo-re Yesu ɔson mo do abelense sense mo pewu me bo nno mo.

19 Pɔlo gi faala momo, ne o buu mo-gesun gebono o kya wɔra sa Wurubuaare mo so ilaa sa omo. O tɔge genɔɔbono Wurubuaare gi naa de genen gesun mo so wɔra ilaa kpɛi-kpɛi sa asa abono me men gyɛ Gyuda awura mo. O buu imo sa omo gifyan so gifyan so.

20 Abelense mo me nu ilaa ibono Pɔlo gi buu sa momo mo, me kyu nyisigyi kyu sa Wurubuaare. Nfono mo me tɔge sa Pɔlo yee, "Aye-nanbo Yesu sonbo, aye Gyɛrusalem gere bere fo ti wolaa fo nyi genɔɔbono i de mo. Aye Gyuda awura abono me soo Yesu gyi fe aye kee mo me tansi me nyaakyo faa birim, ne momo pewu ansi a peere nbara mo so gigyi gesintin so.

21 Ako me ten fo-genɔ sa momo yee fo kya nyiile Gyuda awura abono pewu me te saare asa sense do mo yee me' kyeege lii aye-naana Mosisi nbara mo gigyi do de me men' baa ten momo-biana awore abee me men' baa wɔra aye Gyuda awura itiibilaa imo-okpa so.

22 Nne ne a laa wɔra ne? I wɔra nne mo, me laa nu fo so yee fo ba.

23 Imoso wɔra daa ilaa ibono a laa tɔge fo mo. Anyen anan ako me bo aye do gere. Genen anyen ade me ka ntan nko sa Wurubuaare.

24 Me laa gyere de i' lee ilaa kyolesese lii momo-nyoro so sa momo de me' ka momo-amu so ako de me' nye see momo-amu itiibilaa okpa so. Fo-re omo fe' buu abara kpaa wɔra itiibilaa ide de fo' ka momo-amu so ako mo sa momo. Fo wɔra

genen mɔ, ɔkamaase laa lee fo-genɔ yee ilaa ibono ako me de me kya gyan fo so mɔ i gye daa genɔten giyan. Fo gbaa-gbaa fo-gekyena dɔ mɔ me laa wu yee fo kya gyi aye-naana Mosisi nbara mɔ so.

²⁵ Abono me men gye Gyuda awura ne me sɔɔ Yesu gyi mɔ bere, a wolaa nmarase ibono a tɔge yela mɔ wɔra ɔwole dɔ kyu kpaa sa mɔmɔ yee i kaabore me' kine akɔɔletɔ gigyi, me men sa me' gyi nkalan de nbue nbono me mɔɔ nno ne me men lee nno-nkalan fue mɔ, de me men sa me' laare agyibara.”

²⁶ Gesintin mɔ gede keɛe mɔ, Pɔɔlo mɔ-re anyen anan mɔ me kyon de me' kpaa gyere de i' lee ilaa kyolesese lii mɔmɔ-nyoro so sa mɔmɔ. Me kpaa gyere ta mɔ, Pɔɔlo gi kpaa loo Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ ɔ' kpaa tɔge nke nbono ɔkara itiibilaa mɔ i laa loge mɔ de Wurubuaare asunbi aleɛbo mɔ me' kyu Pɔɔloana atɔ kyu lee asunbi sa mɔmɔ ɔkamaase.

Me Keda Pɔɔlo Wurubuaare ɔson Obu Mɔ Dɔ

²⁷ Itiibilaa mɔ geke sonose mɔ ge kya laare ge baa gyan' mɔ, Pɔɔlo bo Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ ne Gyuda awura abono me lii Esiya gesinkpan so mɔ ako me baa tu mɔ nno. Me baa tu mɔ mɔ, me keda mɔ, ne i yogesi asa abono me bo nno mɔ pɛwu.

²⁸ Me kpen tɔge yee, “Aye-nanboana Isirale awura, fe' kpaa aye! ɔnyen baare ne n kpe ɔ naa ɔ naa geten kamaase ɔ kya nyiile asa ilaa nyenyen kyu lii aye Isirale awura so de aye-naana Mosisi nbara mɔ so de Wurubuaare ɔson obu baare so mɔ. Imɔ ide gemara mɔ, o kii kpaa

kyu asa abono me men gye aye Gyuda awura mo ako kyu kpaɔ loo aye Wurubuaare onon obu mo do, ne i kyolesɛ obu onono Wurubuaare gi lɔro yela sa mo-onon mo.”

²⁹ Ibono me kya toge yee Pɔlo gi kyu asa abono me men gye Gyuda awura ako kyu loo Wurubuaare onon obu mo do mo ne n gye yee owi oko do mo, me wu mo-re Efisonyen oko osowole mo so. Me kya tere onyen mo yee Tirofimumɛ. Me wu mo-re Pɔlo me naa mo, me sa gewansa yee ofaanan Pɔlo gi kyu mo kpaɔ loo Wurubuaare onon obu mo do ne.

³⁰ Ibono Gyuda awura abono me lii Esiya mo me toge genen mo i yege osowole mo pewu gi singi, ne asa me sele kpaɔ da gikilen momo ase nno. Me too keda Pɔlo kpɔ mo lii Wurubuaare onon obu mo do, ne ayaa abono so mo, me tii nbunono mo.

³¹ Sakpii mo me kya laare me' moɔ Pɔlo. Nfono mo, oko gi kpaɔ sa asogya gikpen bele obelense genɔ yee Gyerusalem gi singi.

³² Ayaa abono so mo, o kyu asogya ako momo-re momo-abelense, ne me sele kpelege kpe nfono sakpii mo gi koola gyan' mo. Ibono me wu obelense mo mo-re asogya mo genen mo, abono me kya daare Pɔlo mo me taa mo-gidaare yege.

³³ Nfono mo, asogya obelense mo gi naa kpe Pɔlo ase kpaɔ keda mo, ne o toge sa mo-ade mo yee me' kyu agbangbaran anyo kyu nminde mo.

Nfono mo, asogya obelense mo gi taase sakpii mo yee, “Ane ne n gye genen onyen baare, ne mene ne o wɔra?”

³⁴ Sakpii mɔ dɔ ako mɛ kya kpen mɛ kya lɛɛ genɔ ma-a sa asogya ɔbelɛnsɛ mɔ, mɔ, adɛ genɔ kpɛi, abanban genɔ kpɛi. Genɔɔbono sakpii mɔ kpɛ ɔ kya wɔra giyan-giyan so mɔ, asogya ɔbelɛnsɛ mɔ mɛn kya nyɛ de ɔ' bii ilaa kolon ibono Pɔɔlo gi wɔra so ne mɛ kya daare mɔ mɛ laa mɔɔ genen mɔ. Genen so mɔ ɔ tɔgɛ sa mɔ-adɛ mɔ yɛɛ, “Belen, fɛ' kyu Pɔɔlo kyu kpɛ aye-gɛsun ɔwɔraten.”

³⁵ Asogya mɔ mɛ keda Pɔɔlo genen-n kyu baa fo nfono mɛ wɔra ayaa ikyiseten atanbuwaa mɛ kya kyu dii loo mɔmɔ-gɛsun ɔwɔraten mɔ, mɛ wu genɔɔbono sakpii mɔ kya nyise ɔlon so ma-a gbebi Pɔɔlo mɔ, asogya mɔ mɛ san puru mɔ sola daa.

³⁶ Nfono mɔ, sakpii mɔ gi san ɔ kya kpen ɔ buu mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' mɔɔ mɔ!”

Pɔɔlo Gi Kole Tɔngɛ Sa Sakpii Mɔ

³⁷ Asogya mɔ mɛ kpɛ mɛ kya laare de mɛ' kyu Pɔɔlo kyu loo mɔmɔ-gɛsun ɔwɔraten gɛkpen mɔ dɔ mɔ, Pɔɔlo gi taase mɔmɔ-ɔbelɛnsɛ mɔ yɛɛ, “Nan nyɛ ɔkpa tɔgɛ ilaa iko sa fo ne?” Pɔɔlo gi kole ɔbelɛnsɛ mɔ genen mɔ, ɔbelɛnsɛ mɔ gi taase mɔ yɛɛ, “Nkyɛɛ fo kya nu Geriiki gɛdɛ?”

³⁸ Genen berɛ mɔ ɔfaa fo ne n gye Igyipitinyen ɔbono ɔ naa kyena kyu iko ba too abeyin so mɔ. Fo ne n kyu asa nwe ikue-inyɔ abono mɛ kya ko iko ɔmɔ-gibaa so mɔ kyu lii kpɛ gipen dɔ mɔ.”

³⁹ Pɔɔlo gi lɛɛ genɔ yɛɛ, “Kuaa, me berɛ, n gye daa Gyudanyen. Nɛ lii Taasu ɔsowolɛ ɔbono ɔ bo Silisiya mɔ. Me-ɔsowolɛ mɔ mɛn gye gɛsowolɛbi. N kya kole fo, wɔra aniya de fo' yɛgɛ me n' tongɛ sa sakpii mɔ.”

40 Asogya ɔbelense mɔ gi sa Pɔlo ɔkpa. Nfono mɔ Pɔlo gi dii yeɛ ayaa atanbuwaa mɔ so, ne ɔ diire gibaa nyiile mɔmɔ yeɛ me' nu mɔ ase. Sakpii mɔ gi wɔra kurun mɔ, Pɔlo gi tonge mɔmɔ Gyuda awura gedɛ dɔ sa ɔmɔ. Gɛmɔ ne n gye Hiiburu.

22

Pɔlo Ilaa Tɔgeɛɛ

1 ɔ tɔge yeɛ, “Me-seana de me-subuana, ide kon fe' yege n' lee me-geɔ de fe' nu.”

2 Gyuda awura sakpii mɔ me nu ibono Pɔlo gi tonge sa mɔmɔ de mɔmɔ Hiiburu gedɛ dɔ genen mɔ me kii lɔrɔ kii sii kurun too. Nfono mɔ, Pɔlo gi kperɛ mɔ-geɔ yeɛ,

3 “N gye daa Gyudanyen. Me koroge me Taasu ɔsowole ɔbono ɔ bo Silisiya gesinkpan so mɔ. Gyerusalem gere ne me bela me. Onyiilebo Gameeliya ne n nyiile me Wurubuaare ɔson ilaa fee genɔɔbono aye-naanaana me tɔge yeɛ a' gyi imɔ so mɔ. Genen owi ɔbono mɔ me-ansi a pɛere genen Wurubuaare ɔson mɔ so fee genɔɔbono feye pewu kee ansi a pɛere imɔ so nde faa.

4 Lii genen so mɔ, nkana asa abono me kya son Wurubuaare kyu naa de Yesu-lee ɔkpa mɔ so mɔ ne ka mɔmɔ-ansi kaabore mɔmɔ ako me nye lewu. Ne nminde mɔmɔ ako, anyen de akyii, kyu tii de ibu.

5 Aye Gyuda awura asunbi alebo gemu mɔ de aye-nbele agyibo gikpen mɔ pewu me laa taale lee me-geɔ yeɛ ilaa ibono n kya tɔge faa i gye gesintin. Owi ɔko dɔ mɔ me

ɲmarase mɔmɔ-gibaa dɔ ɔwɔlɛ sa me yɛɛ n' kyu kperɛ aye-nanboana Gyuda awura abono mɛ bo Damasikɔsɛ ɔsowɔlɛ so mɔ de mɛ' sa me ɔkpa de n' keda Yesu asonbo abono mɛ bo nno mɔ kyu ba Gyɛrusalem. Nengyene nɛ nyɛ kyu mɔmɔ ba mɔ, abelɛnsɛ mɔ mɛ laa ka ɔmɔ-ansi. Nɛ kpe ne nan kii mɔ, n' ɲminde abono nan nyɛ mɔ kyu ba Gyɛrusalem.

⁶ “Gɛsintin mɔ, me-rɛ me-nanboana ako a yii ɔkpa a kya kpe Damasikɔsɛ. A kya fuude nno mɔ, i laa wɔra fɛɛ owi kenken gerɛ-gerɛ mɔ, fatela belɛ ɔko gi lii Wurubuaarɛ dɔ baa kyaabɔɔ me gikolon fɛɛ nyangbon ne n wiisɛɛ.

⁷ Nfono mɔ nɛ lii tɔrɔ gɛsinkpan, ne nɛ nu gigyɛbi giko gi taasɛ me yɛɛ, ‘Sɔɔlo, Sɔɔlo, mɛnɛ n wɔra ne fo kya ka me-ansi gɛnen?’

⁸ “Nɛ nu gigyɛbi mɔ mɔ, nɛ taasɛ yɛɛ, ‘Me-wura ɔmɔ ne?’ I lɛɛ gɛnɔ sa me yɛɛ, ‘Me ne n gyɛ Yesu Nasarɛtenyen ɔbono fo kya ka me-ansi mɔ.’

⁹ Asa abono mɛ bo me asɛ nno gɛnen owi ɔbono mɔ mɛ wu fatela mɔ. Gigyɛbi' gibono gi tɔngɛ de me mɔ berɛ, mɛ mɛɲ nu.

¹⁰ Nɛ taasɛ yɛɛ, ‘Me-wura, nɛnɛ ne nan wɔra?’ Nfono mɔ, me-wura mɔ gi tɔgɛ sa me yɛɛ, ‘Koso de fo' naa loo Damasikɔsɛ ɔsowɔlɛ mɔ so. Fo loo nno mɔ, ɔko laa baa nyiile fo ilaa ibono Wurubuaarɛ gi tɔgɛ yela yɛɛ fo' wɔra mɔ.’

¹¹ Fatela belɛ mɔ gi wu gikyɔ so mɔ, me-ansi a nyida. Me-nanboana abono me-rɛ ɔmɔ a naa mɔ ne n san keda me de gibaa kyu loo Damasikɔsɛ ɔsowɔlɛ mɔ so.

¹² “Ɔnyɛn ɔko bo ɔsowɔlɛ mɔ so nno, mɛ kya tɛrɛ mɔ yɛɛ Ananiyasɛ. Ɔ kya son Wurubuaarɛ

mɔ-gɛkyena dɔ, ne ɔ kya gyi aye Gyuda awura nbara mɔ so. Gyuda awura abono pɛwu mɛ tɛ nno mɔ mɔmɔ ɔkamaasɛ kya tɛrɛ mɔ ginyen dɛnsɛ.

¹³ Genen ɔnyen baarɛ gi naa ba me asɛ. ɔ baa yeɛ sindi me. ɔ tɛrɛ me-ginyen, ne ɔ tɔgɛ sa me yeɛ, 'Me-nanbo Sɔɔlo, fo-ansi mɔ a' bugi de fo' kii nyɛ wu ilaa.' Ayaa abono so mɔ, me-ansi mɔ a bugi sa me, ne nɛ wu mɔ de me-ansi.

¹⁴ "O buu sa me yeɛ, 'Wura Wurubuaarɛ ɔbono aye-naanaana mɛ son mɔ gi lɛɛ yii fo yeɛ fo' bii mɔ-gɛlaarɛ ilaa de fo' baa bii Yesu, Gɛsintin Wura mɔ, de ɔ' tɔngɛ, de fo' nu de fo-aso.

¹⁵ I kya nyiile yeɛ fo laa lɛɛ mɔ-ilaa ibono fo wu de ansi ne fo nu de fo-aso faa tɔgɛ sa anyamesɛ pɛwu.

¹⁶ Idɛ kon mɔ mɛnɛ ne fo baa fo gyoo? Koso, de fo' dalaa sa Wura Yesu de fo' nyɛ Wurubuaarɛ sagyere de Wurubuaarɛ o' kyu fo-ilaa nyɛnyɛn kyɛɛ fo.' Gɛsintin mɔ, nɛ wɔra genen.

Yesu Gi Tɔgɛ Pɔɔlo Yeɛ O' Kpe Abono Mɛn Gyɛ Gyuda Awura Mɔ Asɛ

¹⁷ "Imɔ idɛ gɛmara mɔ, nɛ lii Damasikosɛ kpe Gyɛrusalem. N bo nno mɔ, owi ɔko dɔ mɔ, nɛ kpaa dalaa Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ dɔ. N kya dalaa genen mɔ, i wɔra me fɛɛ oderɪ.

¹⁸ Nɛ wu Wura Yesu ne ɔ tɔgɛ sa me yeɛ, 'Kpaala de fo' lii Gyɛrusalem gɛrɛ. Me-ilaa ibono fo kya tɔgɛ fo kya sa asa mɔ, gɛrɛnaa awura mɛ maɲ nu gɛsɛ sa fo.'

19 Ne mi-i me mɔ, ne tɔge sa mɔ yee, 'Nkana mɔmɔ gbaa-gbaa me nyi yee ne naa kyena kpe-kpe aye Gyuda awura akyangbon dɔ kpaa daare abono me sɔɔ fo gyi mɔ, ne ne keda ako kyu tii de ibu.

20 I ba yee ako me mɔɔ Sitiifen obono ɔ naa kyena lee fo-ilaa nyiile asa mɔ. Me kya mɔɔ mɔ mɔ, me kee, n yele n kere. Genen owi obono mɔ, i gye me kee gelaare. Me gbaa ne n kere abono me mɔɔ Sitiifen mɔ ngbe so sa ɔmɔ.'

21 Ne tɔge Wura Yesu genen mɔ, ɔ tɔge me yee, 'Fo bere, naa daa. Nan sun fo koo-koo asa abono me men gye Gyuda awura mɔ ase.' "

Me Nminde Pɔɔlo Me Laa Taa

22 Sakpii mɔ gi nu Pɔɔlo ase genen-n kaabore ɔ tɔge yee Yesu yee ɔ laa sun mɔ kpe asa abono me men gye Gyuda awura mɔ ase. Nfono mɔ, me yii gese me kya kpen yee, "Fe' mɔɔ mɔ! In baa kaabore ɔ' kyena gesinkpan so."

23 Asa mɔ me san me kya kpen giyan-giyan me kya ηmalan akuru ne me kya kuu supuu ma-a too ma-a wɔra afuu so.

24 Genen so mɔ asogya akpen obelense mɔ gi tɔge sa mɔ-ade mɔ yee me' kyu Pɔɔlo kyu naa loo mɔmɔ-gesun ɔwɔraten gekpen mɔ dɔ belenten de me' taa mɔ de me' taase mɔ-genɔ dɔ ilaa de me' nye bii ilaa ibono so Gyuda awura me kya kpen giyan-giyan genen mɔ.

25 Ibono me ηminde Pɔɔlo me laa taa awulibi mɔ, Rom asogya gikpen giko obelense yele sindi nno. Pɔɔlo gi taase mɔ yee, "Imoso i de ɔkpa fee me' ηminde Rom obi taa owi obono me men ti

gyi mɔ-nbele de me' bii yee ɔ wɔra ilaa nyenyen mɔ?"

²⁶ Asogya gikpen obelense mɔ gi nu genen mɔ, ɔ naa kpe asogya akpen obelense mɔ ase ne ɔ kpa taase mɔ yee, "Mene ne fo kya laare me' wɔra onyen baare? Kere imɔ doodan-o, ɔ gye daa Romanyen."

²⁷ Nfono mɔ asogya akpen obelense mɔ gi kpa taase Pɔlo yee, "Fo gye Romanyen daa?" Pɔlo gi lee genɔ yee, "En."

²⁸ Asogya obelense mɔ gi buu sa Pɔlo yee, "Me, ne ka giko bele pei ne ne nye bingiri Rom isa." Pɔlo mɔ gi toge sa asogya obelense mɔ yee, "Me bere, men lee aterenbi so. I koroge me daa Rom awura gesinkpan so, imɔso n wolaa n gye nno isa."

²⁹ Pɔlo gi toge genen mɔ, ayaa abono so mɔ, asa abono nkana me kya laare me' taase taase mɔ ilaa mɔ me naa taa mɔ yee me men baa taale taase mɔ sei. Nfono mɔ asogya obelense mɔ kee gi loo gifuu fee ɔ yee me nminde Pɔlo obono ɔ gye Rom obi mɔ genen.

Me Kyu Pɔlo Kpe Abono Me Kya Gyi Asa Nbele Mɔ Ase

³⁰ Asogya obelense mɔ kya laare de ɔ' bii ilaa nyenyen kolon ibono Gyuda awura mɔ yee Pɔlo gi wɔra mɔ. Genen so mɔ, gede kee mɔ ɔ yee Gyuda awura asunbi alebo abelense mɔ de mɔmɔ-nbele agyibo abelense mɔ me gyan'. Me gyan' genen mɔ, obelense mɔ gi sange Pɔlo kyu kpe mɔmɔ-ansi do.

23

Pɔɔlo Gi Tɔnge Sa Nbele Agyibo Mɔ

¹ Pɔɔlo gi kere nbele agyibo mɔ faa yiridididi ne ɔ tɔge sa mɔmɔ yee, “Me-nanboana, lii me-nbii dɔ baa lii de nde faa, n kya wɔra ilaa ibono n nyi me-gisen dɔ yee i boran sa Wurubuaare mɔ.”

² ɔ tɔge genen mɔ, obono ɔ gye Gyuda awura asunbi alebo gemu mɔ gi tɔge sa abono me yele sindi mɔ mɔ yee, “Fe' ne mɔ-genɔ so!”

³ Nfono mɔ, Pɔɔlo gi tɔge sa asunbi alebo gemu mɔ yee, “Fo bere, i wɔra nne mɔ, Wurubuaare laa ne fo kee. Fo kya gyaabii asa daa. Fo de fee obu ɔpɔɔre obono me kyu ilaa fufuli kokuaa mɔ mɔ. Fo ba fo te gere yee fo de Wurubuaare nbara fo laa gyi me-nbele, yee ge genɔobono fo nyiile asa yee me' ne me-genɔ so faa, in kya kyena de nbara mɔ.”

⁴ Abono me yele sindi Pɔɔlo mɔ me taase mɔ yee, “I wone ne fo kya saale Wurubuaare asunbi alebo gemu mɔ genen?”

⁵ Pɔɔlo gi lee genɔ yee, “Me-nanboana, men bii yee mɔ ne n gye asunbi alebo gemu mɔ. Nkana n nyi ibono me nmarase yela Wurubuaare agyebi dɔ yee, ‘Feye-obelense obono ɔ kya kere feye-asa so mɔ, feɲ sa fe' tɔge ilaa nyenyen kyu lii mɔ so.’ ”

⁶ Pɔɔlo gi wu yee nbele agyibo mɔ me bo gikpen ginyɔ. Gikpen giko gi kya son Wurubuaare Farasii ɔkpa so, ne gikpen nyɔse mɔ, mɔ, gi kya son Wurubuaare Saadusii ɔkpa so. Imɔso Pɔɔlo gi kpen tɔge sa mɔmɔ yee, “Me-nanboana, fe' nu. N bo daa Farasii gikpen mɔ dɔ. Me-se de

me-nyi kee, genen. Aye Farasii awura gikpen mɔ ansi a gyan' yɛɛ gɛkaako Wurubuaare laa kyingi anyamese pɛwu. Genen ilaa ide ne ne tɔge so ne ne loo fɛye-nbele faa.”

⁷ Pɔɔlo gi kpe tɔge genen ilaa ide mɔ, akyɔɔle a tɔɔ Farasii awura mɔ de Saadusii awura mɔ so. Mɔmɔ-nbele agyibo mɔ men baa wɔra genɔ kolon Pɔɔlo so.

⁸ I kya nyiile yɛɛ Saadusii gikpen mɔ dɔ awura me kpe me de yɛɛ Wurubuaare man kyingi anyamese lii ibuni dɔ, ne in bo Wurubuaare dɔ isɔɔ kee, abɛɛ ibuni. Farasii gikpen mɔ awura bere, me kya sɔɔ gyi yɛɛ genen ilaa ide pɛwu i bo no.

⁹ Nbele agyibo mɔ me san me kya faa abara so me kya wɔra ɔlanba bele. Nfono mɔ, Farasii awura abono me kya nyiile Wurubuaare ɔson mɔ nbara mɔ ako me koso yele tɔge ken-ken yɛɛ, “A men wu ilaa nyenyen iko lii genen ɔnyen baare so. Ɔfaanan Wurubuaare dɔ ɔsɔɔ abɛɛ obuni ne n tonge sa mɔ faa.”

¹⁰ Nbele agyibo mɔ akyɔɔle mɔ a wɔra ɔlon gikyɔ so mɔ, asogya ɔbelense mɔ gi sele gifuu yɛɛ me laa biide Pɔɔlo kyade. Genen so mɔ, ɔ tɔge sa mɔ-asogya mɔ yɛɛ me' kpelege loo nbele agyibo mɔ dɔ de me' kpaa gbebi Pɔɔlo lii de me' kyu mɔ kyu loo mɔmɔ asogya mɔ gesun ɔwɔraten gɛkpen mɔ dɔ.

¹¹ Gede kese genye mɔ, Wura Yesu gi baa yele Pɔɔlo ase ne ɔ tɔge sa mɔ yɛɛ, “Pɔɔlo, keda fɔgisen. Fɛɛ genɔɔbono fo taale tɔge me-ilaa sa asa Gyɛrusalem ɔsowole so faa fo laa wɔra genen kee sa Rom awura.”

Gyuda Awura Mɔ Mɛ Da Gede Mɛ Laa Mɔɔ Pɔɔlo

¹² Imɔ gede ge ke mɔ, Gyuda awura ako mɛ kpaa ɲara gyan' geteeko kyu lii Pɔɔlo so. Mɛ da gede ne mɛ ka ntan sa abara yee nengyene mɛ man ti nye Pɔɔlo mɔɔ mɔ, mɛ man gyi, mɛ man nun.

¹³ Gyuda awura abono mɛ kpaa gyan genen mɔ, mɛ laa don asa ikue-inyɔ.

¹⁴ Mɛ kpe mɔmɔ-asunbi alɛbo abelense mɔ de abelense sense mɔ ase ne mɛ kpaa tɔge sa mɔmɔ yee, "A wɔra genɔ ne a ka ntan sa abara yee nengyene an ti nye mɔɔ Pɔɔlo mɔ aye-genɔ ge man daa sei sei.

¹⁵ Imɔso feye-re nbele agyibo mɔ fe' sa Rom awura asogya obelense mɔ genɔ de fe' penɛ mɔ yee fe kya laare fe' kii nu Pɔɔlo ilaa mɔ doɔdan. Imɔso ɔ' yeege me' kyu mɔ bara feye. Aye mɔ a baala ta ibono a laa mɔɔ mɔ okpa do."

¹⁶ Mɛ kya ɲminde genen ilaa ide pewu mɔ, Pɔɔlo mɔ-pikyii mɔ-bi nyense oko gi nu. Imɔso ɔ naa kpaa loo asogya mɔ gesun ɔwɔraten gekpen mɔ do ne ɔ kpaa kyu imɔ pewu kyu buu sa Pɔɔlo.

¹⁷ Nfono mɔ Pɔɔlo gi tere asogya akpen abelense mɔ do oko ne ɔ tɔge sa mɔ yee, "Kyu dega baare kyu kpe feye-obelense obono ɔ kya kere feye pewu so mɔ ase. ɔ bo ilaa iko ɔ laa tɔge mɔ."

¹⁸ Gesintin mɔ o kyu dega mɔ kpe, ne ɔ kpaa buu sa mɔmɔ-obelense mɔ yee, "ɔnyen obono o tii de obu mɛ kya tere mɔ yee Pɔɔlo mɔ, ne n tɔge sa me yee n' kyu dega baare kyu ba fo ase. Yee ɔ bo ilaa iko ɔ laa tɔge fo."

19 Ɔbelense mɔ gi keda dega mɔ gibaa dɔ kyu lii nkan ne ɔ taase mɔ yee, “Mene ilaa ne fo bo fo laa tɔge me mɔ?”

20 Dega mɔ gi tɔge mɔ yee, “Gyuda awura mɔ me tɔge kyule abara yee me laa kole fo de ɔke mɔ fo' kii kyu Pɔɔlo kpe nbele agyibo mɔ ansi dɔ. Me laa wɔra fɛe me kya laare de me' taase mɔ-genɔ dɔ ilaa dɔɔdan too.

21 Ɔbelense, geɲ sa fo' kyule sa ɔmɔ. I kya nyiile yee mɔmɔ dɔ asa me laa bun gyoo mɔ de me' mɔɔ mɔ. Me laa don asa ikue-inyɔ. Me ka ntan yela sa mɔmɔ-nyoro yee nengyene me men mɔɔ mɔ mɔ, me man gyi, ne me man nun. Me ti wolaa baala ta. Me san me te me gyoo genɔɔbono fo laa tɔge mɔ daa.”

22 Ɔbelense mɔ gi nu genen ilaa ide mɔ, ɔ da dega mɔ tii gisu yee, “Geɲ sa fo' tɔge ɔko yee fo buu ilaa ide sa me.” Ɔ tɔge genen mɔ, ɔ lee dega mɔ ɔkpa.

Me Kyu Pɔɔlo Kpe Wura Felise Ase

23 Nfono mɔ, ɔbelense mɔ gi tere mɔ-asogya akpen anyɔ abelense, ne ɔ tɔge sa mɔmɔ yee, “Belen, fe' kpaa baala asogya akpen asa'. Nwe nnyɔ me laa naa de ayaa, ikue-isa de saalaa me laa gyan abee so, ne nwe nnyɔ mɔ me laa keda akpe. Fe laa kpe Sesariya nde genye gede, asa adɛbere.

24 Fe' laare abee ako sa Pɔɔlo kee de fe' kyu mɔ kpe Wura Felise ase gimu nkpa de alanfiya.”

25 Nfono mɔ, asogya ɔbelense mɔ gi ηmarase ɔwole kyu sa mɔ-isɔɔ mɔ de me' kyu kpere wura mɔ. Ɔwole mɔ agyebi mɔ ne n gyee yee,

26 “Wura Felise, me, Kelɔɔdiyuse Lisiyase ne n kya ηmarase genen ɔwole baare mi-i sa fo faa. Buubuu bele gye fo-lee. N kya faala fo.

27 Gyuda awura me keda genen ɔnyen baare me kya laare me' mɔɔ. Genen owi ɔbono dɔ mɔ, ne baa bii yee Rom isa ne ɔ gye. Genen so mɔ, me-re me-asogya mɔ a loo nno, ne a kpaa sɔge mɔ lii mɔmɔ-abaa dɔ.

28 N kya laare de n' nye bii ilaa ibono me dare yee ɔ wɔra mɔ, imɔso ne kyu mɔ kpe mɔmɔ Gyuda awura nbele agyibo mɔ ase.

29 Ne kyu mɔ kpe genen mɔ, ne wu yee ɔη wɔra ilaa nyenyen ibono i kaabore me' mɔɔ mɔ abee me' tii mɔ de obu.

30 Ne baa bii yee me da gedɛ ibono me kya laare me' mɔɔ mɔ. Ayaa abono so mɔ, ne tɔge yee me-ade' ade me' kyu mɔ bara fo. Ne buu sa Gyuda awura mɔ yee abono me nyi yee mɔmɔ-re mɔ me bo nbele mɔ, me' kpaa buu ilaa ibono ɔ wɔra ɔmɔ mɔ sa fo. Ne sin gere, n kya faala fo.”

31 Asogya mɔ me nu mɔmɔ-ɔbelense mɔ ase. Imɔso genen genye gebono mɔ, me kyu Pɔɔlo kyu kpaa loo Antipatirise ɔsowole so.

32 Gede kese mɔ, asogya abono me naa de ayaa mɔ me taa Pɔɔlo yege nno, ne me kii kpe mɔmɔ-gesun ɔwɔraten gekpen mɔ dɔ. I san abono me gyan abee so mɔ ne nan sun Pɔɔlo kpaa loo Sesariya.

33 Me kpaa loo nno mɔ, me kyu ɔwole mɔ de Pɔɔlo kyu wɔra Wura Felise abaa dɔ.

34 Wura Felise gi kale ɔwole mɔ ta mɔ, ɔ taase Pɔɔlo nfono ɔ lii mɔ. Ne Pɔɔlo gi lee geno yee Silisiya.

³⁵ Wura mɔ gi nu genen mɔ, ɔ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Abono fo-rɛ ɔmɔ fɛ bo nbelɛ mɔ mɛ ti ba mɔ, nan nu fo-genɔ dɔ ilaa.” Nfono mɔ, wura mɔ yɛɛ mɛ' kyu Pɔɔlo kpaa tii de obu Wura Herodɛ gɛwi de asogya mɛ' dii mɔ.

24

Gyuda Awura Mɛ Tɔgɛ Pɔɔlo Ilaa Sa Wura Felisɛ

¹ Nkɛ nnun gemara mɔ, Gyuda awura asunbi alɛɛbo gemu ɔbono mɛ kya tɛrɛ mɔ yɛɛ Ananayasɛ mɔ, mɔ-rɛ mɔmɔ-abelɛnsɛ ako de mɔmɔ-genɔ ɔlɛɛbo ɔbono mɛ kya tɛrɛ yɛɛ Tetuluse mɔ mɛ kpe Sesariya de mɛ' kpaa tɔgɛ ilaa ibono Pɔɔlo gi wɔra mɔ sa Wura Felisɛ.

² Mɛ bo Wura Felisɛ asɛ mɔ, ɔ tɛrɛ mɔmɔ-genɔ ɔlɛɛbo, Tetuluse ba ansi dɔ, ne Tetuluse gi koso yeɛ ne o yii gɛsɛ ɔ kya tɔgɛ ilaa ibono mɛ tɔgɛ yɛɛ Pɔɔlo gi wɔra mɔ. ɔ tɔgɛ yɛɛ,

“Wura belɛ, nɛ bugi fo gɛpɛ, fo so mɔ, aye Gyuda awura a kpɛ a kya nyɛ gisen yuuli aye-gɛkyena dɔ. A wu yɛɛ fo kya sa aye so gɛwɔnsa dɛnsɛ. Imɔso ilaa dɛnsɛ ibono i kya lɔrɔ aye-isowolɛ ne fo kya bara.

³ Wura dɛnsɛ, gɛten kamaasɛ de ilaa kamaasɛ dɔ mɔ, a kya yen fo ne a kya faala fo kyu lii ilaa idɛ so.

⁴ “Genɔɔbono i laa wɔra ne manj waala fo-ilaa so mɔ, nan buu kpenkpesen. Imɔso n kya kole fo, nyɛ gisen de fo' nu aye asɛ nmaraa.

⁵ A wu yɛɛ genen ɔnyen baarɛ mɛn boran daa ne ɔn boran. Gyan' de gɛsinkpan gɛten kamaasɛ mɔ, ɔ kya yogesi Gyuda awura mɔ gikyɔ-gikyɔ,

ne ɔ gye ɔgyangbarabo ɔko sa gikpen gibono me fue ɔson ɔkpa, ne me san me kya son daa Yesu Nasaretenyen mɔ.

⁶ Nkana ɔ laare fɛɛ ɔ' kpa kyolesɛ aye Gyuda awura Wurubuaare ɔson obu mɔ, ne a keda mɔ [kyu kpe a' kpa gyi mɔ-nbɛɛ kyu naa de aye Gyuda awura nbara ɔkpa so.

⁷ Nfono mɔ, Rom awura asogya ɔbelensɛ ɔbono me kya tere yɛɛ Lisiyase mɔ gi kpa sɔgɛ mɔ ɔlon so lii aye-abaa dɔ ne me kyu mɔ ba fo ase gere faa.

⁸ Asogya ɔbelensɛ mɔ gi tɔgɛ yɛɛ aye abono a kyu ɔnyen baare wɔra nbɛɛ dɔ mɔ a' ba fo ase]. Fo gbaa-gbaa fo taase mɔ mɔ, fo laa wu yɛɛ ilaa kamaase ibono a kya tɔgɛ yɛɛ ɔ wɔra mɔ i gye gesintin.”

⁹ Gyuda awura abono me bo nno mɔ pɛwu kee me kɔɔɛ kyule yɛɛ ibono Tetuluse gi buu mɔ, i gye gesintin.

Pɔɔlo Gi Buu Mɔ-Genɔ Wura Felise Ansi Dɔ

¹⁰ Tetuluse gi buu mɔmɔ Gyuda awura mɔ genɔ ta mɔ, Wura Felise gi lɛɛ gibaa nyiile Pɔɔlo yɛɛ mɔ, mɔ, o' buu mɔ-lɛɛ. Pɔɔlo, mɔ, gi lɛɛ mɔ-genɔ yɛɛ,

“I bo me ɔkon yɛɛ fo-ansi dɔ ne nan lɛɛ me-genɔ. I kya nyiile yɛɛ fo kya gyi aye Gyuda awura nbɛɛ mɔ, i men gye ndɛ.

¹¹ Ne kpe Gyerusalem n' kpa son Wurubuaare mɔ, ndɛ i laa wɔra daa fɛɛ nke gudu nnyɔ. Fo laa taale taase ako de fo' nu imɔ dɔ gesintin.

¹² Genen nke nbono n dare pɛwu faa dɔ mɔ, gɛkaako ɔko men nu me so yɛɛ me-re ɔko a kya sɔɔ akyɔɔɛ abɛɛ n kya yogesi sakpii

Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ abɛɛ mɔmɔ-akyangbon dɔ abɛɛ ɔsowole so gyan.

¹³ Genen ilaa ibono mɛ dɛ ma-a gyan' me so faa, mɛ nyi yɛɛ i gye gɛsintin mɔ, mɛ' nyiile. Mɛ maŋ taale tɔgɛ de i' lɛɛ nyiile yɛɛ i gye gɛsintin.

¹⁴ Ibono nɛ wu ne nan kyule sa fo yɛɛ i gye gɛsintin mɔ ne n gye yɛɛ n kya son Wurubuaare ɔbono aye-naanaana mɛ son mɔ kyu naa daa de ɔkpa ɔbono genen asa adɛ mɛ dare yɛɛ me nɛ fue ɔson ɔkpa mɔ. Ilaa kamaase ibono i bo aye-naana Mosisi nbara iwole dɔ de ibono i bo Wurubuaare ikalan atɔgɛbo iwole dɔ mɔ, me kee nɛ sɔɔ imɔ gyi.

¹⁵ Genɔɔbono aye Gyuda awura ansi a gyan' mɔ, me kee me-ansi a gyan' genen yɛɛ Wurubuaare laa kyingi anyamesɛ pɛwu, abono mɔmɔ-asen dɔ i boran sa mɔ mɔ de abono mɛ kya wɔra ilaa nyenyɛn mɔ pɛwu, de o' gyi mɔmɔ-nbɛɛ.

¹⁶ Lii genen so mɔ, me berɛ, nɛ kyu too me-nyoro so yɛɛ nan wɔra daa ilaa ibono n nyi me-gisen dɔ yɛɛ i boran mɔ wole. Maŋ wɔra Wurubuaare abɛɛ nyamesɛ ilaa nyenyɛn.

¹⁷ “Nɛ kpe Gyɛrusalem mɔ, i kɛɛla. I gyi nsi pɛi ne nɛ kii kpe nno nperɛ dɔ faa. Nɛ kpe n' kpaa son Wurubuaare mɔ, nɛ kyu aterɛnbi kperɛ me-nanboana Gyuda awura de mɛ' kyu yɛ sa ayenbo ne nɛ lɛɛ asunbi sa Wurubuaare.

¹⁸ Asunbi ne n' yeɛ n kya lɛɛ ne aye Gyuda awura ako mɛ baa tu me Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ. Pɛi ne nan loo obu mɔ dɔ mɔ, nɛ wolaa lɛɛ me-nyoro lii ilaa kyosɛ dɔ itiibilaa ɔkpa so. Genen owi ɔbono mɔ sakpii ɔko mɛŋ taa bo me ase nno, ne mɛŋ kii wɔra ɔlanba tii asa aso.

19 Genen abere abono mɔ, Gyuda awura ako me baa tu me nno. Me lii Esiya gesinkpan so. Nkana nengyene fee ne taa wɔra ilaa iko nno mɔ genen Gyuda awura abono ne i kaabore fee me' baa yele fo-ansi do gere de me' toge ilaa ibono me wu me ne wɔra mɔ.

20 Asa abono me yele gere faa, me' toge ilaa nyenyen ibono me wu lii me so owi obono me kperɛ me aye Gyuda awura nbele agyibo mɔ ase mɔ.

21 Ilaa kolon ibono n kya nyingi ne me laa taale toge yee ne wu mɔ ne n gye yee n yele nbele ogyiten mɔ, ne kpen ken-ken toge sa mɔmɔ yee, 'Ilaa ibono ne toge ne ne loo feye-nbele mɔ ne n gye yee gɛkaako Wurubuaare laa kyingi anyamese pewu.' "

22 Wura Felise ti wolaa o nyi Yesu ɔson ɔkpa mɔ so ilaa dandan. Imɔso ɔ toge sa mɔmɔ yee, "Asogya obelense Lisiyase mɔ gi ba mɔ, nan kere feye-ilaa ide do." ɔ toge sa ɔmɔ genen mɔ ne ɔ kosore nbele mɔ yela.

23 Nfono mɔ, ɔ toge sa asogya obelense obono ɔ kya kere Pɔlo so mɔ yee ɔ laa san dii mɔ mɔ, ɔ' yee mɔ ɔ' nye mɔ-nyoro ɲmaraa. Yee nengyene fee ilaa iko i tiri mɔ ne mɔ-nanboana me laa sa mɔ mɔ, ɔ' sa mɔmɔ ɔkpa de me' kyu bara mɔ.

Wura Felise Gi Sun Me' Kpaa Kyu Mɔ Ba Mɔ-re Mɔ-Ka Ase

24 Nke kalɛse gemara mɔ, Felise gi lii geteeko ba, mɔ-re mɔ-ka Dirusila. Mɔ-ka mɔ gye daa Gyudakyii. Me ba genen mɔ, wura mɔ gi sun kpaa tere Pɔlo, ne o nu ilaa ibono Pɔlo gi toge kyu lii Kirisito Yesu ɔson mɔ so mɔ.

25 Pɔɔlo kya tɔngɛ ɔ kya kpe mɔ, ɔ baa tɔngɛ kyu lii gɛsintin gigyi, nyamesɛ nyoro gikedabi, de gɛkaabono Wurubuaare laa baa gyi anyamesɛ nbɛɛ mɔ so. Nfono mɔ, i wɔra Wura Fɛlise gifuu gikyɔ ne ɔ tɔngɛ sa Pɔɔlo yɛɛ, “Koso naa genen. Owi ɔbono nɛ kii nye me-nyoro mɔ, nan yɛgɛ de mɛ' tɛrɛ fo de a' kii kyena.”

26 Genen owi ɔbono kee mɔ, Wura Fɛlise kya laare fɛɛ Pɔɔlo ɔ' sa mɔ ilaa iko de ɔ' taa mɔ yɛgɛ. Lii genen so mɔ, ɔ san ɔ kya sun kpaa tɛrɛ Pɔɔlo belɛn-belɛn ne mɔ-rɛ mɔ mɛ kya kyena gyi nsingyi.

Fɛsituse Gi Baa Yii Wura Fɛlise Giyaa Dɔ, ɔ Laa Gyi Pɔɔlo Nbɛɛ

27 Nsi nnyɔ gɛmara mɔ, Pɔsiise Fɛsituse ne mɛ san kyu baa yii Wura Fɛlise giyaa dɔ. Wura Fɛlise kya laare ɔ' wɔra ilaa iko de i' wɔra Gyuda awura ɔkon so mɔ, ɔ yɛgɛ Pɔɔlo gi sii obu mɔ dɔ nfono mɛ tii mɔ mɔ.

25

1 Wura Fɛsituse gi kpe Sɛsariya ɔ' kpaa gyi gɛwura mɔ, imɔ nke nsɔ mɔ, ɔ lii nno kyon kpe Gyɛrusalem.

2 Nno ne Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ de mɔmɔ-abelɛnsɛ gbaa'gbaa mɔ mɛ buu mɔmɔ-rɛ Pɔɔlo nbɛɛ mɔ sa mɔ ne mɛ kolɛ mɔ yɛɛ

3 ɔ' wɔra aniya de ɔ' wɔra ilaa iko sa mɔmɔ. ɔ' tɛrɛ Pɔɔlo ba Gyɛrusalem nno. Mɛ nminde yela yɛɛ mɛ laa bun ɔkpa dɔ gyoo mɔ de mɛ' mɔɔ mɔ ɔkpa mɔ dɔ nno.

⁴ Mɛ kole Fesituse genen mɔ, ɔ tɔge sa mɔmɔ yee, “Pɔɔlo tii de obu Sesariya ɔsowole so. I man keela ne me gbaa-gbaa nan kpe nno.

⁵ Imɔso i fo mɔ, fe' yee me-re abelense abono fe nyi mɔmɔ so mɔ a' kpe. Nengyene ɔ wɔra ilaa iko mɔ, fe' kpaa buu imɔ nno.”

⁶⁻⁷ Fesituse gi kyena Gyuda awura abelense mɔ ase Gyerusalem nno fee nke gukue abee nke gudu pei ne ɔ loɔ kii kyon Sesariya. Gyuda awura ako kee me lii Gyerusalem kpe Sesariya. Wura Fesituse gi loo nno mɔ, gede keese mɔ, ɔ kpaa kyena wura gegyapaa gebono so me kya kyena gyi asa nbele mɔ, ne o sun yee me' kpaa kyu Pɔɔlo ba mɔ-ansi dɔ.

Me kpaa bara Pɔɔlo mɔ, Gyuda awura abono me lii Gyerusalem ba mɔ, me yeke sindi Pɔɔlo ne me kee abon bele-bele gikyo gyan' mɔ so, yee men nye ilaa ibono me laa taale tɔge de i' lee nyiile yee ibono me tɔge mɔ i gye gesintin.

Pɔɔlo Gi Buu Mɔ-Genɔ Fesituse Ansi Dɔ

⁸ Pɔɔlo gi lee mɔ-genɔ yee, “Men tɔɔ Gyuda awura abee Wurubuaare ɔson obu mɔ nbara, ne men kii tɔɔ Rom awura wura bele mɔ lee nbara.”

⁹ Fesituse kya laare ɔ' wɔra ilaa iko de i' wɔra Gyuda awura mɔ ɔkon so mɔ, ɔ taase Pɔɔlo yee, “Fo laa kyule de a' kii kpe Gyerusalem, de fo' kpaa lee fo-genɔ me-ansi dɔ kyu lii ilaa ibono Gyuda awura ade me de ma-a gyan fo so faa?”

¹⁰ Pɔɔlo gi lee genɔ yee, “Rom awura wura bele mɔ ne n kaabore o' gyi me-nbele. Mɔ-giyaa dɔ mɔ ne fo te fo kya gyi me-nbele faa. Men wɔra

Gyuda awura mɔ ilaa nyenyɛn iko. Fo gbaa-gbaa kee fo nyi genen.

¹¹ Nengyene fɛɛ nɛ taa wɔra ilaa nyenyɛn iko ne i kaabore n' wu imɔ so lɛwu mɔ, maŋ kine. Ne kuaa, meŋ wɔra ilaa ibono mɛ dɛ ma-a gyan me so faa dɔ iko mɔ, ɔko meŋ bo ɔkpa de o' kyu me kyu wɔra aye Gyuda awura mɔ abaa dɔ. Kiiri me-nbele kpe daa Rom wura bele mɔ ase.”

¹² Pɔɔlo gi tɔge genen mɔ, Fesituse gi wu mɔ-abelense abono mɛ sin mɛ sin mɔ mɔ, ne mɛ kyu amu sindi abara. Nfono mɔ, ɔ san taase Pɔɔlo yɛɛ, “Fo yɛɛ Rom wura bele mɔ ne fo kya laare o' gyi fo-nbele? To. Fo laa kpe mɔ ase.”

Wura Agiripa Mɔ-rɛ Mɔ-Pikyii Benisi Mɛ Baa Faala Fesituse

¹³ Imɔ ide gemara mɔ, Wura Agiripa mɔ-rɛ mɔ-pikyii Benisi mɛ kpe Sesariya de mɛ' kpa faala Fesituse.

¹⁴ Mɛ kyena nno nkɛ nko mɔ, Fesituse gi kyu Pɔɔlo ilaa mɔ kyu too mɔmɔ-ansi dɔ yɛɛ, “ɔnyen ɔko bo gere. Felise gekyena dɔ ne mɛ keda mɔ tii de obu.

¹⁵ Nɛ kpe Gyɛrusalem mɔ, Gyuda awura abelense de mɔmɔ-asunbi alɛbo abelense mɔ mɛ buu ilaa ibono i ba mɔ sa me, ne mɛ kole me yɛɛ n' bun mɔ gipueɛ sa mɔmɔ.

¹⁶ Mɛ kole me genen mɔ, nɛ tɔge sa mɔmɔ yɛɛ, ‘Aye Rom awura bere pɛi de a' lɛɛ isa ɔbono a tii mɔ de obu mɔ sa abono mɔ-rɛ mɔmɔ mɛ bo nbele mɔ, genen mɔ, a' gyi mɔ-nbele.’

¹⁷ “Imɔso Gyuda awura abelense mɔ mɛ ba gere mɔ, meŋ taa waala owi baa pii. Gɛdɛ kɛsɛ mɔ, nɛ kpa kyena aye awura gegyapaa gebono a

kya kyena gɛmɔ so gyi nbele mɔ ne ne sun kpaa tere ɔnyen mɔ.

¹⁸ Abono me kya tɔge yee mɔmɔ-re mɔ me bo nbele mɔ me koso yele de me' tɔge ilaa ibono ɔ wɔra ɔmɔ mɔ, ilaa ibono me-gewɔnsa ge gyan' yee me laa tɔge mɔ, i men gyɛ imɔ ne me tɔge.

¹⁹ Ilaa ibono me de lii mɔ so mɔ kpɛi. Akycɔle ilaa ne me de kyu naa de mɔmɔ-ɔson nbara so de ɔnyen ɔko ilaa so me kya tere ɔnyen ɔbono yee Yesu. Ɔ ti wolaa wu', ne ɔbono o tii de obu mɔ de yee o kyingi lii ibuni dɔ ɔ te de ansi.

²⁰ "Genen ilaa ide i wɔra me-nwɔnsa dɔ faa sentan. Men bii ilaa ibono nan wɔra de n' kere imɔ dɔ mɔ. Imɔso ne taase mɔ yee ɔ kya laare de o' kii kpe Gyɛrusalem de ɔ' kpaa lee mɔ-genɔ nno kyu lii ilaa ibono asa mɔ me tɔge mɔ so?"

²¹ Ne taase mɔ genen mɔ, ɔ kole me yee n' yege o' tii de obu gere kpaa fo owi ɔbono Rom wura bele mɔ laa gyi mɔ-nbele mɔ. Genen so mɔ, me yee a' keda mɔ yela gere kpaa fo owi ɔbono nan yege de me' kyu mɔ kperɛ wura bele mɔ mɔ."

²² Fesituse gi tɔge genen ta mɔ, Agiripa gi tɔge sa mɔ yee, "Me gbaa-gbaa n kya laare de n' nu lii mɔ-genɔ dɔ." Fesituse gi buu sa mɔ yee, "Ɔke fo laa nu lii mɔ ase."

Fesituse Gi Yege Me Kyu Pɔɔlo Ba De Agiripa O' Nu Mɔ-Ilaa

²³ Gede kɛse mɔ, Agiripa mɔ-re mɔ-pikyii Benisi me gyere lɔrɔ nyoro mɔmɔ-gewuragyi ɔkpa so, ne mɔmɔ-re abelɛnse abono me kya kere asogya akpen mɔ so mɔ de ɔsowole mɔ so anyamese gbaa'gbaa mɔ me kyon kpe nfono me

kya kpaɔ gyan' gyi nbele mɔ, ne Fesituse gi yege me kpaɔ kyu Pɔɔlo kpe mɔmɔ ase nno.

²⁴ Nfono ne Fesituse gi taase yee, “Wura Agiripa de feye abono pewu fe bo aye ase gereɔnaa mɔ, fe wu genen onyen baare? Gyuda awura abono me bo Gyerusalem mɔ de Gyuda awura abono me bo gere kee mɔ me nyida mɔ sa me. Me kya kpen me kya toge me kya sa me yee n' yege o' wɔra omooɔe.

²⁵ Mi-i me mɔ, men wu ilaa ibono o wɔra ne i kaabore o' wɔra omooɔe mɔ. Mɔ gbaa-gbaa gi kole me yee a' kyu mɔ kpe wura bele mɔ ansi do de o' gyi mɔ-nbele. Imoɔo me yee nan yege de me' kyu mɔ kpe wura bele mɔ ase.

²⁶ Men nyi ilaa kolon kiti-i ibono nan nmarase kyu bunge me-wura bele mɔ. Genen so ne ne yege me kyu mɔ kyu ba feye-ansi do faa, titirigu mɔ, fo Wura Agiripa. Nengyene a taase nu mɔ-genɔ do ilaa dandan mɔ, nan nye ilaa iko nmarase kyu bunge aye-wura bele mɔ.

²⁷ Nan kyu isa obono me keda tii de obu mɔ bunge giyan ne men nmarase ilaa ibono kaase mɔ gi wɔra mɔ, me ase mɔ, i gye ilaa ibono in bo gese.”

26

Pɔɔlo Gi Buu Mɔ-Genɔ Sa Agiripa

¹ Fesituse gi toge genen ta mɔ, Agiripa gi toge sa Pɔɔlo yee, “Fo bo okpa de fo' buu fo-genɔ.”

Nfono ne Pɔɔlo gi diire mɔ-gibaa ne o lee mɔ-genɔ yee,

² “Wura Agiripa, ne wɔra gimu dense gikyo yee nan nye geno lee ilaa ibono Gyuda awura mo me de ma-a gyan me so mo pewu fo-ansi do nde.

³ I kya nyiile yee aye Gyuda awura itiibilaa mo de aye-ɔson ilaa ibono so a kya kyena soo akyyole mo, fo bere fo nyi imo pewu kpaa lii. Imoso n de fo giserɛ, nye gisen de fo' nu me ase.

⁴ “Kpe kyu lii me-gidega do, aye Gyuda awura mo okamaase nyi me-gidebi. Me nyi lii ko-o giyiigese genobono ne kyu kyena saare me gbaa-gbaa me-gewi awura mo.

⁵ Me nyi me mo, in gye nde. Nengyene me laa kyule toge gesintin mo, nkana me laa lee me-geno yee n de aye-ɔson mo do imo-okpa so ibono n kya gyi aye Farasii gikpen mo nbara ilaa so gesintin.

⁶ Me-ansi a gyan' ilaa dense ibono Wurubuaare gi ka yela sa aye-naanaana mo so. Imoso ne ne loo nbele nde' faa.

⁷ Aye asa akpen gudu anyo mo pewu ansi a gyan' daa genen ilaa ibono Wurubuaare gi ka yela sa aye mo so. Imoso ne a kya son Wurubuaare genye de gɛpe mo. O, me-wura, kyu lii genen ilaa ibono so ne aye Gyuda awura mo yee me-re omo a bo nbele faa.

⁸ I wone ne aye Gyuda awura an kya laare a' soo imo gyi yee Wurubuaare laa taale kyingi anyamese daa?

⁹ “Me gbaa-gbaa obono n yele faa, nkana ne sa gewonsa yee i kaabore n' nyida Yesu Nasaretenyen mo-lee ɔson mo genobono okara nan taale mo.

¹⁰ Genen ne ne naa kyena wɔra Gyerusalem ɔsowole so ne. Genen owi obono mo aye Gyuda

awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ mɛ kya sa me ɔkpa de n' kpaa keda asa abono mɛ kya naa de Yesu so son Wurubuaarɛ mɔ kyu tii de obu. In gye ɔmɔ-gikeda tii mɔ wole gbaa. Nengyene nbelɛ agyibo mɛ tɔgɛ yɛɛ genen asa abono mɛ' wɔra amɔɔsɛ mɔ, me kee n kya kyule yɛɛ mɛ' mɔɔ mɔmɔ.

¹¹ Nɛ ti naa kyena biidɛ mɔmɔ-giso aye-akyangbon dɔ, ne nɛ nyise mɔmɔ de mɛ' kine Yesu-lɛɛ ɔkpa mɔ. Nɛ tansi wɔra mɔmɔ genɔ kaabore nɛ dabɔlɛ buu mɔmɔ-ayaa kpaa ka mɔmɔ-ansi koo-koo asafo isowolɛ so.

¹² “Nkana genen ilaa idɛ kee ne nɛ koso n kya kpe Damasikose n' kpaa wɔra. Pɛi ne nan koso mɔ, aye Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ mɛ sa me mɔmɔ-gibaa dɔ ɔwole.

¹³ Me-wura, n kya kpe mɔ, nɛ kpaa fo gɛtɛɛko mɔ, i laa wɔra fɛɛ owi kenken gerɛ-gerɛ mɔ, n baa kerɛ mɔ, fatela belɛ ɔko ne n lii Wurubuaarɛ dɔ baa kyaabɔɔ me-rɛ abono a naa mɔ. Fatela mɔ kya wu don owi gbaa.

¹⁴ Aye pɛwu a lii tɔrɔ, ne nɛ nu gigyɛbi' giko gi terɛ me ne gi taasɛ me de aye Hiiburu gɛdɛ dɔ yɛɛ, ‘Sɔɔlo, Sɔɔlo, mɛnɛ n wɔra ne fo kya ka me-ansi genen? Fo kine yɛɛ fo maŋ nu fo-wura gɛdɛ mɔ, fo kya mɔɔ fo-nyoro daa.’

¹⁵ “Ɔ tɔgɛ me genen mɔ, nɛ taasɛ yɛɛ, ‘Me-wura ɔmɔ ne?’ Ne ɔ lɛɛ genɔ yɛɛ, ‘Me Yesu ɔbono fo kya ka ansi mɔ ne.

¹⁶ Koso yelɛ fo-ayaa so. Nɛ lɛɛ me-nyoro nyiile fo de n' lɛɛ fo yela de fo' wɔra me-gɛsun ɔwɔrabo. Fo laa tɔgɛ me-ilaa ibono fo wu ndɛ faa de ibonoana nan baa lɛɛ nyiile fo mɔ sa asa.

17 Nan mɔlegɛ fo lii fo gbaa-gbaa fo-adɛ Gyuda awura abaa dɔ de asa sɛnsɛ kee abaa dɔ. Nan keda fo sun

18 abono mɛ mɛɲ gye Gyuda awura mɔ asɛ de fo' kpaa bugi mɔmɔ-ansi de mɛ' lii gibiri dɔ ba fatela mɔ asɛ de mɛ' nyɛ lii ilaa nyɛnyɛn pɛwu gɛmu mɔ abaa dɔ kii ba Wurubuaarɛ asɛ de Wurubuaarɛ o' kyu mɔmɔ-ilaa nyɛnyɛn kyɛɛ mɔmɔ de mɛ' nyɛ ilaa ibono Wurubuaarɛ laa sa abono pɛwu ɔ lɔrɔ yela sa mɔ-nyoro kyu naa de mɔmɔ-gikagyan gibono mɛ ka gyan me so mɔ.'

Wurubuaarɛ Gi Nyiile Pɔɔlo Ilaa Mɔ, ɔ Mɛɲ Wɔra Gisomaanu

19 "O Wura Agiripa, Yesu gi lii Wurubuaarɛ dɔ baa tɔgɛ sa me genen mɔ, mɛɲ wɔra gisomaanu.

20 Imɔso n naa mi-i tɔgɛ mi-i sa asa yɛɛ mɛ' nu mɔmɔ-nyoro gɛsɛ de mɛ' lii ilaa nyɛnyɛn giwɔra dɔ kii ba Wurubuaarɛ asɛ. Nɛ tɔgɛ ɔmɔ yɛɛ mɛ' wɔra ilaa ibono i laa nyiile yɛɛ mɛ nu ɔmɔ-nyoro gɛsɛ gɛsintin. Nɛ yii gɛsun gɛdɛ gɛsɛ lii daa Damasikose ɔsowolɛ so, ne nɛ kpe kpaa loo Gyɛrusalem kyon kpaa naa gyan' de Gyudiya gɛsinkpan so. N kya kpe asa abono mɛɲ gye Gyuda awura mɔ asɛ kee.

21 Imɔ idɛ so ne owi ɔbono n bo Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ dɔ mɔ Gyuda awura ako mɛ kpaa keda me ne mɛ laarɛ mɛ' mɔɔ me mɔ.

22 "Wurubuaarɛ, mɔ, gi kpaa me genen-n baa fo ndɛ gɛkɛ gɛdɛ. Imɔ ne n yɛgɛ ne n' san n yeɛ me-ayaa so n kya lɛɛ Yesu ilaa mɔ mi-i nyiile ɔkamaasɛ, abelɛnsɛ de nbii pɛwu faa. Ilaa ibono n kya tɔgɛ mɔ i gye daa ibono Wurubuaarɛ ikalan atɔgɛbo mɔ de aye-naana Mosisi mɛ wolaa

tɔgɛ yela yɛɛ i laa baa ba mɔ. Mɛn kya tɔgɛ ilaa iko kpɛi.

²³ Imɔ ne n gye yɛɛ ɔbono Wurubuaare laa sun de ɔ' baa mɔlɛgɛ asa mɔ laa wu ɔlaawuse, ne mɔ ne nan wɔra nyamesɛ gyangbarase ɔbono ɔ laa daa gikyingi lii ibuni dɔ. ɔ laa lɛɛ Wurubuaare ilaa nyiile Gyuda awura de asa abono mɛ mɛn gye Gyuda awura mɔ pɛwu de i' wɔra fɛɛ fatela sa mɔmɔ.”

Pɔɔlo Ilaa I Mɛn Gye Agiripa Ilaa Pobɔɔ

²⁴ Pɔɔlo kya lɛɛ ilaa gɛsɛ genen mɔ, Fɛsituse gi ten mɔ ne ɔ faa mɔ so yɛɛ, “Pɔɔlo, fo kya budi daa do-o? Fo-ilaa gikase gikyɔ ne n yɛgɛ ne fo kya lɔ giyee faa.”

²⁵ Pɔɔlo gi lɛɛ genɔ yɛɛ, “Me-wura, mɛn kya lɔ giyee. Gɛsintin de ɔlaako ginyi ilaa ne n' kya tɔgɛ faa.

²⁶ Wura Agiripa berɛ, genen ilaa idɛ i mɛn gye mɔ ilaa pobɔɔ. Genen so ne nɛ taalɛ bugi mɛgisen n kya tɔngɛ de mɔ faa. Ilaa ibono i ba ne n' kya tɔgɛ imɔ so ilaa faa, i mɛn gye nara dɔ.

²⁷ Wura Agiripa, fo kya sɔɔ ilaa ibonoana Wurubuaare ikalan atɔgɛbo mɔ mɛ tɔgɛ mɔ gyi? N nyi fo so yɛɛ fo sɔɔ imɔ gyi.”

²⁸ Nfono mɔ Wura Agiripa gi taase Pɔɔlo yɛɛ, “Fo nyi yɛɛ fo laa taalɛ kyɛgɛ me de n' wɔra Kirisito ɔsonbo kusaa genen?”

²⁹ Pɔɔlo gi lɛɛ genɔ yɛɛ, “Kusaa daa-o, i laa kɛɛla daa-o, me berɛ, n kya dalaa n kya kole Wurubuaare mi-i sa fo-rɛ abono mɛ kya nu me ase gere ndɛ faa pɛwu yɛɛ Wurubuaare ɔ' yɛgɛ fɛ' wɔra fɛɛ me. Genen mɔ me-abaa dɔ lɛɛ

agbangbaran ade wolɛ ne Wurubuaare ɔ' man sa ɔ' yegɛ de a' loo fɛye ɔko-rɛ ɔko abaa dɔ."

Rom Awura Abelense Mɛ Kere Mɔ, Pɔɔlo Gi Gyi Aso

³⁰ Pɔɔlo gi tɔngɛ ta mɔ, Wura Fɛsituse, Wura Agiripa, mɔ-ka Benisi, de asense abono pɛwu mɔmɔ-rɛ mɔ mɛ tɛ mɛ kya nu mɔ ase mɔ mɛ koso lii ɔkyii belense.

³¹ Mɛ lii genen mɔ, mɛ tɔgɛ kyule abara yɛɛ, "Genen ɔnyen baare mɛɲ taa wɔra ilaa ibono i kaabore fɛɛ ɔ' wɔra ɔmɔɔsɛ abɛɛ mɛ' keda mɔ tii de obu."

³² Nfono mɔ, Agiripa gi tɔgɛ sa Fɛsituse yɛɛ, "Nengyene fɛɛ genen ɔnyen baare ɔ mɛɲ kole yɛɛ wura belɛ mɔ ne o' gyi mɔ-nbelɛ mɔ, nkana a laa taa mɔ yegɛ de ɔ' naa ɔ kya kpe."

27

Pɔɔlo Gi Kyu Gikolii De O' Kpe Rom

¹ Imɔ gemara mɔ, Wura Fɛsituse mɔ-rɛ mɔ-abelense mɔ mɛ tɔgɛ kyule abara yɛɛ Pɔɔlo mɔ-rɛ mɔ-nanboana mɛ' loo gikolii kyu kpe Itali gɛsinkpan so. Mɛ kyu Pɔɔlo de asa abono mɛ keda ɔmɔ kyu tii de ibu mɔ dɔ ako kyu wɔra ɔbelense ɔko abaa dɔ. Mɛ kya tere mɔ yɛɛ Gyuliyuse. Mɔ ne n kya kere Rom awura asogya gikpen gibono mɛ kya tere yɛɛ ɔgusitan gikpen mɔ so.

² Me-rɛ Pɔɔloana a nyɛ gikolii giko gibono gi lii Adiramatiyum ɔsowolɛ so. Gikolii mɔ gi laa naanaa de Esiya isowolɛ so nfono akolii belɛ-belɛ a kya kpaɛ yelɛ mɔ. Imɔso a dii loo gikolii mɔ dɔ, ne a kyon. ɔnyen ɔko bo aye dɔ, mɛ kya tere mɔ

yɛɛ Arisetaakuse. Ɔ lii Tesalonika ɔsowolɛ ɔbono ɔ bo Masadoniya gɛsinkpan so mɔ.

³ Gɛdɛ kɛsɛ mɔ, a kpaa loo Sidon ɔsowolɛ so. Ɔbelɛnsɛ Gyuliyusɛ gi kɛrɛ Pɔɔlo so dɔɔdan. I lii fɛɛ ɔ sa mɔ ɔkpa yɛɛ ɔ laa taalɛ kpaa faala mɔ-kyɛmɛnɛana de mɛ' nyɛ sa mɔ ilaa tirisɛ de o' kyu kpe ɔkpa mɔ.

⁴ A lii Sidon kyon a kya kpe mɔ, afuu a kya da lii de aye-ansi dɔ. Imɔso a naa de gikyaafiya gibono mɛ kya tɛrɛ gimɔ yɛɛ Saapuroɛ mɔ gikun dɔ kyon

⁵ kpaa naa de nkyu mɔ nsansana. Ne a kpaa sindi Silisiya de Panfiliya nsinkpan so, ne a kyon kpaa loo Mira ɔsowolɛ ɔbono ɔ bo Lisiya gɛsinkpan so mɔ.

⁶ A fo nno mɔ, a lii gikolii gibono dɔ. Ɔbelɛnsɛ Gyuliyusɛ gi kpaa wu gikolii giko. Gikolii mɔ gi lii Alesandiriya gi kya kpe Itali gɛsinkpan so. Imɔso o kyu aye kyu wɔra genen gikolii gɛbono dɔ.

⁷ Gikolii mɔ gi naa faa dɛɛ-dɛɛ genen-n nkɛ kalɛsɛ nko. Afuu a yɛgɛ i wɔra ɔlon sa aye pɛi ne a kpaa loo Kinidusɛ ɔsowolɛ so. Afuu mɔ aɲ kya sa aye ɔkpa de a' nyɛ kpe ansi ntintin. A san kpasa daa de Keriiti gikyaafiya gikun dɔ, ne a kpaa kyon sindi Salimoni nfono apoo mɔ gi bɔɔ mɔ.

⁸ A naa de nfono nkyu gi bɔɔ mɔ, i kii wɔra ɔlon sa aye pɛi ne a kpaa fo gɛtɛɛko mɛ kya tɛrɛ nno yɛɛ Okunten Dɛnsɛ. Nno i sindi Lasiya ɔsowolɛ.

⁹ Pɛi de a' loo Okunten Dɛnsɛ genen mɔ, a wu yɛɛ a kɛɛla ɔkpa dɔ. Genen abɛrɛ abono mɔ, Gyuda awura genɔ ɲminde gɛkɛ gɛ ti baa kyon. Lii genen gɛkɛ gɛbono kyu kyon mɔ, afuu abɛrɛ

ne. Imɔso fo kyu gikolii naa ɔbon so mɔ, in boran. Nfono mɔ, Pɔɔlo gi ka abono me bo gikolii mɔ dɔ mɔ yeɛ,

¹⁰ “Abelense, fɛɛ genɔɔbono n kya wu aye-ɔkpa ɔbono a kya kpe faa, a tɔge yeɛ a' kpe ansi dɔ mɔ, a laa gyi gyerebi bele. In gye gikolii mɔ de ato mɔ wole. Fonbii aye gbaa-gbaa kee a laa sii.”

¹¹ Gikolii wura mɔ de ɔbono ɔ kya kere gikolii mɔ so mɔ me men kyule ibono Pɔɔlo gi tɔge mɔ, ne ɔbelense Gyuliyuse gi nu mɔmɔ-leɛ ilaa tɔgeɛ mɔ taa Pɔɔlo-leɛ genɔ mɔ yeɛɛ.

¹² Abono me tɔge yeɛ a' kpe mɔ me nyaakyo don aye abono nkana a laare fɛɛ a' sii kyena pei mɔ. I kya nyiile yeɛ nfono a laa sii kyena pei mɔ in bo gikyena awo aberɛ. Mɔmɔ-nwɔnsa ne yeɛ fonbii mɔ, a laa taale loo Fiinisi ɔsowole so de a' sii kyena nno awo aberɛ mɔ pei de a' kii yii ɔkpa. Fiinisi bo Keriiti gesinkpan so. Keriiti nno mɔ afuu a kya da lii daa gibaafon kolon wole so. Imɔ ne n gye owi ɔtɔrɔten so. Imɔso a koso Okunten Dense mɔ, ne a yii aye-ɔkpa.

Afuu Belɛ A Tigi Wɔra Aye

¹³ A kya tɔge yeɛ a laa nyise ɔkpa mɔ, nfono mɔ, afuu abono a laa nen gikolii mɔ kanpe mɔ a kya da kyu kpe de nfono so a kya laare de a' kpe mɔ. Abono me bo gikolii mɔ dɔ mɔ, me wu genen mɔ, me mara akyɔle yeɛ genen afuu abono so mɔ, aye-gikpe mɔ gi laa wɔra ɔdan. Genen so mɔ a loo gikolii mɔ dɔ, ne me sange gikolii mɔ ɔfe, ne a yii ɔkpa. A kpe san a naa sindi Keriiti gigengen.

14 In taa kɛɛla mɔ, afuu bele ako ne n kpe kpaa da ginyadon so lii gigengen so. Mɛ kya terɛ genen afuu abono ginyen yɛɛ Owi Ɔbaliiten Soso Afuu.

15 Nfono mɔ afuu mɔ a da gikolii mɔ mɔ, in bo awɔrabi de gikolii mɔ gi' nye kpe de nfono so a kya laare mɔ. I yɛɛ afuu mɔ a sola aye-rɛ gikolii mɔ kpe nfono so afuu mɔ a kya kpe de mɔ.

16 Afuu mɔ a sola aye kyu kpaa loo gikyaafiya pii giko gikun dɔ. Mɛ kya terɛ genen gikyaafiya mɔ yɛɛ Kawuda. Nno ne a san kyu gɛnsipɛɛɛ kyu lɛɛ gikolii pii gibono gi kyaa de gikolii bele mɔ lii nkyu mɔ dɔ ne a bɔɔ bɔɔ ifɛ mɔ, ne a kyu gimɔ kyu taga gikolii bele mɔ dɔ.

17 A lɛɛ gikolii pii mɔ lii nkyu mɔ dɔ genen mɔ, gikolii mɔ apalɛbo mɛ kyu ɔkpa ɔko so ne mɛ kyu ifɛ kyu nminde gikolii bele mɔ gɛten kamaasɛ pɛwu kyaabɔɔ faa girin de afuu mɔ a mɛn sa a' nye kyadɛ gimɔ. I bo gikolii apalɛbo mɔ gifuu yɛɛ afuu mɔ a laa naa sola gikolii mɔ kyu kpe Sɛɛtise nfono giɛsɛii gi da agyɛsi nkyu mɔ dɔ mɔ de gikolii mɔ gi' sii. Imɔso mɛ lɛɛ gikuru gibono afuu a kya da gimɔ kyu nen gikolii mɔ mɔ, ne nkyu mɔ gi san gi so gikolii mɔ gi naa gi naa.

18 Imɔ genen gbaa mɔ, afuu mɔ a kya da kenken, ne i yɛɛ gikolii mɔ gi kya kyengben. Imɔso gɛdɛ kɛsɛ mɔ mɛ yii gɛsɛ mɛ kya lɛɛ ilaa ibono gikolii mɔ gi so mɔ mɛ kya too nkyu dɔ de gikolii mɔ gi' nye koso oduduu.

19 Gɛkɛ sasɛ mɔ, mɛ lɛɛ gikolii mɔ nyoro so ilaa tirise iko kyu too nkyu dɔ.

20 Owi ɔbono mɔ, soso i wɔra faa tum-m, ne an baa a kya wu yɛɛ owi ne, abɛɛ gigyɛkpebi ne, nke gikyo. Afuu bele mɔ a kpe san a kya da de

ginyadon, aŋ kya tɔrɔ. Imɔso aye-nwɔnsa bere gin taa baa gi gyan' yɛɛ a laa baa nye nkpa.

Wurubuaare Gi Nyiile Pɔɔlo Yɛɛ

Gikolii Mɔ Dɔ Awura Mɛ Laa Nye Nkpa

²¹ Genen nke nbono mɔ abono pɛwu mɛ bo gikolii mɔ dɔ mɔ mɛ mɛn baa mɛ kya gyi sɛi. Nfono mɔ Pɔɔlo gi lii yele mɔmɔ-ansi dɔ ne ɔ tɔge sa mɔmɔ yɛɛ, “Me-nanboana, fɛmɛn nu me asɛ de a mɛn sa a' koso lii Keriiti mɔ, nkana genen gensipɛɛɛɛ de gyɛɛbi baare ɔnan maŋ tu aye.

²² Imɔ-rɛ imɔ genen gbaa faa, idɛ kon bere, n dɛ fɛye gisɛɛ. Fɛ' keda fɛye-nyoro. I kya nyiile yɛɛ fɛye ɔko-rɛ ɔko maŋ sii nkyu ndɛ dɔ, genen mɔ, gikolii bele mɔ wolɛ ne nan wɔra gisiisɛ.

²³ I mɛn gyɛ giyan so ne nɛ taalɛ n kya tɔge fɛye genen. Deeri genyɛ mɔ, mɛ-Wurubuaare ɔbono n' bo mɔ-gibaa dɔ ne mɔ ne n' kya son mɔ, gi yɛge mɔ-ɔsɔɔ ɔko gi lii Wurubuaare dɔ ba me asɛ.

²⁴ ɔsɔɔ mɔ gi buu sa me yɛɛ, ‘Pɔɔlo! Gɛn sa fo' sele gifuu. I gyɛ ibono fo laa yele Rom wura bele mɔ ansi dɔ. Nu kee yɛɛ Wurubuaare gi kyule sa fo yɛɛ fo-nanboana abono mɛ bo gikolii gidɛ dɔ pɛwu faa kee mɛ laa nye nkpa.’

²⁵ “Imɔso me-nanboana, fɛ' keda fɛye-nyoro. Me bere, nɛ sɔɔ Wurubuaare gyi yɛɛ genɔɔbono ɔ yɛge mɔ-ɔsɔɔ mɔ gi baa tɔge sa me faa, genen ne i laa wɔra kee ne.

²⁶ Afuu mɔ a laa da gikolii mɔ de aye kyu kpaa fo gikyaafiya giko gigengen.”

Gensipɛɛɛɛ Gɛ Tu Gikolii Awura Mɔ

27 A koso lii “Okunten Dɛnsɛ” mɔ, imɔ nkɛ gudu nnan mɔ, genen gɛkɛ gɛbono genyɛ mɔ, afuu mɔ a sola aye-rɛ gikolii mɔ a dɛ aye a naa a naa Adiriya ɔbon belɛ mɔ so. I baa fo genyɛ de nsana mɔ, abono mɛ kya palɛ gikolii mɔ mɛ dɛsɛ yɛɛ nno a fo mɔ, a kya fuude gigengen.

28 Genen so mɔ mɛ kaala nkyu mɔ okin kerɛ. Mɛ kaala kerɛ genen mɔ, mɛ wu yɛɛ nfono a naa mɔ, imɔ-okin gyɛ fɛɛ nyamesɛ abaa gisoro gikpadɔ oko. A kpe ansi dɔ nmaraa mɔ mɛ kii kaala nkyu mɔ okin kerɛ. Mɛ kaala ginyɔsɛ gibono mɔ, mɛ wu yɛɛ nno-lɛɛ okin mɔ i gyɛ abaa gisoro gikpadɔ gudu ginun.

29 Mɛ wu genen mɔ, mɛ selɛ gifuu yɛɛ fonbii mɔ, i laa naa sola aye kpaa da de afoɛ abono a bo gigengen mɔ fɛɛ. Imɔso mɛ lɛɛ lɛɛ ilaa boduduusɛ inan iko kyu kyɔloga de gikolii mɔ gemara-gemara, ne mɛ san ma-a dalaa yɛɛ, “Gɛdɛ gɛ' kɛ daa de-e.”

30 Gikolii mɔ apalɛbo mɔ ako mɛ laare fɛɛ mɛ' selɛ lii gikolii mɔ dɔ. Imɔso mɛ penɛ yɛɛ mɛ kya laare de mɛ' kii kyu ilaa boduduusɛ iko kyu kyɔloga de gikolii mɔ ansi-ansi bɔla de gemara-lɛɛ mɔ. Mɛ kya penɛ genen daa de mɛ' nyɛ nara lɛɛ gikolii pii gibono gi bo gikolii belɛ mɔ dɔ mɔ gyan' nkyu mɔ so.

31 Mɛ kya wɔra genen pɛwu mɔ, Pɔɔlo gi bii mɔmɔ-nwɔnsa dɔ. Imɔso ɔ tɔgɛ sa ɔbelɛnsɛ Gyuliyusɛ mɔ-rɛ asogya abono aye-rɛ ɔmɔ a bo gikolii mɔ dɔ mɔ yɛɛ, “Anyen adɛ mɛ nyi ne mɛ mɛn sii kyena gikolii gidɛ dɔ mɔ, fɛyɛ ɔko-rɛ ɔko man lii. Fɛ laa sii nkyu ndɛ dɔ.”

32 Pɔɔlo gi tɔgɛ sa ɔmɔ genen mɔ, asogya mɔ

mɛ nɛ ifɛ ibono i dɛ gikolii pii mɔ kyaga de gibelɛ mɔ kebi, ne gikolii pii mɔ gi kyon de nkyu.

³³ Gɛdɛ gɛ kya ba gɛ' baa kɛ mɔ, Pɔɔlo gi kolɛ abono pɛwu mɛ bo gikolii mɔ dɔ mɔ yɛɛ mɛ' gyi agyudɔ. Pɔɔlo gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, "Ibono fɛyɛ-nwɔnsa gi mɛn tɛ fɛyɛ gɛten kolon ne fɛ mɛn kya gyi faa, ndɛ imɔ nkɛ gudu nnan ne.

³⁴ Imɔso n kya kolɛ fɛyɛ, fɛ' gyi agyudɔ de fɛ' nyɛ nyɛ ɔlon. Sei man wɔra fɛyɛ dɔ ɔko-rɛ ɔko. Fɛ laa lii gimu nkpa de alanfiya."

³⁵ Pɔɔlo gi tɔgɛ sa ɔmɔ genen ta mɔ, o puru bodobodo ne ɔ dalaa faala Wurubuaarɛ, asa mɔ pɛwu ansi dɔ. Ɔ dalaa ta mɔ, ɔ gbaa bodobodo mɔ ne o yii gɛsɛ ɔ kya gyi.

³⁶ Nfono mɔ, i keda mɔmɔ pɛwu kee nyoro, ne mɛ san laarɛ ilaa ikoana, ne mɛ gyi.

³⁷ Aye abono pɛwu a bo gikolii mɔ dɔ genen mɔ gɛgyɔnɔ gɛ gyɛ asa nwe nnyɔ ikue-isa de saalaa anyamesɛ asee.

³⁸ Mɛ gyi kaabo mɔ, mɛ lɛɛ ilaa ibono i bo gikolii mɔ dɔ mɔ too nkyu dɔ de gikolii mɔ gi' nyɛ koso oduduu.

Gikolii Mɔ Gi Kyadɛ

³⁹ Gɛdɛ gɛ kɛ ne gikolii mɔ apalɛbo mɔ mɛ wu yɛɛ mɛ kya fuudɛ gɛsinkpan so mɔ, mɛ mɛn bii yɛɛ gɛsinkpan kolon gɛdɛ ne. Mɛ wu apoo mɔ gigengen gɛtɛko, mɔ, mɛ sa gɛwɔnsa yɛɛ i laa sa gikolii belɛ giyɛlɛ. Imɔso mɛ tɔgɛ kyule abara yɛɛ mɛ laa palɛ gikolii mɔ kpaa yela nno.

⁴⁰ Nfono mɔ mɛ kebi ilaa boduduuse mɔ mɛ kyu kyɔloga de gikolii mɔ mɔ too nkyu dɔ. Mɛ wɔra genen mɔ, mɛ sangɛ ifɛ ibono nkana mɛ

kyu ηminde iyii ibono i kya pale gikolii mɔ mɔ. Ne mɛ diire gikolii mɔ ansi dɔ-lɛɛ gikuru bele gibono gi kya keda afuu ne i kya nen gikolii mɔ mɔ. Nfono mɔ gikolii mɔ gi yii ansi gi kya kpe de gigengen mɔ so.

⁴¹ Nno mɔ giηɛsii gi da agyɛsi bele-bele, ne gikolii mɔ gi kpaa ηmɛɛ de amɔ, ne gi sii. Afuu bolonɛ ako a san a kya da gikolii mɔ gemara-gemara, gi kya kyadɛ.

⁴² Asogya mɔ mɛ wu genen mɔ, mɛ tɔgɛ kyule abara yɛɛ mɛ laa mɔɔ abono pɛwu mɛ keda tii de ibu ne mɛ kyu ɔmɔ kyu wɔra mɔmɔ-abaa dɔ mɔ. I mɛη gye genen mɔ, fonbii mɔmɔ ako mɛ laa naa tɔɔlɛ lii gigengen so de mɛ' seɛ.

⁴³ Ɖbelɛnɛ Gyuliyusɛ ɔbono ɔ kya kerɛ asogya gikpen mɔ so mɔ berɛ kya laare de ɔ' mɔlɛgɛ Pɔɔlo de ɔ' nyɛ nkpa. Imɔso ɔ gya asogya mɔ yɛɛ mɛ mɛη sa mɛ' wɔra genen. Ɖ tɔgɛ abono mɛ bo gikolii mɔ dɔ mɔ yɛɛ, “Fɛye abono fɛ nyi nkyu mɔ, fɛ' daa gitin loo nkyu mɔ dɔ de fɛ' tɔɔlɛ lii gigengen.

⁴⁴ Fɛye asɛnɛ mɔ, mɔ, fɛ' keda iyii ibono i kyadɛ kyadɛ i gyan' nkyu mɔ so mɔ kyu lii gigengen.” Genen ne a san wɔra ne aye pɛwu a nyɛ lii gimu nkpa de alanfiya.

28

A Loo Malita Ɖsowolɛ So

¹ A dii gyan' gigengen so gimu nkpa de alanfiya pɛi ne a nyɛ bii yɛɛ mɛ kya terɛ gɛsinkpan gɛbono ginyen yɛɛ Malita.

2 Nono asa mɛ kyu gɛsalaarɛ kerɛ aye so dandan. Mɛ sɔɔ aye pɛwu abaa anyɔ. Nyangbon kya da, ne i bo awo. Imɔso mɛ wɔra ɔgya sa aye yɛɛ a' wole.

3 Pɔɔlo gi kpa koola ngya, ɔ de ɔ kya wɔra ɔgya mɔ dɔ mɔ, nkyɛɛ giwɔɔ gi bo gɛgya gɛko dɔ. ɔgya mɔ awulewule so mɔ giwɔɔ mɔ gi da lii gɛgya mɔ dɔ, ne gi kyaga Pɔɔlo gi san gi kyɔle de mɔ-gibaa.

4 Nno asa mɛ wu gimɔ gi kyɔle de mɔ-gibaa genen mɔ, mɛ tɔgɛ sa abara yɛɛ, “Imɔ ide berɛ, iɲ bo sei, genen ɔnyen baarɛ gyɛ daa asa ɔmɔɔbo. ɔbono ɔ kya ka ilaa nyenyɛn gikɔ mɔ man kyule yɛɛ ɔ' nyɛ nkpa. I mɛɲ gyɛ genen mɔ, gɛnɔɔbono ɔ ti nyɛ lii ɔbon belɛ mɔ dɔ gimu nkpa de alanfiya faa, nkana iɲ ti ta ne?”

5 Pɔɔlo gi ɲmanyɛn mɔ-gibaa mɔ, ne i lɛɛ giwɔɔ mɔ too ɔgya mɔ dɔ. Iɲ wɔra mɔ sei.

6 Asa mɔ mɛ san mɛ tɛ mɔ, mɔmɔ-nwɔnsa gi gyan daa yɛɛ Pɔɔlo laa kpɛ punge ne, abɛɛ i laa kpɛ ɲmaa mɔ ɲmɛɛ de o' wu' ayaa abono so ne. Mɛ gyoo genen-n kɛɛla kpon, mɛɲ taa wu yɛɛ ilaa iko i wɔra mɔ. Nfono mɔ, mɛ kyɛɛgɛ mɔmɔ-nwɔnsa ne mɛ san tɔgɛ yɛɛ, “Genen ɔnyen baarɛ tɛ faa, ɔ gyɛ daa ɔkperɛ ɔko!”

7 ɔsowolɛ ɔbono so wura mɔ bo nsinkpan sindi nfono aye-rɛ Pɔɔlo a tɛ a kya wole ɔgya mɔ. Mɛ kya tɛrɛ wura mɔ-ginyɛn yɛɛ Pɔɔlase. ɔ yɛgɛ a' loo mɔ asɛ ne ɔ keda aye gisafo nkɛ nsa.

8 Pɔɔlase baarɛ mɔ-sɛ kya lɔ ɔkyagyii, ne ɔ kya kyale. Pɔɔlo gi naa loo mɔ asɛ obu dɔ. O kyu mɔ-abaa gyan mɔ so ne ɔ dalaa sa mɔ ne mɔ-alɔtɔ mɔ a ta.

⁹ I ba genen mɔ, alɔbo sɛnsɛ abono mɛ bo genen gikyaafiya gibono so mɔ mɛ ba Pɔɔlo asɛ ne ɔ kyɛ mɔmɔ.

¹⁰ Mɛ kyɛɛ aye ilaa gikyɔ. Ne a tɔgɛ yɛɛ a laa kyu gikolii giko de a' kyon mɔ, mɛ sa aye ilaa ibono i laa tiri aye apoo mɔ so mɔ pɛwu.

A Lii Malita Ne A Keda Rom Ɔkpa

¹¹ A kyena ɔmɔ asɛ nno ibosɛ isa'. A laa koso nno mɔ, a nyɛ gikolii gibono gi lii Alɛsandiriya ne gimɔ-wuraana mɛ sii kyena Malita gikyaafiya so nno awo abere dɔ mɔ. Mɛ kya tere gikolii mɔ ginyen yɛɛ Ikperɛ Ataana.

¹² A loo Sirakusɛ ɔsowolɛ so, ne a kyena nno nkɛ nsa.

¹³ A koso nno, ne a palɛ gikolii mɔ kpaɔ loo Regiyo ɔsowolɛ so. Gɛdɛ kɛsɛ mɔ, afuu a yii gɛsɛ a kya da lii de gɛsɛ so. Imɔ gɛkɛ nyɔsɛ mɔ, a kpaɔ loo Putili ɔsowolɛ so.

¹⁴ A fo nno mɔ, a wu aye-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ ako. Mɛ kyu aye kpe mɔmɔ asɛ ne mɛ kolɛ aye yɛɛ a' kyena mɔmɔ asɛ nkɛ sono. A lii mɔmɔ asɛ nno mɔ, a kyon a kya kpe Rom.

¹⁵ A fuude Rom mɔ, aye-nanboana Yesu ɔson mɔ dɔ abono mɛ bo nno mɔ mɛ nu aye so yɛɛ a kya ba. Imɔso mɛ baa gyangara aye ɔkpa dɔ nten nnyɔ, Apiyasɛ Foram de nfono mɛ kya tere yɛɛ Ikyoolaten Isa' mɔ. Pɔɔlo gi kpe wu mɔmɔ genen mɔ, ɔ faala Wurubuaare ne i keda mɔ-nyoro.

Pɔɔloana Gi Tɔgɛ Yesu Ɔkalan Mɔ Rom Ɔsowolɛ So

16 A loo Rom mɔ, asogya ɔbelense mɔ gi sa Pɔɔlo ɔkpa de ɔ' taale kyena mɔ-gibaa so, ne me yege sogya kolon kya dii mɔ de ɔɲ sa ɔ' nye sele.

17 Imɔ nke nsa gemara mɔ, Pɔɔlo gi tere Gyuda awura abelense abono me te Rom nno mɔ yee me' baa gyan' mɔ ase. Me gyan' mɔ, ɔ tɔge sa mɔmɔ yee, “Me-nanboana Gyuda awura, men wɔra aye-ade ilaa nyenyen iko, ne i men gye yee men gyi aye-naanaana itiibilaa so. Imɔ genen gbaa mɔ, me keda me Gyerusalem kyu me kpaa wɔra Rom awura abaa dɔ.

18 Rom awura mɔ me taase taase me ilaa mɔ, me men wu ilaa nyenyen ibono ne wɔra ne i kaabore n' wɔra ɔmɔɔse.

19 Gyuda awura mɔ, mɔ, me men kyule. I ba genen mɔ, i yege ne kole yee me' tɛse kyu me kyu ba wura bele ansi dɔ gere de mɔ ne ɔ' kere ilaa mɔ dɔ sa me. In gye yee ne ba n' baa nyida me-ade Gyuda awura mɔ daa.

20 Aye Isirale awura ansi a gyan' yee Wu-rubuaare laa sun ɔko de ɔ' baa mɔlegɛ aye. Genen kaase ɔbono so ne me da me ilaran faa. Imɔso ne ne koola feye baa gyan faa.”

21 ɔ tɔge genen mɔ, me buu sa mɔ yee, “ɔko men baa buu ilaa nyenyen iko kyu lii fo so sa aye. A men nye iwole lii Gyudiya kyu lii fo so gbaa, ne aye-ade dɔ ɔko-re ɔko men kii kyu ɔkalan ɔko lii nno bara aye.

22 I tiri sa aye yee a' nu ilaa ibono fo de mɔ. I kya nyiile yee a nyi ibono geten kamaase mɔ asa me kya tɔge ilaa nyenyen kyu lii ɔson ɔkpa ɔbono feye-gikpen mɔ fe de mɔ so.”

23 Me tɔge genen mɔ, me kyu geke kyu yela

ibono mɔmɔ-rɛ mɔ mɛ laa kii nyɛ gɛkyɛna.

Gɛkɛ mɔ gɛ fo mɔ, asa sakyɔ mɛ ba mɔ asɛ gɛtɛn gɛbono dɔ ɔ tɛ mɔ. Mɛ don asa abono mɛ daa giba gigyangbarasɛ mɔ. Ɔ lɛɛ ilaa gɛsɛ sa ɔmɔ toloowi. Ɔ lɛɛ Wurubuaarɛ gɛwुरagyi dɔ akyenabi mɔ so ilaa nyiile ɔmɔ. Ne ɔ kalɛ Gyuda awura mɔmɔ-naana Mosisi nbara mɔ iwolɛ de Wurubuaarɛ ikalan atɔgɛbo iwolɛ mɔ dɔ ɔ kya nyiile asa ɔ kya tɔgɛ wɔra ɔmɔ de mɛ' nu gɛsɛ yɛɛ Yesu ilaa ne iwolɛ mɔ i wolaa tɔgɛ yɛla mɔ.

²⁴ Mɔmɔ ako mɛ sɔɔ ibono ɔ tɔgɛ mɔ gyi, ne mɔmɔ ako mɔ mɛ kine mɛɲ sɔɔ imɔ gyi.

²⁵ Mɔmɔ wolɛ-wolɛ mɛ san mɛ kya sɔɔ abara akycɔlɛ, ne mɛ kyon taa mɔ yɛgɛ.

Pɛi ne mɛ laa kyon gɛnɛn mɔ, Pɔɔlo gi tɔgɛ ilaa kolon sa mɔmɔ yɛɛ, “Gɛsintin ne Wurubuaarɛ Oduduu mɔ gi tɔgɛ kyu naa de mɔ-ikalan ɔtɔgɛbo Isaya so sa aye-naanaana mɔ.

²⁶ Ɔ tɔgɛ yɛɛ,

‘Naa kpe asa adɛ asɛ de fo' kpaa tɔgɛ mɔmɔ yɛɛ,
“Fɛ laa kpe fɛ kya nu ilaa; fɛ maɲ kii nu imɔ
gɛsɛ.

Fɛ laa kpe fɛ kya kerɛ ilaa; fɛ maɲ kii wu
sɛi.”

²⁷ I lii fɛɛ asa adɛ asɛn dɔ in baa bugi de ilaa gɛsɛ
ginu.

Mɔmɔ-aso a tii daa, ne mɛ bun mɔmɔ-ansi.

Ne fɛɛ i mɛɲ gye gɛnɛn mɔ,

ɔfaanan mɛ kya wu ilaa ibono i bo no mɔ,
mɛ kya nu ilaa de mɔmɔ-aso,
ne mɛ kya nu ilaa gɛsɛ mɔmɔ-asɛn dɔ.

Ne fɛɛ mɛ nyɛ mɛ kya nu ilaa gɛsɛ mɔ,
mɛ laa kii ba me Wurubuaarɛ asɛ

de n' kye mɔmɔ-gilɔtɔ gibono me kya lo faa.'
„

²⁸ Pɔɔlo gi tɔge Isaya agyeɓi mɔ ta mɔ, o kii tɔge sa Gyuda awura mɔ yeɛ, “Ɛɛ' nu yeɛ Wurubuaare laa sun asa de me' tɔge mɔ-amɔlegɛ mɔ so ilaa ibono n dare mɔ sa asa abono me meɲ gye Gyuda awura mɔ. Mɔmɔ bere me laa nu mɔ-isɔɔ mɔ ase.” [

²⁹ Pɔɔlo gi tɔge genen ilaa ide sa ɔmɔ genen mɔ, Gyuda awura mɔ me yaase. Mɔmɔ wole-wole me kya sɔɔ abara akyɔɔɛ.]

³⁰ Rom nno mɔ, Pɔɔlo gi kyena obu ɔko do ibono ɔ kya ka giko. Ɔ kyena genen obu ɔbono do nsi nnyɔ mumuli. Ɔkamaase ɔbono ɔ kya kpe mɔ ase mɔ ɔ kya sɔɔ mɔ abaa anyɔ,

³¹ ne ɔ kya tɔge Wurubuaare gewuragyi do akyenabi mɔ so ilaa sa mɔ. Ɔ kya nyiile ɔkamaase Wura Yesu Kirisito ilaa mɔ-gelaare ɔkara. Ɔko meɲ kya tii mɔ-ɔkpa.

Genþ Pobþrþ

The New Testament in the Gikyode language

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gikyode

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 25 Apr 2025

4cc402b4-139a-5f33-9af9-fbf62307f663